

**Стратегија развоја општине Пелагићево
за период 2021. - 2027. година**

Нацрт стратешког документа

октобар, 2020. године

Садржај

1. Увод	3
1.1 Приступ изради стратегије развоја	3
2. Стратешка платформа	5
2.1 Ситуациона анализа	5
а) Географски положај, природне и климатске карактеристике	5
б) Демографске карактеристике и кретања укључујући стање дијаспоре	7
в) Преглед стања и кретања у локалној економији укључујући и потенцијале и учешће дијаспоре	10
г) Преглед стања и кретања на тржишту рада.....	19
д) Преглед стања и кретања у области друштвеног развоја.....	22
ђ) Стање јавне инфраструктуре и јавних услуга	34
е) Стање животне средине	40
ж) Стање просторно планске документације	46
з) Анализа буџета и пројекције средстава за финансирање реализације стратегије развоја	47
2.2 SWOT анализа и стратешко фокусирање	50
2.3 Визија развоја и стратешки циљеви, са индикаторима.....	53
3. Приоритети и мјере са индикаторима	55
4. Кључни стратешки пројекти	58
5. Провјера међусобне усклађености стратешких докумената	61
6. Индикативни финансијски оквир	63
7. Оквир за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја	65
8. Прилози	67
Сажети приказ стратегије развоја.....	67
Детаљан преглед мјера	77

1. Увод

Стратегијом интегрисаног развоја општине Пелагићево дефинисани су будући правци развоја за период 2021-2027. година. Сврха овог стратешко-планског документа је да се утврди општи оквир за укључивање свих релевантних актера на подручју општине Пелагићево (представника јавног, приватног и невладиног сектора) и њихово заједничко дјеловање, како у домену економског и друштвеног развоја, тако и по питању заштите и унапређења животне средине. Сходно томе општинска администрација је препознала процес стратешког планирања као један од најважнијих инструмената у провођењу своје основне улоге, а то је управљање развојем локалне заједнице што, између осталог подразумејева, константно унапређење пословног и институционалног амбијента, јачање локалне економије, развијање партнерских односа са цивилним и приватним сектором те повезивање са другим јединицама локалне самоуправе ради реализације заједничких циљева.

Визија развоја и стратешки циљеви развоја општине Пелагићево дефинисани су за период до 2027. године чиме је осигурана временска усклађеност са динамиком развојног планирања у ЕУ и ЕУ терминологијом и циклусом планирања, што је у складу са закључцима Радне групе за утврђивање концепта унапређења система стратешког планирања и управљања развојем у Републици Српској. Стратешки документ у свом оперативном дијелу садржи и преглед приоритета и мјера као конкретних одговора на уочене изазове будућег развоја локалне заједнице.

1.1 Приступ изради стратегије развоја

Стратегију развоја општине Пелагићево је припремио Општински развојни тим уз техничку и стручну подршку обезбијеђену кроз Пројекат интегрисаног локалног развоја (ИЛДП) у оквиру Развојног програма Уједињених нација - УНДП-а. Сам процес израде Стратегије слиједио је принципе отворности и партиципативности што је подразумевало и успостављање локалног партнерства за развој у виду Партнерске групе. Чланови радних тијела и остали заинтересовани учесници су имали могућност да укључивањем у процес израде Стратегије, те кроз предлагање конкретних мјера и пројеката, пруже вриједан допринос како би овај документ био што квалитетнији те како би у највећој могућој мјери био одраз стварних потреба становника општине Пелагићево.

Полазну основу за дефинисање кључних праваца будућег развоја општине Пелагићево представља стратешка платформа која обухвата сажетак ситуационе анализе, стратешке фокусе, визију развоја и стратешке циљеве који одговарају претходно утврђеним фокусима будућег развоја општине Пелагићево. Изради Стратегије се приступило с настојањем да се на темељу свеобухватне анализе створи квалитетна подлога за промишљање о будућим правцима развоја. У оквиру тог процеса идентификоване су кључне снаге и слабости те су исте стављене у шири контекст прилика и пријетњи са којима се општина Пелагићево суочава. На бази урађене ситуационе анализе и стратешке платформе дефинисани су приоритети будућег развоја, посебно у областима економије, друштвеног развоја и заштите животне средине, након чега су даље разрађени конкретне мјере и пројекти.

Израдом стратешке платформе истовремено је инициран и консултативни процес који је трајао све до финализације стратешког документа и приједлога листе пројеката која је усаглашена са приоритетима и мјерама у оквиру дефинисаних стратешких циљева. Финална фаза израде документа је подразумевала израду конкретног оперативног плана уз дефинисање финансијске конструкције предложених пројеката и носиоца одговорности за њихову имплементацију, укључујући и план развоја организационих и људских потенцијала локалне

управе како би се надзор над имплементацијом стратешког документа осигурао у пуном капацитету.

Приликом израде Стратегије водило се посебно рачуна о тзв. хоризонталној и вертикалној усклађености Стратегије са секторским стратегијама као и са планским документима на вишим нивоима. Такође, водило се рачуна и о стратешким документима сусједних градова и општина како би се искористиле могућности за бољу међуопштинску сарадњу и привлачење инвестиција. Нарочита пажња је посвећена оним областима и питањима која се међусобно снажно испреплићу а неодвојиви су дио концепта одрживог развоја, прије свега питања боље укључености осјетљивих друштвених група, уважавања аспекта родне равноправности као и области руралног развоја. Током припреме стратешког документа узети су у разматрање и шири развојни правци успостављени кроз нацрт Оквира одрживог развоја у БиХ на начин да је провјерена усаглашеност ове Стратегије са утврђеним приоритетима и покретачима одрживог развоја чиме се настојидати допринос у постизању и праћењу општих циљева за Босну и Херцеговину из Агенде 2030.

2. Стратешка платформа

2.1 Ситуациона анализа

а) Географски положај, природне и климатске карактеристике

Пелагићево је општина која се налази у срцу Посавине, односно, сјевероисточном дијелу Републике Српске и Босне и Херцеговине. Својом територијом простира се на површини од 121,19 км². Смјештена је на простору између 44° 50' 5" и 44° 57' 23" географске ширине, те 18° 25' 16" и 18° 37' 0" географске дужине. Општина је формирана 14. септембра 1992. године од дијела предратне општине Градачац, а име је добила по Васи Пелагићу, познатом револуционару и просветитељу који је рођен 1838. године у тадашњем Горњем Жабару. Територија општине Пелагићево са западне стране граничи са општином Градачац у Федерацији Босне и Херцеговине, са Дистриктом Брчко на југоистоку, док у Републици Српској граничи са општином Шамац на сјеверу, општином Доњи Жабар на истоку и са општином Модрича на западу.

Слика 1: Положај општине Пелагићево

Повољан географски положај општине осликавају близина и добра повезаност са другим регионалним центрима. Сједиште општине је удаљено од Брчког 18 км, Шамца 30 км, а Градачаца 15 км. Исто тако, релативно су близу значајни регионални центри попут Жупање У Републици Хрватској која је удаљена од општине Пелагићево неких 30 км, и Тузле (око 50 км). Општина је готово подједнако удаљена од Бањалуке и Сарајева (око 180 км), од Београда, око 180 км, док удаљеност до Загреба износи неких 270 км.

Кроз подручје општине пролази магистрални пут Орашје – Тузла, као и регионални путеви: Пелагићево –

Градачац, Градачац – Шамац и Обудовац – Трамошница. Удаљеност од магистралног пута Бања Лука – Бијељина је 5 километара. Удаљеност од најближег аутопута Београд – Загреб је 30 километара. Општина нема директну везу на жељезничку мрежу, а од најближих жељезничких терминала у Брчком и Шамцу удаљена је 22, односно 30 км. Најближе ријечне луке налазе се у Брчком и Шамцу, а удаљене су 22 и 30 км. Најближи аеродроми су у Тузли, удаљен око 60 км, у Осијеку око 80 км, док је аеродром у Бањој Луци удаљен неких 160 км. У непосредној близини општине Пелагићево, на њеном југоистоку, смјештена је и пијаца Аризона, значајан трговински центар у регији.

Према резултатима пописа из 2013. године општина Пелагићево је бројала 5.220 становника који живе у 1.787 домаћинстава. На територији општине формирано је десет мјесних заједница (МЗ Пелагићево Центар, МЗ Кладуша, МЗ Ђендићи, МЗ Блажевац, МЗ Поребрице, МЗ Самаревац, МЗ Доње Леденице, МЗ Турић, МЗ Доња Трамошница и МЗ Горња Трамошница) а административно сједиште општине се налази у насељеном мјесту Пелагићево.

Када су у питању **природне карактеристике**, простор општине припада равничарском рејону са просјечном надморском висином од 95 метара, с тим да се висински појас изнад 100 метара надморске висине протеже углавном у југозападном дијелу општине, терасни је и карактеришу га делувијалне глине, док је у сјевероисточном дијелу претежно равничарски рељеф, испод 100 метара надморске висине. Треба нагласити како подручје на којем се налази општина Пелагићево представља алувијалну равн ријеке Саве те присуство двије ријечне терасе управо свједочи о миграцији тока ријеке Саве. Својом мигарцијом ријека Сава исталожила је велике наслаге алувијалног наноса у виду мирне седиментације што је условило алувијалну равн са малим микродепресијама и напуштеним коритима потока. У тим микродепресијама и данас су видљиви остаци бара и мртваја. Јужни и југозападни дио општине благо је издигнут у односу на остали дио општине, благо је брдовит гдје почиње издизање ободног дијела панонског басена. Од природних токова присутно је више поточића који имају углавном повремен карактер што је и очекивано с обзиром да је површински дио терена углавном слабо пропустан. Најдоминантнији природни токови су ријека Бријежница(18.486м) и ријека Прваковац(13.977м). Планиметријски облик општине је у виду троугла.

Када су у питању **климатске карактеристике**, подручје Посавине, гдје је смјештена и општина Пелагићево, продужетак је Панонске низије и у њој влада умјерено континентална клима са изразито топлим љетима и хладним зимама када често дува хладан југоисточни вјетар. Падавина има довољно, а тло је углавном погодно за обраду те је на подручју општине пољопривреда заступљена у значајној мјери.

Треба ипак нагласити како су у току последњих 10 година на ширем подручју коме припада и општина Пелагићево превазиђени историјски апсолутни максимуми температуре ваздуха за јануар, фебруар, април, јун, јул, новембар, и децембар, док је у погледу апсолутних минималних температура ваздуха превазиђена само историјска апсолутна максимална вриједност за октобар мјесец. У складу са резултатима истраживања рађеним за потребе документа „Пројекат угрожености од елементарне непогоде и друге несреће у Републици Српској“ такође је регистровано и повећање броја тропских дана и промјена у сезонској расподјели падавина. Десетогодишњи преглед климатских прилика узет је из метеоролошке станице у Модричи, а разматране су количине падавина, температура ваздуха, вјетар и друге метеоролошке појаве.

Табела 1: Количина падавина и релативна влажност (у милиметрима)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
51	55	52	76	103	153	73	67	50	70	72	81	901

Извор: Метеоролошка станица Модрича

Према подацима за период 2003. – 2013. година кишни фактор је 76,5 што представља однос падавина и температуре. Према томе Општина спада у влажну зону са просјечним падавинама од 901 mm годишње. Релативна влажност ваздуха варира од 75% до 80%, а средња годишња вриједност износи 76%, што се сматра повољним за вегетацију. На основу десетогодишњег посматрања климатских фактора у горе наведеном периоду, утврђене су сљедеће температурне карактеристике кроз табеларни приказ средње мјесечне температуре:

Табела 2: Средње мјесечне температуре (у целзијусима)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
0,1	0,5	4,9	10,9	15,6	18,5	20,7	19,8	16,4	9,6	5,8	2,1	10,3

Извор: Метеоролошка станица Модрича

- Средња годишња температура ваздуха износи 10,3 °C
- Средња мјесечна температура не пада испод нуле
- Екстремна максимална температура има вриједност + 38 °C
- Екстремна минимална температура има вриједност - 33 °C

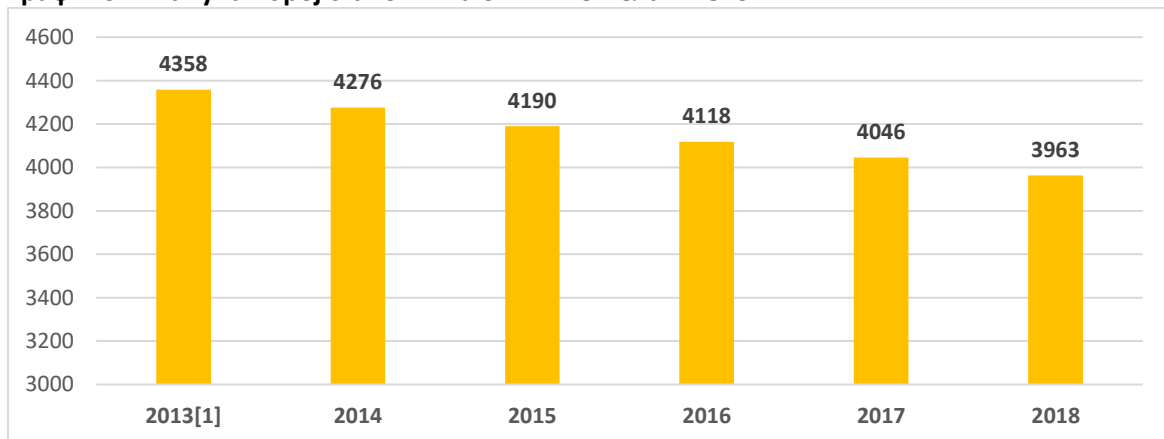
Дубина снијега ријетко прелази висину од 50 цм, у просјеку 1-5 дана, дубина снијега од 30 цм је 5-10 дана, од 10 цм је 35-45 дана. Међутим, неколико пута су пале екстремно високе количине снијега до 1 м. Може се рачунати да дебљи снијежни покривач траје 25 дана. Ружа вјетрова је сјеверозапад - југоисток, а најјачи вјетрови дувају из правца запад - сјеверозапад. Највећу средњу облачност имају зимску мјесеци у којима падне најмање оборина. Најсунчанији мјесеци су јул, август и септембар. Забиљежен је мали број дана са маглом и креће се од 23 до 58 дана, а вишегодишњи просјек је 34 дана у години. Градобитност је мала и јавља се 86 пута у 100 година.

Према резултатима климатских процјена и налазима докумената у којима је рађена процјена угрожености од елементарних непогода и других несрећа у овом региону очекује се повећање интензитета киша кратког трајања, па је овај фактор неопходно узети у обзир при разматрању будућих мјера локалног економског развоја са фокусом на пољопривреду те приликом пројектовања и димензионирања грађевинских конструкција и хидротехничких објеката.

б) Демографске карактеристике и кретања укључујући стање дијаспоре

Како је у уводу већ поменуто, према резултатима последњег пописа из 2013. године на подручју општине је евидентирано 5.220 становника, док је према Републичком заводу за статистику Републике Српске на подручју општине Пелагићево у 2013. години евидентирано 4.358 становника. Процјена Републичког завода за статистику РС да је у 2018. години живјело 3.963 становника, што је за 395 становника (или 9%) мање у односу 2013. годину.

Графикон 1: Укупан број становника општине Пелагићево

Извор: Републички завод за статистику РС

Евидентан је проблем разлике у званичним подацима пописа становништва Агенције за статистику БиХ и Завода за статистику РС, чак за 862 становника. Уједно велики проблем представља и питање дијаспоре, која је због специфичне методологије пописа Владе Републике Српске, у значајној мјери изузета из укупног броја становника општине Пелагићево. Поред тога, велики изазов у процјени реалног броја становника представља чињеница да значајан број становника живи и ради на територији општине Пелагићево, али су пријављени у Дистрикту Брчко, гдје је према интерном попису из 2016. године установљено да тај број чини укупно 1.476 становника. У прилог евидентном проблему везаном за попис становништва и изазовима у

процјени реалног броја становника на подручју општине Пелагићево говоре и резултати прелиминарног пописа из 2013. године када је утврђено да општина Пелагићево има 7.332 становника. Индикативни су, такође, и званични подаци Републичке изборне комисије из 2020. године према којима је на подручју општине регистровано 4.777 пунољетних гласача што ставља велики упитник испред званичних података о броју становника. Управо због тога постоји одређено општинске администарције да се у наредном периоду проведе интерни попис становништва општине Пелагићево како би се дошло до реалних и поузданих података.

У наредној табели дат је преглед старосне и полне структуре становништва општине Пелагићево према резултатима пописа из 2013. године, у односу на 2018. годину. Старосна структура становништва је значајан показатељ укупних потенцијала, посебно код планирања ресурса радно активног становништва и пројекције будућих демографских кретања. Према подацима приказаним у табели у општини Пелагићево живи највише становника старости 15-64 година а женски пол је у благој предности у односу на мушки. Међутим, просјечна старост становништва је повећана са 47,66 година у 2013. на 50,96 у 2018. години, што је значајно изнад просјека Републике Српске (у 2018. години просјечна старост становништва у РС била је 42,94 године). Вриједност индекса старења, као показатеља односа младог и старог становништва, је 277 што указује на демографску старост становништва. На сваких 100 становника старосне доби од 1-20 година долази 277 становника старосне доби преко 65 година. Из претходне табеле је такође видљиво да је учешће најмлађих (0-14 година старости) драстично опало, са 463 на 308 становника, што је смањење за једну трећину у периоду од само пет година.

Табела 3: Старосна и полна структура становника општине Пелагићево (однос 2013 – 2018.)

Старосна структура	2013.		2018.	
	М	Ж	М	Ж
0-14	234	229	158	150
15-64	1.438	1.280	1.116	1.125
65+	479	698	673	741
Укупно (по полу)	2.151	2.207	1.947	2.016
Укупно	4.358		3.963	

Извор: Републички завод за статистику РС

Као кључни фактори који су утицали на неповољан демографски тренд могу се издвојити негативан природни прираштај и одлив становништва. Већ дужи временски период општина Пелагићево се суочава са негативним природним прираштајем (већим бројем умрлих у односу на рођене) што је приказано у наредној табели. Овдје је, ипак, неопходно напоменути како су званични статистички подаци о броју рођених додатно умањени с обзиром на чињеницу да у општини Пелагићево не постоји породилиште те да се породи обављају и евидентирају у Дистрикту Брчко или на подручју других сусједних општина. Уколико се као индиректни показатељ узме број дјете која се сваке године уписују у основну школу онда се може процијенити да број рођених на подручју општине Пелагићево варира између 15 и 30 што је, опет, значајно мање у односу на број умрлих у току године.

Табела 4: Природни прираштај на подручју општине Пелагићево (2014 – 2018 година)

Година	Број рођених	Број умрлих	Природни прираштај
2014	2	63	-61
2015	2	61	-59
2016	2	45	-43
2017	3	64	-61
2018	6	86	-80

Извор: Републички завод за статистику РС

Константан тренд одласка становништва са подручја општине Пелагићево је други важан фактор утицаја на укупну демографску структуру. Из наредне табеле о унутрашњим миграцијама је могуће видјети да је највећа флукуација становништва између општине Пелагићево и Дистрикта Брчко, што је и очекивано имајући у виду географску удаљеност од свега 18 километара.

Табела 5: Миграциона кретања становништва у општини Пелагићево (2014-2018. година)

Општина / година		Број досељених у општини Републике Српске				Број одсељених из општина Републике Српске				Миграциони салдо
		укупно	из ФБиХ	из БД	из других општина РС	укупно	у ФБиХ	у БД	у друге општине РС	
Пелагићево	2014	56	11	32	13	66	3	50	13	-10
	2015	53	18	24	11	93	18	65	10	-40
	2016	70	12	48	10	71	9	55	7	-1
	2017	62	16	40	6	100	15	72	13	-38
	2018	79	15	50	14	66	12	34	20	13

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Ипак, унутрашња миграциона кретања нису толико изражена колико вањске миграције и тренд одласка становништва са подручја општине Пелагићево у иностранство. Овај тренд је присутан већ дужи временски период. Попис становништва који је извршен 1991. године на цјелокупном простору БиХ, па тако и на подручју тадашње општине Градачац од дијела чије територије је настала данашња општина Пелагићево, не може се у потпуности користити за анализу кретања броја становника због чињенице што су у новој територијалној подјели поједине мјесне заједнице једним својим дијелом припале општини Пелагићево, а дијелом остале у општини Градачац. Међутим, процјене су на основу резултата тог пописа да је на простору данашње општине Пелагићево прије рата живјело више од 10.000 становника. Евидентно је да је у протеклом периоду, због великог одлива становништва, демографска структура општине Пелагићево измијењена. Истовремено, број становника општине Пелагићево који живе у иностранству је значајно порастао.

Табела 6: Процјена броја становника који живе у дијаспори – по мјесним заједницама

Насељено мјесто	Број становника према попису из 2013. године	Процјена броја лица који живе у иностранству – 2020. година
Блажевац	344	130
Горња Трамошница	450	627
Горње Леденице	671	669
Доња Трамошница	48	115
Доње Леденице	66	260
Њивак	207	280
Орлово Поље	2.529	310
Пелагићево	354	95
Порбрице	136	12
Самаревац	405	353
Турић	344	130
УКУПНО	5.220	2.853

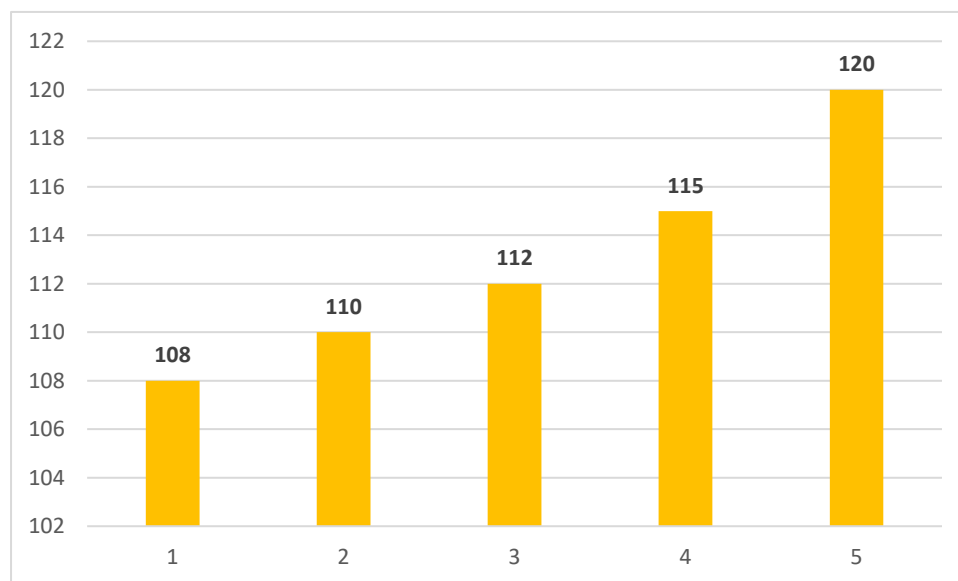
Извор: резултати Пописа становништва из 2013. године и процјене на бази добијених података из мјесних заједница и из црквених евиденција током 2019. године

Закључак: Због значајних неслагања у подацима пописа о броју становника из 2013. године Општина Пелагићево ће у наредном периоду подузети активности (анкетирање, интерни попис) како би се направила што реалнија процјена укупног броја становника. Подаци пописа из 2013. године и процјене броја становника Завода за статистику Републике Српске за протекли петогодишњи период показују неповољна демографска кретања на подручју општине Пелагићево која карактерише висок степен старости становништва, негативан природни прираштај те миграциона кретања млађег становништва у веће урбане средине или друге државе. Заустављање негативних демографских трендова у том смислу представља кључни изазов за дефинисање будућих развојних политика а кориштење потенцијала друштвене и привредне сарадње са дијаспором је свакако важан корак у том правцу.

в) Преглед стања и кретања у локалној економији укључујући и потенцијале и учешће дијаспоре

На подручју општине Пелагићево, према подацима Републичког завода за статистику РС, на крају 2018. године било је регистровано 120 пословних субјеката који су запошљавали 398 радника. Охрабрује података да број пословних субјеката расте кроз године па је у односу на 2014. годину повећан за 11,1%. Раст укупног броја пословних субјеката није пратио пропорционалан раст броја запослених с обзиром да је он релативно константан у протеклих пет година.

Графикон 2: Број регистрованих пословних субјеката по годинама

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Табела 7: Структура регистрованих пословних субјеката

ВРСТА ДЈЕЛАТНОСТИ	Број правних лица и запослених по подручјима рада					
	2016		2017		2018	
	Број правних лица	Број запослених	Број правних лица	Број запослених	Број правних лица	Број запослених
Пољопривреда, шумарство и риболов – А	9	35	9	36	9	34
Вађење руда и камена – Б	1	-	1	-	1	-
Перађивачка индустрија – Ц	14	61	17	60	17	57

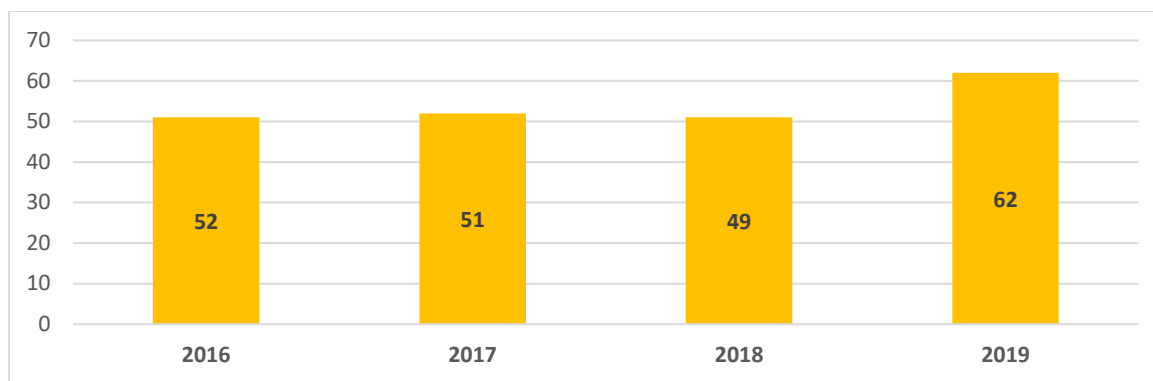
Производња и снабдијевање електричном енергијом гасом, паром и климатизација – Д	-	26	-	24	-	25
Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности заштите животне средине – Е	-	0	-	1	-	1
Грађевинарство – Ф	2	1	2	1	2	1
Трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала – Г	28	73	28	72	28	78
Саобраћај и складиштење – Х	3	29	3	29	3	28
Хотелијерство и угоститељство – И	2	10	2	14	2	13
Информације и комуникације – Ј	-	-	-	-	-	-
Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања -К	-	4	-	4	-	2
Пословање некретнинама – Л	-	-	-	-	-	-
Стручне, научне и техничке дјелатности – М	-	6	-	6	1	6
Административне и помоћне услужне дјелатности - Н	1	2	1	2	1	2
Јавна управа и одбрана, обавезно соц. осигурање – О	12	95	12	96	12	96
Образовање- П	2	49	2	47	2	45
Здравствена заштита и специјални рад – Q	2	4	2	4	2	5
Умјетност, забава и рекреација – Р	8	2	8	1	8	1
Остале услужне дјелатности – С	28	4	28	5	32	4
Укупно	112	401	115	402	120	398

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Из претходне табеле може се видјети да је у 2018. години највећи број пословних субјеката био у дјелатностима трговине на велико и мало, поправак моторних возила и мотоцикала, прерађивачкој индустрији те пољопривреди, шумарству и риболову. Посматрано из перспективе запошљавања, од укупно 398 запослених, највише их је у јавној управи 96, трговини на велико и мало 78, прерађивачкој индустрији 57, образовању 45 и пољопривреди 34 запослена.

Када су у питању предузетничке дјелатности, број предузетничких радњи у периоду од 2016-2018. године је у углавном константан, с тим да је у 2019. години евидентиран осјетан пораст. Претпоставка за овај пораст у 2019. години лежи у већој контроли надлежних општинских инспекцијских органа, односно регистрацији радњи које су раније радиле на црно.

Графикон 3: Број регистрованих предузетничких радњи

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге РС

Посматрајући структуру предузетничких радњи по дјелатностима, највећи број регистрованих је у трговачкој дјелатности (22) и дјелатности припреме и послуживања хране и пића (13) што заједно чини више од 50% укупног броја регистрованих предузетничких радњи.

Када су у питању укупни приходи пословних субјеката у општини Пелагићево, у претходним годинама примјетан је раст прихода, посебно у 2018. и 2019. години, на шта је највећи утицај имала дјелатност трговине на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала, са удјелом пораста у периоду 2017-2019. година од преко 50%.

Табела 8: Укупан приход привреде општине Пелагићево у КМ

Године	2016	2017	2018	2019
Укупни приходи пословних субјеката на подручју општине Пелагићево	29.051.807	27.435.373	32.302.280	35.235.819
Дјелатност трговине на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала	*	9.401.435	14.625.871	20.046.732

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге – подаци за 2016. годину нису доступни

У периоду од 2015. до 2019. године привреда општине Пелагићево биљежи константно дефицит у спољнотрговинској размјени. У 2019. години покривеност увоза извозом је била 28,60%, док је 2015. године била свега 2.59%. Иако је увоз у паду, нажалост раст извоза није константан већ значајно осцилира из године у годину.

Табела 9: Преглед спољнотрговинске размјене за општину Пелагићево

Година	Вриједност извоза у КМ	Вриједност увоза у КМ	Вриједност спољнотрговинске размјене у КМ	Покривеност увоза извозом
2015	212.000	8.184.000	8.396.000	3%
2016	2.004.000	7.804.000	9.808.000	26%
2017	1.673.000	5.230.000	6.903.000	32%
2018	907.000	5.110.000	6.017.000	18%
2019	1.002.000	3.503.000	3.505.000	29%

Извор: Привредна комора РС, подручна привредна комора Бијељина

Инвестиције

У погледу инвестиционих активности највећа улагања на подручју општине Пелагићево у протеклим годинама односила су се на јавну инфраструктуру (оквирно око 4.610.000 КМ уложених средстава), од чега су најзначајније изградња зграде Административно-културног

центра у вриједности од 1.400.000 КМ, изградња пословне зоне у Поребрицама у вриједности од 650.000 КМ, те реконструкција и изградња путне инфраструктуре у периоду од 2016-2020. године у вриједности од 1.700.000КМ.

Важније инвестиције у приватном сектору које се издвајају су изградња Дома за стара и немоћна лица „Мајка Терезија“ у износу од 2.000.000 КМ уложених у периоду од 2019. до 2020. године(са смјештајним капацитетом од 120 особа и 40 запослених), затим љеваоница умјетнина „Јуркић“ са уложених 150.000 КМ у 2019. години и 8 запослених, те изградња етно села „Салаш“ и „Посавско село“ са до сада уложених око 2.000.000 КМ у периоду од 2016. до 2020. године. Треба нагласити како су наведене инвестиције у приватном сектору реализоване од стране представника дијаспоре, што говори у прилог томе да јачање сарадње са дијаспором представља важну полугу будућег социо-економског развоја општине.

У наредном периоду најважнија инвестициона активност за општину Пелагићево ће бити завршетак изградње пословне зоне у МЗ Поребрице, у коју је до сада уложено 650.000 КМ средствима Министарства енергетике и рударства и Општине Пелагићево чија се површина простира на 40 хектара. Пословна зона има уређену прилазну путну инфраструктуру, извршена је електрификација и ископавање извора за водоснабдијевање. У наредном периоду је неопходно изградити комуналну инфраструктуру, путну комуникацију у самој пословној зони те утврдити модел уступања земљишта потенцијалним инвеститорима, како би пословна зона могла почети са радом.

Пољопривреда

Подручје општине Пелагићево према природним условима, односно по пољопривредним површинама, агрометеоролошким, хидрографским и рељефним карактеристикама, погодно је за примарну пољопривредну производњу: ратарство, сточарство, повртарство, воћарство, пчеларство и рибарство.

Данас су носиоци пољопривредне производње у општини Пелагићево у највећем проценту пољопривредна газдинства. Према подацима Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге - АПИФ, 2019. године у регистар пољопривредних газдинстава уписана су 220 некомерцијална и 15 комерцијалних газдинства. Овај број је тренутан и врло често промјенљив, зависно од погодности које пољопривредна газдинства имају кроз подршку ресорног министарства и властитог економског интереса кроз пољопривредну производњу. У нешто мањем обиму заступљена су привредна друштва за пољопривредну производњу, а најзначајније мјесто заузима Пољопривредно добро „Напредак“ чија се власничка структура мијењала кроз временске периоде, а које има велики значај у пољопривредној производњи на подручју општине Пелагићево.

У области ратарства заступљена је производња слиједећих култура: кукуруза, пшенице, уљане репице, силажног кукуруза и др. гдје се дио пласира на домаће и страно тржиште, а дијелом се користи за властити тов јунади. Капацитет фарми износи 600 грла стоке а обрађује се око 951 хектар пољопривредног земљишта.

Укупна обрадива површина на територији општине Пелагићево износи 9.508 хектара, док су категорије земљишта приказане у сљедећој табели:

Табела 10: категорије пољопривредног земљишта на подручју општине Пелагићево

Категорија земљишта	Површина (ha)				
	Приватно	%	Јавно	%	Укупно
Оранице и вртови	5.112	64,65	1.208	75,40	6.320
Воћњаци	395	4,99	27	1,68	422
Виногради	0	0,0	0	0,0	0
Ливаде	266	0,37	64	3,99	330

Укупно обрадивог земљишта	5.773	73,02	1.299	81,08	7072
Пашњаци	61	0,77	24	1,49	85
Укупно пољопривредног земљишта	5.834	73,79	1.323	82,58	7157
Шумско тло	1.410	17,83	174	10,86	1584
Неплодно тло	662	8,38	105	6,56	767
Укупно	7.906	100	1.602	100	9.508

Извор: План капиталних инвестиција Општине Пелагићево

Ратарство

Ратарска производња на подручју општине Пелагићево је најзаступљенија и главни је носилац укупне биљне производње. Најзаступљенија гајена култура је кукуруз, али исто тако и друге културе попут пшенице, соје, јечма, дувана и осталог. Откуп ратарских производа врше локални млинови и ПД „Напредак“, док дио иде за личне потребе домаћинстава. Нажалост, откупне цијене су врло често јако ниске, а разлог томе свакако треба преписати лоше дефинисаној стратегији на државном нивоу, гдје је мали пољопривредни произвођач препуштен самом себи. У сљедећој табели је приказ посијаних површина и приноса ратарских усјева.

Табела 11: приказ засијаних површина и приноса ратарских усјева

Врсте ратарских култура	2015		2016		2017		2018	
	Кол. (тоне)	површина (ха)	Кол. (тоне)	површина (ха)	Кол. (тоне)	површина (ха)	Кол. (тоне)	површина (ха)
Житарице								
Пшеница	2.275	1.150	4.600	1.250	5.000	1.500	6.000	1.600
Уљана репица	320	277,6	831	250	527	298	596	260
Тритикал	400	250	1.125	250	1.000	350	1.400	400
Јечам	175	100	400	100	350	150	525	150
Кукуруз	12.500	2.500	16.250	2.500	10.000	2.500	22.500	2.500
Дуван	750	300	900	300	450	300	450	300
Соја	500	250	625	250	250	250	500	250

Извор : Завод за статистику РС

Подаци презентовани у претходној табели показују да је претходном периоду дошло до интензивније производње већине ратарских култура, нарочито кукуруза гдје су остварени значајно већи приноси по јединици засијане површине. Слична ситуација је са уљаном репицом, тритикалом и пшеницом уз чињеницу да су и површине под засијаном пшеницом и тритикалама такође повећане. Засијане површине осталих ратарских култура су углавном константне из године у годину.

Сточарство

У области сточарске производње најзаступљеније је свињогојство. Пласман се врши на јединој сточној пијаци на територији општине, углавном посредством накупаца који долазе из различитих дијелова БиХ. Нажалост, не постоји организовани откуп нити прерађивачки капацитети свињског меса. Осим узгоја свиња, значајно мјесто заузима и тов јунади чији потенцијал би се могао додатно искористити бољим регулисањем тржишта јер ову врсту производње прате проблеми недефинисаног откупа на тржишту јунећег меса. Производња товних пилића постаје такође популарна, посебно због боље дефинисаних услова на тржишту пилећег меса и организованог откупа по принципу кооперантских уговора. Међутим, озбиљно ограничење за развој ове врсте пољопривредне дјелатности су висока почетна улагања за изградњу објеката. Мљекарство је исто тако грана сточарства која је задњих година популаризирана на територији општине, највише због организованог откупа млијека, добрих откупних цијена, те подстицаја од 0,25 КМ по литри млијека од стране Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства.

Табела 12: преглед стања сточног фонда на подручју општине Пелагићево

Сточарство и перадарство	2015		2016		2017		2018		2019	
	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)	Количина (комада)
Број грла говеда	1.237	1.314	1.300	1.289	1.275					
Број свиња	22.994	21.880	20.835	18.900	18.585					
Производња пилића	94.140	66.279	70.882	81.805	82.770					
Производња јаја	5.440.500	5.434.800	5.434.400	5.560.500	5.565.900					
Производња млијека (литри)	1.153.000	1.293.600	1.310.620	1.110.620	1.100.156					
Број грла оваца	748	770	805	844	829					

Извор: Завод за статистику РС

Када је у питању сточарство и стање сточног фонда, на основу података из претходне табеле може се закључити да је овај вид пољопривредне производње релативно константан у протеклом петогодишњем периоду. Дошло је до благог повећања броја грла оваца док је с друге стране смањен број свиња што указује на одређена прилагођавања фармера тржишним околностима. Ипак, живинарство уз говедарство и даље представља основну грану сточарске производње када је општина Пелагићево у питању.

Повртарство

Производња поврћа углавном је заснована у пољопривредним домаћинствима за властите потребе. Пластеничка производња поврћа обавља се у нешто мањем броју пољопривредних газдинстава и обично је разноврсна, а зависно од потребе тржишта заступљена је производња расада и основних повртарских култура.

Пласман поврћа одвија се на тржници „Аризона“ Брчко која је у непосредној близини општине Пелагићево, удаљеној свега 10-так километара од центра Пелагићева. Општина Пелагићево је у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске у претходним годинама реализовала пројекат набавке пластеника од 100 и 150 м² по принципу суфинансирања и то: 50% од Министарства, 10% од стране Општине и 40% као самофинансирање пољопривредника. Само у 2019. години реализована је набавка 20 пластеника, што је показатељ потенцијала производње здраве хране у малим газдинствима која би поред производње за властите потребе вишак производа могао пласирати на тржиште и што би дефинитивно омогућило генерисање додатних прихода од пољопривреде, посебно за категорије становништва у руралним подручјима. Оно што је занимљиво да су углавном носиоци ових пројеката млади и жене са подручја општине Пелагићево.

Табела 13: повртарска производња на подручју општине Пелагићево

Поврће	2016		2017		2018		2019	
	површина (ха)	кол. (тона)	површина (ха)	кол. (тона)	површина (ха)	кол. (тона)	површина (ха)	кол. (тона)
Кромпир	15	37.5	15	15	15	15	18	90
Парадајз	5	10	5	10	5	10	5	20
Паприка	10	20	10	20	10	20	10	50
Лук	8	14	10	10	10	12.5	10	30

Пасуљ	4	8	5	5	5	10	5	10
Купус	8	32	10	30	10	30	10	80
Краставац	5	15	10	20	10	20	10	30

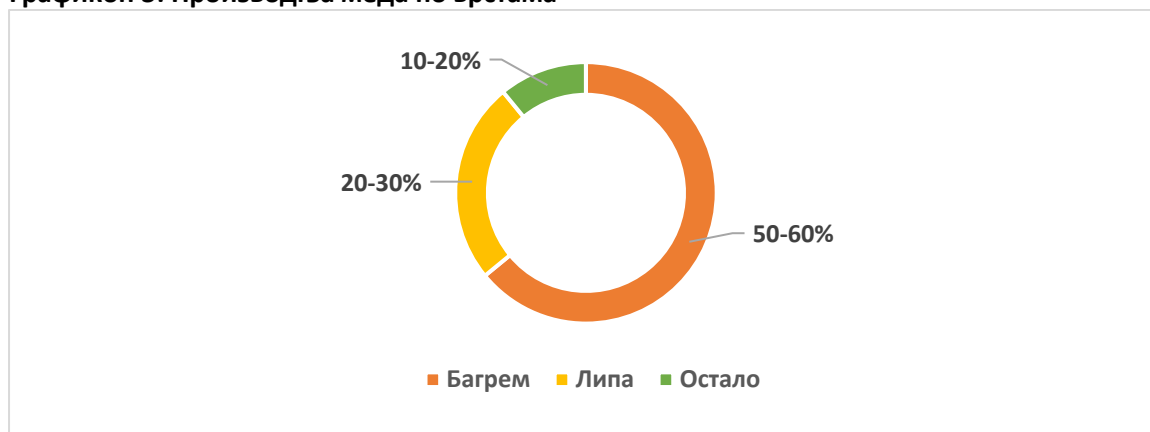
Извор: Завод за статистику РС

У структури повртларске производње види се раст интереса за производњу краставаца, кромпира и лука. Иако површине под повртларским културама нису значајније повећане дошло је раста приноса што је дијелом посљедица и све заступљеније пластеничке производње.

Пчеларство

На подручју општине Пелагићево пчеларством се бави око 50 домаћинстава и годишње у просјеку произведе 15 тона меда. Укупан број пчелињих друштава на територији општине у 2016. и 2017. години је био око 1.200, што је се приближно здаржало и у 2018. и 2019. години. Од укупне производње на газдинствима чланова Удружења пчелара „Маја“ која броји 23 члана произведе се у просјеку 12 тона меда годишње (15 кг по кошници). Код осталих „малих“ или пчелара „хобиста“ производња меда је далеко мања, односно 3 тоне меда на годишњем нивоу. Цијена меда креће се од 12-15 КМ, овисно од количине меда на тржишту и његовог квалитета. Пчеларство је профитабилна дјелатност уколико се ради на комерцијалним основама и уколико се поштују принципи пчеларења Цијена меда у претходним годинама је била релативно стабилна, као и сам пласман на тржиште.

Графикон 3: Производња меда по врстама

Извор: Завод за статистику РС

Туризам

Туристичка организација „Пелагићево“ основана је 23.06.2011. године са циљем развоја и промоције туризма општине Пелагићево који је до тада био занемарен као привредна грана. Туризам, као привредна дјелатност, још увијек није у довољној мјери развијен и захтијева озбиљан и систематичан приступ у даљем раду и афирмацији.

Као један од највећих туристичких потенцијала општине Пелагићево сматра се језеро Пелагићево, прије свега због могућности за организовање спортског риболова и исказаног интереса риболоваца из цијелог свијета за ову локацију. Језеро је настало вјештачким путем ископавањем шљунка за потребе израде магистралног пута. Језеро у Пелагићеву представља једну посебну и атрактивну локацију за све љубитеље природе, рекреације и риболова. Комплекс језера је површине око 80 хектара, од чега 33 хектара обухвата водена површина језера. Језеро је просјечне дубине око 4 метра, док се годишње осцилације водостаја, у зависности од климатских фактора, крећу до једног метра. Ова водена акумулација пуни се водом углавном из подземних извора са којима је спојена и чији ниво регулише и ниво језера,

што значи да је у том смислу ово језеро затвореног типа и не пуни се дотоком других површинских вода.

Данас управљање водама на језеру врши СРД "Шаран" Пелагићево, чији се спектар активности креће од унапређења и заштите рибљег фонда, планирања, развоја и пропагирања спортског риболова и риболовног туризма, па све до организовања такмичарских активности у риболовном спорту и заштите човјекове природне околине. У претходних неколико година, константно се у организацији овог спортског друштва на језеру одржавају такмичења риболоваца, односно такмичења шаранске лиге БиХ, регионална такмичења риболоваца са простора бивше Југославије, као и европска такмичења у риболову. Језеро у Пелагићеву представља веома атрактивну локацију за љубитеље природе и риболова, што се најјасније види кроз честе доласке професионалних риболоваца из Енглеске, Њемачке, Аустрије и других европских држава на ово подручје, који на језеру пецају и кампују претежно 4 или 7 дана.

Поред риболовног туризма на језеру је заступљен излетнички и манифестациони туризам. Од прољећа па до касне јесени се организују излети у предивном амбијенту језера. Туристичка организација „Пелагићево“ организује традиционалну манифестацију „Гастро сусрети“ која се одржава већ 10 година на језеру „Пелагићево“. Традиционално се одржава прослава 1.маја а такође су одржаване су ауто трке које би поново требале да се почну одржавати.

За област туризма треба напоменути како је Општина Пелагићево усвојила Стратешки документ „Афирмација Пелагићева кроз лик и дјело Васе Пелагића“. Покренут је низ активности у вези преноса посмртних остатака Васе Пелагића из Пожаревца што би било од изузетне важности за отварање музеја, односно реконструкцију и опремање родне куће Васе Пелагића. Реализација овог стратешког документа и отварање музеја „Васа Пелагић“ имаће значајне ефекте на развој туризма и културе у општини.

Сеоски туризам је једна од најбитнијих грана туризма која би се успјешно могла организовати у Пелагићеву, с обзиром на многе дијелове нетакнуте природе, чист ваздух, еко храну, пјешачење по сеоским равницама. Свакако да би примат у овом типу туризма требала имати пољопривреда која је најзаступљенија на овом поднебљу, гдје би се уклопили сви фактори, од смјештаја, здраве хране, потенцијалног рада на сеоским имањима, лова и риболова, јахања и излета. Капацитети на подручју општине Пелагићево у овом домену туризма су непостојећи и на њима је неопходно радити, како би се све горе наведене предност искористиле у пуном смислу. У ту сврху неопходно је додатно промовисати могућности за успостављање и пружање услуга смјештаја у сеоским домаћинствима и заинтересовати пољопривреднике и за овај вид предузетничке дјелатности.

Нажалост, на територији општине Пелагићево не постоје пријављени смјештајни капацитети, што је велика мана за овдашњи туризам. Процјене су да постоји капацитет од око 110 смјештајних јединица, на чијем формалном регистровању треба поради. Једно од таквих потенцијала је Етно село које се налази у насељеном мјесту Блажевац, чији су радови и отварање у завршној фази, а власник фирме је потписао уговор са Туристичком организацијом „Пелагићево“ о посредничким услугама. Капацитет смјештаја би требао бити 50 особа типа бунгалова уз пратећи етно ресторан који је такође капацитета за 50 особа. Процјена је да се на годишњем нивоу оствари око 1.000 ноћења, која се углавном односе на младе такмичаре у фолклору и учеснике турнира у фудбалу школе „БААП Еврогол“.

Закључак:

Структура локалне економије на подручју општине Пелагићево карактерише доминантно учешће микро и малих предузећа, претежно у дјелатности трговине, услуга и прерађивачке

дјелатности. Константан обим економских активности и запослености у протеклом периоду, као и сталан спољнотрговински дефицит намећу потребу снажнијег приступа активирању инвестиционих потенцијала општине и промоције извозно оријентисаних дјелатности. Највећи економски потенцијал и простор за унапређење пружа прерађивачка индустрија, сектор услуга и пољопривреда, гдје је, као и за остале економске гране, потребно увести системски приступ подршке постојећим предузетницима и предузећима, привлачењу инвестиција и унапређењу знања и вјештина радне снаге. У том сегменту неопходно је и пружање већих погодности за улагање дијаспоре и страних инвеститора у економске потенцијале општине Пелагићево.

Поред повољних природних услова за успјешну пољопривредну производњу потребно је радити на организованости производног циклуса уз обавезно присуство струке, подршци пласману производа на тржишту, те координацији мјере пољопривредне политике на локалном и републичком нивоу власти. Тренутно, највећи проблем у пољопривредној производњи је уситњеност парцела и изостанак значајнијих капацитета те количина које би се могле пласирати на тржиште. Из тог разлога потребно је приступити комасацији пољопривредног земљишта уз неопходну подршку републичких органа власти, ресорних министарстава, Пољопривредног факултета и Института за развој пољопривреде.

Када је у питању област туризма, примарни задатак за Туристичку организацију Пелагићево је успостављање регистрованих смјештајних капацитета. У истом смјеру потребно је размишљати и о увођењу система за праћење броја посјетитеља, запосленим радницима у сектору туризма и оствареним приходима обзиром да ти подаци сада недостају.

Свакако да општина Пелагићево располаже са значајним туристичким потенцијалима, с тим да би у наредном периоду фокус требало ставити на етно и риболовни туризам имајућу у виду већ изграђен имиџ општине у тим секторима. Претпоставка за то је провођење мјера подршке које ће подстицати локално становништво за пружањем туристичких услуга у етно и сеоском туризму, како у стручном аспекту тако и у финансијском.

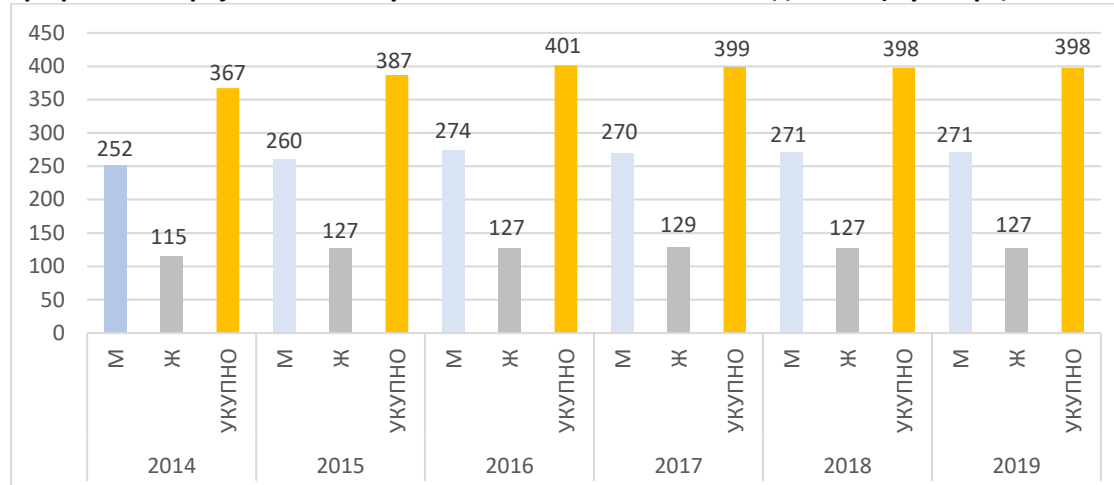
Коначно, предстојеће и већ планиране активности на афирмацији општине Пелагићево кроз лик и дјело Васе Пелагића, те отварање музеја, представљаће вјетар у леђа за боље позиционирање општине Пелагићево, између осталог и као туристичке дестинације.

г) Преглед стања и кретања на тржишту рада

Укупан број и структура запослених

На подручју општине Пелагићево на крају 2019. године било је запослено укупно 398 радника. Број запослених је благо растао у периоду до 2016. а од тада је готово непромијењен. У структури укупног броја запослених константно је веће учешће мушкараца него жена, 68% запослених мушкараца у односу на 32% запослених жена.

Графикон 4: Број запослених у општини Пелагићево – по годинама (мушкарци и жене)

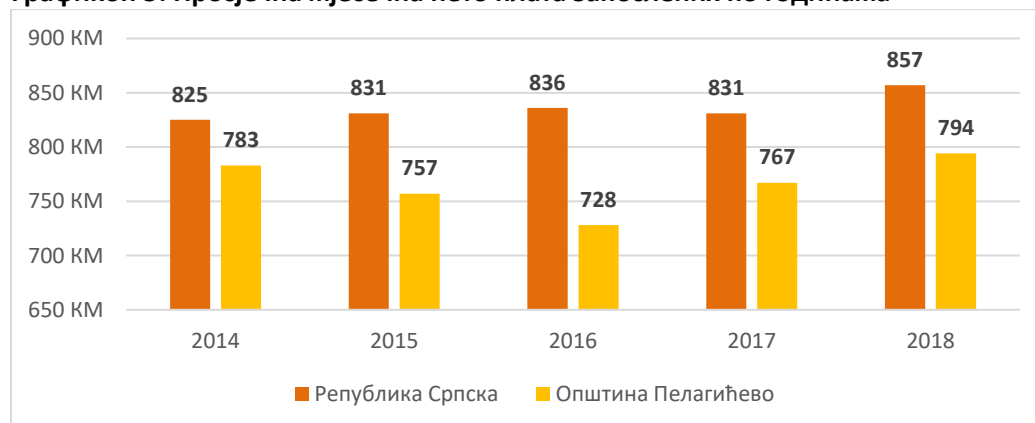

Извор: Републички завод за статистику РС и Завод за запошљавање Републике Српске

Од укупног броја запослених највећи број њих је у сектору јавне управе (96 радника), сектору трговине (78 радника), прерађивачкој индустрији (57 радника), образовању (45 радника) те у пољопривреди гдје је формално запослено 34 радника или 8,5%. Учешће жена у укупном броју запослених је највеће у секторима јавне управе, образовања и трговине.

Промена у структури запослених по секторима имала је утицај и на висину просјечне нето плате у општини Пелагићево. Из овог разлога висина плате је осцилирала у посматраном петогодишњем периоду, с тим да је од 2016. године присутан константан тренд раста. Ипак, просјечна нето плата запослених на подручју општине Пелагићево је константно испод републичког просјека.

Графикон 5: Просјечна мјесечна нето плата запослених по годинама

Извор: Републички завод за статистику Републике Српске

Незапослени (број, полна, образовна и старосна структура, дужина чекања на посао)

Висока незапосленост представља један од најозбиљнијих проблема са којим се суочава општина Пелагићево. Посебно забрињава што је у претходне двије године дошло до повећања броја незапослених лица која се воде на евиденцији завода за запошљавање и то за више од 20%. Током периода до 2017. године број незапослених је био константан. У укупној структури незапослених значајније је учешће мушкараца (58%) у односу на број незапослених жена (42%).

Графикон 6: Број незапослених у општини Пелагићево – по годинама (мушкарци и жене)

Извор: Евиденција Завода за запошљавање РС

Када је у питању образовна структура незапослених, према подацима за 2019. годину највеће је учешће оних без квалификација и са ниским степеном квалификација – више од 70% свих незапослених лица. У структури незапослених значајно је учешће и лица средње стручне спреме (око 23%). Уколико се посматра старосна структура међу незапосленима је највеће учешће лица између 50 и 60 година.

Табела 14: Преглед квалификационе и старосне структуре незапослених у општини Пелагићево

Образовна структура незапослених	2019. година			Старосна структура незапослених	2019. година		
	М	Ж	Укупно		М	Ж	Укупно
НКВ	119	80	199	15-18	0	0	0
ПКВ	0	2	2	18-24	24	20	44
КВ	80	50	130	24-30	25	29	54
ВКВ	0	0	0	30-35	26	19	45
НС	0	0	0	35-40	29	20	49
ССС	55	58	113	40-45	33	26	59
ВШС	4	1	5	45-50	38	31	69
ВСС	14	15	29	50-60	76	53	129
Магистри и доктори наука	1	1	2	60+	22	9	31
Укупно	273	207	480	УКУПНО	273	207	480

Извор: ЈУ Завод за запошљавање РС

Подаци о дужини чекања на запослење по степену образовања говоре о још једном озбиљном проблему на локалном тржишту рада а који се односи на дугорочну незапосленост с обзиром да је више од 75% незапослених на евиденцији дуже од двије године, а чак 38% њих је на евиденцији дуже од 4 године што је изразито тешко запошљива категорија становништва.

Број пензионера

На подручју општине Пелагићево егзистира једно удружење пензионера које окупља ову популацију становништва и представља је. Њихово дјеловање се финансира једним дијелом у

приватној режији, а другим кроз грантове Општине Пелагићево. У периоду од 2016. до 2019. године број пензионера је у сталном расту, гдје највеће учешће узимају породичне а потом старосне и инвалидске, што се може видјети у сљедећој табели:

Табела 15: Број пензионера у општини Пелагићево

Година/врста пензије	Старосна	Инвалидска	Породичне	Укупно
2016	86	30	130	246
2017	95	30	128	253
2018	104	31	126	261
2019	109	32	123	264

Извор: ПИО Републике Српске, подручна јединица Бијељина

Закључак: Локално тржиште рада у општини Пелагићево карактерише проблем незапослености и то дугорочне и структурне незапослености. Перспективу додатно оптерећује неповољан однос броја запослених у односу на број незапослених (1,2 незапослена у односу на 1 запосленог радника).

Када је запошљавање у питању, забиљежен је благи пораст броја запослених у периоду до 2017. године али је он тада заустављен. Истовремено, расте број незапослених лица у посматраном периоду. Већи дио незапослених својом квалификационом и старосном структуром тешко могу да одговоре на тренутне потребе тржишта рада. Због тога се у наредном периоду намеће потреба за интервенцијом на страни понуде локалног тржишта рада, првенствено у смислу обуке – доквалификације или преквалификације незапослених који имају потенцијал за запошљавање. Ова мјера подразумијева провођење претходне детаљне анализе стања у смислу сагледавања потреба локалног тржишта рада за конкретним занимањима и креирања програма доквалификације и преквалификације на основу тога али расположивих профила радне снаге. Такође, потребно је радити на стварању једнаких могућности за запошљавање жена и мушкараца имајући у виду знатно мање учешће жена на локалном тржишту рада у односу на мушкарце.

Још један од проблема који је већ присутан, а са тенденцијом да ће у будућности ескалирати, односи се на смањење укупног континента радне снаге због депопулације. На локалном тржишту рада присутан је релативно мали број младих људи (до 30 година старости) што је посљедица неповољних демографских трендова. Због тога је потребно структуру локалне економије усмјеравати и према дјелатностима које су атрактивне за млађу популацију и које имају снажан потенцијал раста и запошљавања.

д) Преглед стања и кретања у области друштвеног развоја

Образовање

Предшколско образовање

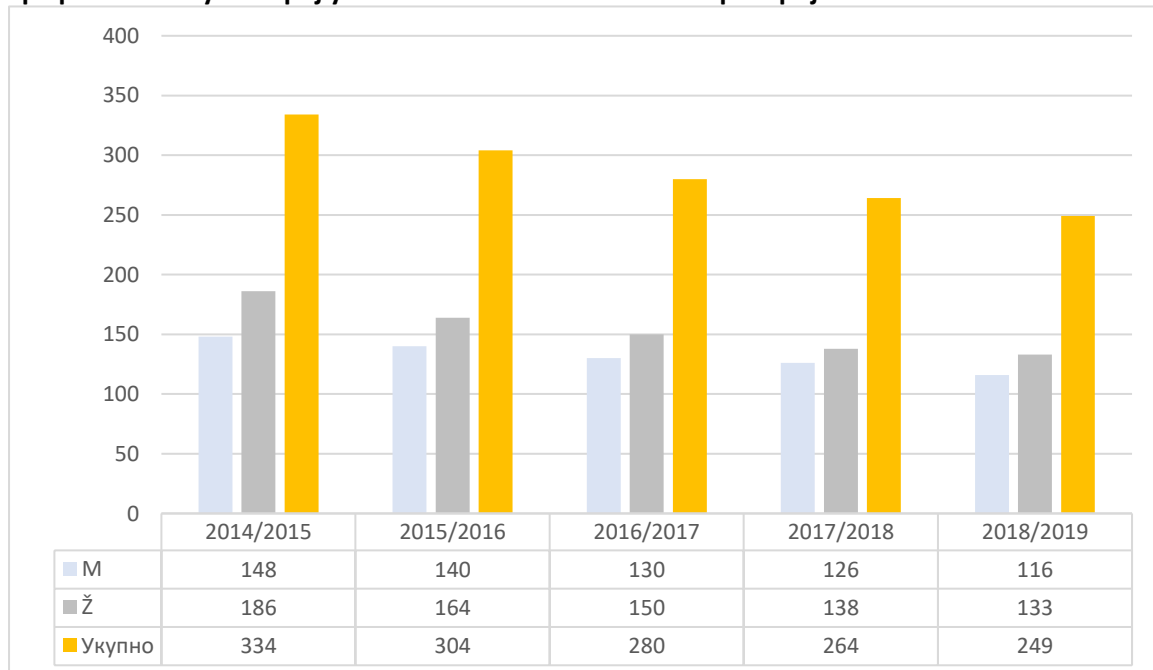
Настава предшколског образовања одвија се у склопу Основне школе „Васо Пелагић“, са тренутним бројем од 12 предшколараца у 2019. години. Установа располаже са основном опремом, намјештајем, дидактичким материјалом и играчкама, на површини од 30 м². С обзиром да на територији општине не постоји обданиште за дјецу, а потребе за истим су велике, приступило се изради пројектно-техничке документације, те се у скорије вријеме планирана санација и адаптација старе зграде Општине Пелагићево у дјечије обданиште. Планирани капацитет обданишта ће бити довољан за смјештај 50 дјеце, на површини од 362м² са помоћном зградом, чији ће капацитет задовољити потребе смјештаја дјеце са подручја општине Пелагићево. Вриједност радова на обданишту по предмјеру и предрачуну је 240.000 КМ.

Основно образовање

Основно образовање на подручју општине Пелагићево организовано је кроз рад Основне школе „Васо Пелагић“ која у свом саставу има једну централну и двије подручне основне школе. Централна школа је деветогодишња док су подручне школе петогодишње. Од укупног броја 85,77% ученика похађа централну школу, а 14,23% су ученици уписани у подручна одјељења.

Према подацима за школску 2018/2019. годину наставу је похађало 249 ученика, од којих 124 путују више од 3 километра до школе. Свих 124 ученика имају обезбијеђен превоз, што кроз ђачки превоз организован и финансиран од стране општине Пелагићево, што кроз лични. У предходном петогодишњем периоду присутан је тренд смањења броја ученика. Разлог за овакво стање су, између осталог, све израженије миграције становништва, како у градска подручја тако и ван државе.

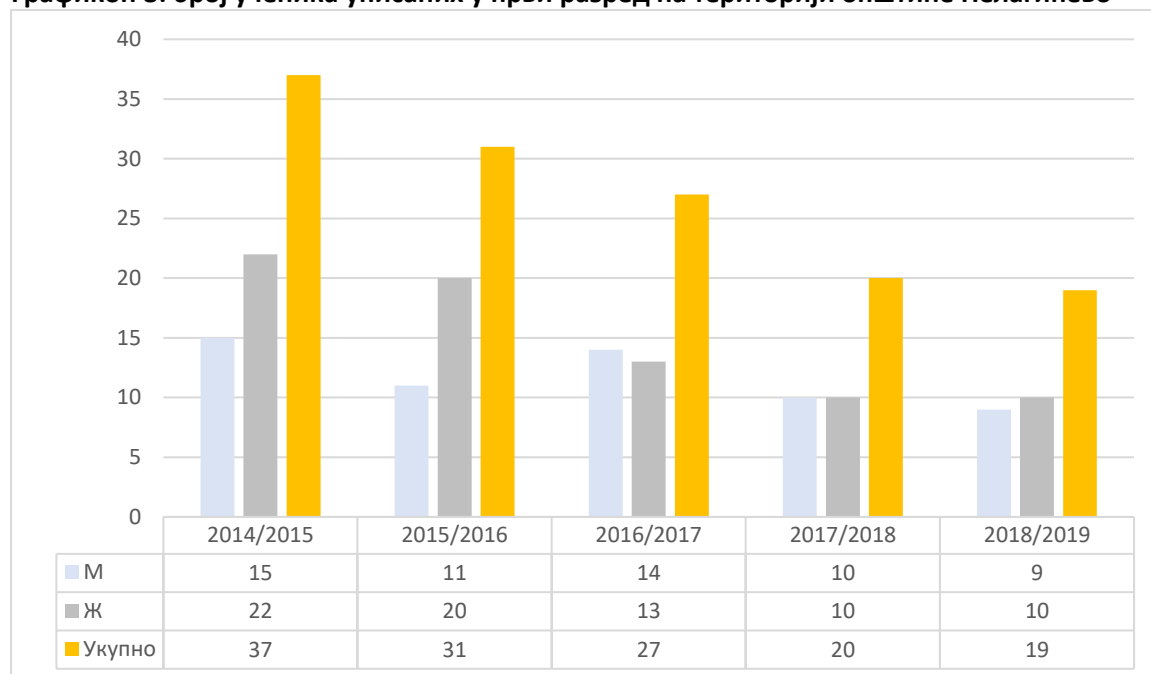
Графикон 7: Укупан број ученика основних школа на територији општине Пелагићево

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Укупан број дјеце уписан у први разред, у периоду 2014/2019. године је 134 а преглед уписане дјеце по годинама се налази на Графикону бр. 8. Школе располажу довољним бројем школског/наставног особља. Број тог особља за 2019. годину је 28 од чега је 13 жена и 15 мушкараца.

Графикон 8: број ученика уписаних у први разред на територији општине Пелагићево

Извор: Завод за статистику Републике Српске

Стање школских објеката у смислу расположивости и уређености простора није задовољавајуће. Централна школа је изграђена 1963. године, сходно томе сва столарија, фасада и кров су евидентно оштећени, те је потребна рестаурација комплетне зграде у предстојећем периоду. Наредних година ће се покушати обезбједити новчана средства за обнову. У склопу школе налази се 13 учионица, са просјеком од 15 ученика по учионици, које су са застарјелим инвентаром и опремом што отежава наставни процес. Електронска учионица располаже са 10 рачунара што је мање од једног рачунара по ученику. За загријавање школе се користи котао на угљ и дрва као средства за ложење. У 2020. години урађен је елаборат енергетске фикасности којим се тачно утврдио ниво оштећења на згради и потреба за рестаурацијом. Квалитет воде који се употребљава у школи је технички исправан, али недовољно квалитетан и здравствено исправан да би била за пиће. Укупна површина школе је 1450 м², а укупна површина вањског школског простора са школским фудбалским тереном је око 2.000 м². У саставу школе се налази спортска дворана изграђена 2010. године, површине 1.512м² са капацитетом пријема 127 посјетилаца. Општина Пелагићево помаже и финансира Основну школу кроз различите начине: за огрев, гориво, екскурзије и плаћање школске кухиње за социјално угрожене ученике, награде за постигнуте резултате на такмичењима, итд. На сљедећем графикону приказана су издвајања из буџета по основу финансирања образовних установа предшколског и основног нивоа.

Графикон 9: издвајања из буџета по основу финансирања образовних установа

Извор: Финансије и рачуноводство општине Пелагићево

Средњошколско образовање и студенти

С обзиром да општина Пелагићево нема средњу школу, већина свршених основаца средњу школу уписује у Дистрикту Брчко. Са подручја општине у периоду од 2014-2018. године средњошколско образовање уписало је укупно 139 ученика. Општина стипендира одређени број средњошколаца кроз финансирање аутобуског превоза у износу од 100% или 50%, гдје примат имају ученици породица са лошим финансијским стањем и вишечлане породице.

Према Заводу за статистику РС у периоду од 2014-2018. године са подручја општине Пелагићево факултете је уписало 156 студената, док је њих 19 дипломирало. Број уписаних студената у наведеном периоду је у опадајућем тренду. Општина Пелагићево редовно издваја буџетска средства за стипендирање редовних студената, од 2 до 4 године. Већина свршених, а такође и несвршених студената се задржи у мјестима студирања или посао тражи ван граница БиХ.

Табела 16: Општинске дотације ученика средњих школа и факултета

Година	Средња школа		Факултет	
	Број ученика	Износ дотација(КМ)	Број студената	Износ стипендија(КМ)
2015	45	16.222	19	15.520
2016	42	11.634	23	16.310
2017	53	22.048	24	21.630
2018	58	18.029	18	11.200
2019	49	16.364	14	15.100

Извор: Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности, Општина Пелагићево

Закључак: Планираном изградњом вртића у наредном периоду биће проширени капацитети за прихват дјеце у систем предшколског образовања.

Услови за основношколско образовање нису на задовољавајућем нивоу. Неопходна су већа улагања у наставну опрему, опремање школских дворишта садржајима за спортске активности и реконструкција дворишних ограда због веће безбиједности ђака. Комплетна реконструкција зграде ОШ „Васо Пелагић“ је један од приоритета Општине Пелагићево и на том се питању убрзано ради јер је зграда Основне школе прилично руинирана.

Велики проблем представља одлазак дипломираних студената са подручја општине, гдје је неопходно наћи механизам за останак истих кроз одрађивање приправничког у јавним институцијама или приватним фирмама или путем стипендирања оних занимања која се траже на тржишту рада општине Пелагићево.

Здравствена заштита

Амбуланта породичне медицине Пелагићево је једина здравствена установа на територији општине Пелагићево, а која је дио огранка ЈЗУ Дом здравља Бијељина од 2001. године.

Амбуланта породичне медицине пружа услуге примарног нивоа здравствене заштите становништву, док услуге секундарног и терцијалног нивоа здравствене заштите становништво општине Пелагићево најчешће остварује у ЈЗУ „Свети Врачеви“ Бијељина, ЈЗУ „Здравствени центар Брчко“ Брчко Дистрикт и УКЦ „Република Српска“ Бања Лука.

Амбуланта породичне медицине је привремено смјештена у склопу зграде Дома културе „Васо Пелагић“ на површини од 140 m², а чији је екстеријер 2019. године у потпуности реновиран, док је ентеријер амбуланте и сама опремљеност у солидном стању. Међутим како су средства за изградњу нове Амбуланте обезбијеђена од донације Владе Републике Србије у износу од 296.000 КМ и чија је изградња кренула 2020. године, амбуланта ће се преселити на нову локацију чија ће површина износити 217 m². Завршетком изградње и опремањем нове зграде амбуланте ће се створити још бољи услови за рад радника Амбуланте породичне медицине и лијечење њихових пацијената, односно становништва општине Пелагићево. У свом склопу зграда посједује вишка простор у односу на потребе два тима породичне медицине, гдје је планирано отварање стоматолошке ординације.

Примарна здравствена заштита на чијем је нивоу је базирана Амбуланта породичне медицине Пелагићево садржи два тима породичне медицине коју чине два љекара опште праксе, три медицинске сестре и возач санитетског возила. У оквиру амбуланте постоји и лабораторија за потребе корисника на подручју општине Пелагићево и општине Доњи Жабар.

Структуру прихода установе у 2019. години чине средства Фонда здравственог осигурања РС и средства учешћа корисника здравствене заштите у износу од 80.000 КМ и средства Општине Пелагићево у износу од 11.207,51 КМ, што чини укупни буџет од 91.207,51 КМ и он је мање-више константан уназад последње три године.

Када је у питању број осигураника здравствене заштите на подручју општине Пелагићево у 2019. години било је регистровано 2.166 корисника, од чега је број носилаца осигурања 986, док је број чланова носилаца осигурања 425. У периоду од 2014-2019. година присутан је тренд смањења броја осигураника и он је пропорционалан смањењу броја становника на територији општине Пелагићево. Од укупног броја становника, 3.963 за 2018. годину, било је 2.196 осигураника, што је 55,41% покривених здравственом заштитом.

Највише присутне болести су кардиоваскуларне болести, болести карцинома, опструктивне болести плућа, сезонске инфективне вирусне болести и болести ендокриног система. Потврда томе долази у виду преминулих, гдје је у периоду од 2016-2019. године од преминулих 201 пацијента, чак 132 преминуло од кардиоваскуларних обољења, а 35 од карцинома.

Социјална заштита

ЈУ „Центар за социјални рад“ Пелагићево је установа социјалне заштите која је основана 2004. године одлуком Скупштине општине Пелагићево. ЈУ Центар за социјални рад је установа социјалне заштите са јавним овлашћењима и непосредно се бави правима из области социјалне заштите, породично-правне заштите и дјечије заштите. Поред јавних овлаштења ЈУ Центар за социјални рад дјелује и као стручна установа која прати и открива социјалне потребе грађана, развија превентивне активности, координира са осталим актерима у области социјалне заштите, планира и иницира развој нових и унапређење постојећих услуга, води евиденцију о корисницима и пруженим услугама и мјерама.

ЈУ Центар за социјални рад остварује редовну сарадњу са Општинском управом, преко Одјељења за друштвене дјелатности, Општинском организацијом Црвеног крста, Полицијском

станациом, Основном школом, медицинским установама, установама социјалне заштите те другим организацијама и установана које се баве овом проблематиком.

ЈУ Центар за социјални рад Пелагићево је смјештен у новим, функционалним просторијама које испуњавају све прописане услове и стандарде за несметан рад стручним лицима и несметан приступ лицима са инвалидитетом. Сходно томе, Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске ЈУ Центру за социјални рад Пелагићево издало је рјешење о испуњености свих услова за обављање дјелатности на шта смо изузетно поносни јер је ЈУ Центар за социјални рад један од ријетких Центара у Републици Српској који испуњава све прописане услове за обављање дјелатности. ЈУ Центар за социјални рад је повезан са електронском базом података Јавног фонда за дјечију заштиту и посједује базу података за социјалну и породично-правну заштиту. Такође, располаже путничким возилом за теренски рад. У установи је запослено 5 радника (1 дипл. психолог (1Ж), 1 дипл. социјални радник (1Ж), 1 дипл. правник (1М), 1 административни радник (1Ж) и 1 возач (1М).

Дјелатност установе се финансира средствима буџета Републике Српске и буџета Општине Пелагићево. Из буџета Републике Српске издвајају се средства са финансирање права на личну инвалиднину у износу од 100% и суфинансирају се права на новчану помоћ, права на додатак за помоћ и његу другог лица и права на здравствено осигурање за кориснике социјалне заштите у износу од 50%. У буџету јединице локалне самоуправе обезбјеђују се средства за финансирање права на новчану помоћ, додатка за помоћ и његу другог лица и права на здравствено осигурање за кориснике социјалне заштите у износу од 50% те права на смјештај у установе, права на збрињавање у хранитељске породице, права на једнократну новчану помоћ, проширена права у социјалној заштити, и трошкови збрињавања корисника у другу породицу у износу од 100%. Такође, из буџета се финансирају и материјални трошкови Центра за социјални рад. У 2018. години реализовани буџет ЈУ „Центра за социјални рад“ Пелагићево је износио 381 042,00 КМ, од тога износа 297 241,00 КМ је уплаћено корисницима права и установама а 83 801,00 КМ је реализовано за плате радника и материјалне трошкове Центра за социјални рад. Удио Републике у укупном буџету за 2018. годину је био 105 355,00 КМ.

Табела 17: Буџет Центра за социјални рад

Приходи	2014	2015	2016	2017	2018
Планирани буџет (КМ)	283.120	277.200	254.400	307.300	392.200
Остварени буџет (КМ)	260.505	237.928	253.154	305.903	381.041
% удио Општине Пелагићево	75	75	75	75	75
% учешће других извора	25	25	25	25	25

Извор: Центар за социјални рад Пелагићево

У току 2018. године евидентирано је 240 корисника помоћи. Исплаћена су просјечна мјесечна средства у износу од 19.730,86 КМ. У периоду од 2014. године до 2018. године евидентиран је тренд пораста корисника права на додатак за помоћ и његу другог лица. У полној структури, узимајући у обзир сва наведена права, доминирају особе женског пола.

Као корисници социјалне заштите осим законом дефинисаних корисника присутни су појединци и породице којима је потребан неки други вид помоћи и подршке (нпр. савјетовање, одређена врста координације и сл). То су породице са проблемима у породичним односима, породице са члановима који имају проблема са менталним здрављем, породице у којима је дошло до насиља, породице са члановима зависним од алкохола, као и вишечлане породице са четворо и више дјеце.

Табела 18: Износ исплаћене помоћи Центра за социјални рад

Врста помоћи	Износ помоћи у КМ/мјесечно (просјек)				
	2014	2015	2016	2017	2018
Стална новчана помоћ	15615.99	10016.55	10626.89	9243.07	6991.89
Новчана накнада за помоћ и његу друге особе	7332.85	6344	8878.8	9449.94	8503.38
Смјештај у установама социјалне заштите	2382.03	1908.5	1786.66	2145.58	1765
Једнократна новчана помоћ	1005.83	443.75	590.42	509.58	639.08
Здравствено осигурање	2309.96	2476.63	2692.79	2680.99	1831.51
Укупна средства	28646.66	21189.43	24575.56	24029.16	19730.86

Извор: Центар за социјални рад Пелагићево

Рањиве групе

У 2018. години код ЈУ Центра за социјални рад био је регистрован 51 корисник права на новчану помоћ. Ако се узме у обзир да су корисници права на новчану помоћ лица старија од 65 година, радно неспособна лица и лица без породичног старања може се закључити да и корисници права на новчану помоћ припадају рањивој групи грађана општине Пелагићево.

У 2018. години у ЈУ „Центар за социјални рад“ Пелагићево регистровано је 14 дјеце са менталним и физичким сметњама, нису регистрована дјеца без родитељског старања, дјеца која су одгојно запуштена и занемарена, нити дјеца чији је развој ометен породичним приликама. Институционалну подршку у очувању и унапређењу менталног здравља становништва на подручју општине Пелагићево пружају центри за ментално здравље при домовима здравља у Шамцу и Бијељини.

Пензионери као рањива популација у општини Пелагићево своја интересна права траже преко јединог постојећег Удружења пензионера, које се кроз дотације из општинског буџета и личних акција, по потреби, помажу најугроженијим члановима и припадницима своје категорије (помоћ у исплати трошкова сахране, лијечења, социјалним случајевима најстарије популације становништва). Средства која је Општина Пелагићево издвојила за 2016. годину су 1.000,00 КМ, 2017.-3.300,00 КМ, 2018.-2.750,00 КМ и 2019. годину су 4.000,00 КМ. Удружење пензионера нема обезбијеђену канцеларију за рад и окупљање од стране Општине Пелагићево, него је то случај у приватној режији, што је велики недостатак при њиховом функционисању. У наредном периоду Општина Пелагићево ће радити на изналажењу простора за рад и окупљање пензионера и уступити им на кориштење.

На подручју општине Пелагићево не постоји ни једна активна омладинска организација, а једина која је постојала од 2017. године нема активности и не заступа права и потребе младих. Општина Пелагићево нажалост не посједује важећу стратегију о омладинској политици и није укључена у државну стратегију омладинске политике. С обзиром на велики проблем одлива омладине са територије наше општине, прије свега школованог кадра у друге општине и иностранство, неопходно је направити заокрет у политици општине ка омладини и радити у већој мјери по питању бољег статуса младих.

Закључак: Амбуланта породичне медицине Пелагићево има стабилан буџет потписан Уговором са ЈЗУ Дом здравља Бијељина и редовне дотације од стране Општине Пелагићево.

Ниво здравствених услуга је на задовољавајућем нивоу, с тим да ће изградњом и пресељењем у нову зграду амбуланта тај ниво кроз осавремен простор за рад бити још виши. Активности у наредном периоду треба усмјерити на промоцију здравља, превенцију и рано откривање обољења код становништва. Неопходно је наћи боље механизме здравственог осигурања код

лица која не траже запослење, односно особа чије осигурање не сноси Завод за запошљавање, а најчешћа групација неосигураних су пољопривредници.

ЈУ „Центар за социјални рад“ Пелагићево, као што је наведено, посједује адекватне услове за рад и довољан број радника. Због повећања броја корисника права на додатак за помоћ и његу другог лица у наредном периоду потребно је обезбиједити јачу финансијску подршку установи за ефикасније пружање мјера социјалне заштите. Општина Пелагићево нема израђену социјалну карту што отежава процјену и планирање у области социјалне и здравствене заштите. Постоји отежано праћење социјално угрожених група, пружање заштите и остваривање свих права која припадају социјално угроженом становништву. У наредном периоду неопходно је израдити социјалну карту на територији општине, како би се таргетирале рањиве групе, прије свега особе лошег материјалног статус. Такође када су у питању рањиве групе, неопходно је направити стратегију о омладинској политици, док је пензионерима неопходно обезбиједити канцеларијски простор за рад и окупљање ове популације становништва.

Стање у области спорта

На подручју општине Пелагићево егзистира 5 спортских клубова и то: Фудбалски клуб „Пелагићево“ из Пелагићева, Ногометни клуб „Трамошница“ из Трамошнице, Одбојкашки клуб „Пелагићево“ из Пелагићева, Женски одбојкашки клуб „Пелагићево“ из Пелагићева и Школа фудбала – ОФК „Еврогол“ из Пелагићева. У рад ових клубова у 2019. години укључено је 177 спортиста (125 мушкараца и 52 жене) и 5 тренера. Највећи број чланова окупљају фудбалски клубови. Финансирање спортских клубова је углавном из средстава буџета општине Пелагићево, док су остали извори: грантови, чланарине, спонзорства и властита средства.

Графикон 10: Финансирање спорта из општинског буџета

Извор: Општинска управа Пелагићево, Одсјек за финансије

Рад клубова се углавном финансира средствима буџета општине Пелагићево. Око 50 становника редовно се бави рекреативним спортом и око 50 повремено. Најчешћи видови рекреације су трчање, фудбал, кошарка и одбојка.

У циљу промоције спорта сваке године се организује више спортских такмичења и манифестација, а најпознатији су: Илиндански ноћни фудбалски турнир, који се организује поводом прославе Крсне славе општине Пелагићево, Светог пророка Илије и Међународни фудбалски турнир за дјecu „Булс куп“, узраста од 7 до 12 година, а на којем учествују клубови и школе фудбала из: Аустрије, Мађарске, Хрватске, Србије, Црне Горе, Сјеверне Македоније и Босне и Херцеговине.

На подручју општине Пелагићево постоје 3 фудбалска терена, и то: у Пелагићеву, Трамошници и Турићу, као и спортска дворана којом управља Туристичка организација Пелагићево. Спортска дворана саграђена је 2010. године у склопу школе ОШ „Васо Пелагић“, капацитета 350 мјеста и опремљена је реквизитима за већину спортских активности, пословним и канцеларијским простором. Дворану користе основношколци, њих укупно 249, те се изнајмљује рекреативцима за спортске активности, као и спортским клубовима са територије општине Пелагићево и сусједних општина када за то постоји интересовање. У склопу ОШ „Васо Пелагић“ постоји и терен за мали фудбал.

Фудбалски клуб „Пелагићево“ регистрован је и такмичи се у оквиру Савеза Републике Српске у мушкој категорији. Основан је 1958. године као ФК „Нова младост“, да би касније добио своје данашње име. Такмичи се у млађима категоријама, као и у сениорској категорији, са укупно 51 чланом. Финансира се већином из општинског буџета, док одређени дио средстава остварује кроз грантове. У процесу су обезбјеђивање средства за изградњу нове зграде, односно свлачионице за играче, чија вриједност је процијена на 60.000,00 КМ.

Ногометни клуб „Трамошница“ која је основана 1956. године, чини 18 чланова стручног штаба и играча, са годишњим буџетом од 25.000,00 КМ у 2019. години. Зграда НК „Трамошница“ посједује зграду са 205 м² која је реновирана од средстава донације хрватске дијаспоре у свијету. Такмичи се у оквиру Федералног ногометног савеза, Ногометног савеза жупаније Посавске у Орашју, са сениорским тимом.

Женски одбојкашки клуб „Пелагићево“ из Пелагићева је најмлађи спортски колектив на подручју општине и тренутно има само млађе селекције, а са развојем и растом, очекује се укључивање и у сениорска такмичења. Број чланова женског одбојкашког клуба је 20 чланова у 2019. години.

Школа фудбала – ОФК „Еврогол“ из Пелагићева финансира се из приватних извора и није буџетски корисник. Окупља дјеца узраста од 6 до 14 године, који учествују на бројним турнирима у земљи и иностранству, те су укључени у Омладинске лиге под ингеренцијама Фудбалског савеза Републике Српске. Број дјеце која тренирају у 2019. години је било њих 43. Највеће учешће у организацији клуба и финансирању има дијаспора из Пелагићева.

Поред претходно наведених клубова и спортова гдје дјеца могу тренирати на подручју општине Пелагићево, ту су још и школа фолклора(фолклорни ансамбл) у организацији КПД „Васо Пелагић“ која је у 2019. години бројала 52 члана, 45 дјевојчица и 7 дјечака, као и Кјокушин карате школа, која је у 2019. години бројала 23 члана дјевојчица и дјечака.

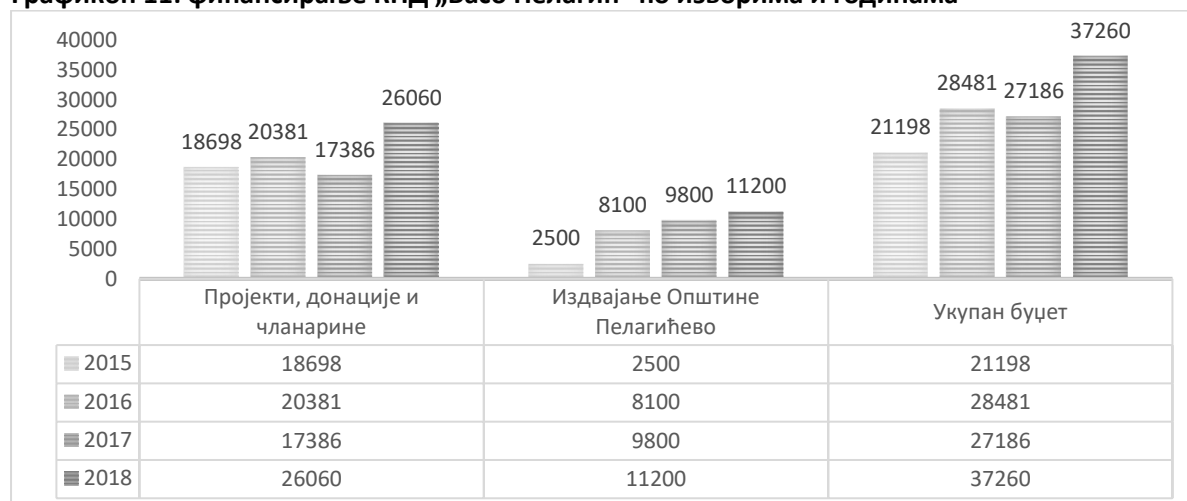
Стање у области културе

Носилац већине културних дешавања у општини Пелагићево у претходним десетљећима је било Културно просвјетно друштво „Васо Пелагић“. Почетком 2020. године Скупштина општине Пелагићево је донијела Одлуку о формирању Центра за културу, омладину и информисање који је преузео све активности које се односе на културна дешавања. Центар располаже зградом површине 496 м² која, за основне дјелатности, већ обухвата или планира да обезбједи простор за успостављање рада: Ликовне галерије, Народне библиотеке, те канцеларије Центра за културу. Такође, Центар располаже салом капацитета 128 сједећих мјеста, која је опремљена најсавременијом аудио-визуелном опремом.

Од културних догађаја за општину Пелагићево најзначајнији су: међународни књижевни сабор „Гори лила уочи Илина“, „Пелагићево саборовање“ – округли сто књижевника, „Милошево књижевно вече“, „Илинданске фолклорне свечаности“, ликовна колонија и ликовна изложба.

Најзначајније су свакако културни догађаји и свечаности који се одржавају око општинске и црквене славе Свети Пророк Илија сваког 02.08. у години, када се одвија низ „Илинданских“ манифестација које оквирно посјети око 1.000 посјетилаца махом из наше и околних општина. Један дио културног стваралаштва одвија се у сали Административно-културног центра, гдје школска секција одржава програм Светосавске академије и дан школе, вече фолклора „Чувари традиције - Ђерам“, затим се организује пројекција филмова и одржавају се позоришне представе гдје су већином учесници основношколска и средњошколска дјеца са територије општине. Црквена општина у Пелагићево традиционално организује дочек Православне Нове године, коју уприличи концертном на Тргу 9. Јануар. У оквиру КПД „Васо Пелагић“ дјелује и фолклорни ансамбл који се може похвалити богатим програмом, а који у оквиру „Илинданске фолклорне свечаности“ угости многе КУД-ове из земље и региона. Такође гости су многим фолклорним ансамблима из земље и региона на ревиалним такмичењима и манифестацијама. Састав ансамбла чине 52 члана дјевојчица и дјечака узраста од 5 до 20 година. Финансирање досадашњег кровног организатора културних догађаја КПД „Васо Пелагић“ се врши кроз различите пројекте које подржавају Министарство просвјете и културе и Министарство породице, омладине и спорта, али и кроз разне грантове, донације привредника и појединаца, као и кроз редовне чланарине чланова школе фолклора.

Графикон 11: финансирање КПД „Васо Пелагић“ по изворима и годинама

Извор: КПД „Васо Пелагић“, Општина Пелагићево

Закључак: На подручју општине Пелагићево дјелује и функционише пет спортских организација. Резултати тих спортских клубова су задовољавајући али да би се њихов рад унаприједио и омасовило чланство потребно је обезбиједити додатне изворе финансирања. Поред подршке која се пружа од стране Општине то захтијева и проактивнији приступ самих спортских клубова како би осмислили програмске садржаје који ће бити атрактивни за финансирање. Спортска дворана, односно Туристичка организација Пелагићева, добро газдује овим спортским објектом, гдје јој је највећа мана и проблем наплата рентирања спортским клубовима. На игралишту ФК „Пелагићево“ потребна је изградња нових свлачионица, као и расвјете на терену за игру, те уређење постојећег помоћног терена са новим спортским садржајима, чиме би се тај комплекс могао насловити Спортско-рекреационим центром. Неопходно је и реконструкција малих школских игралишта. Изазов представља веће укључивање дјеце школског узраста и рекреативаца у спортске активности кроз промоцију спорта и рекреативних спортских активности као здравог начина живота.

Култура у општини Пелагићево има дугу традицију и на основу тога добре темеље за надоградњу. Сходно томе неопходно је даље улагање и унапређење културних дешавања,

промоцију лика и дјела Васе Пелагића, отварање његовог музеја и реконструкцију родне куће. Такође, постоји потреба за бољом синхронизацијом постојећих културних догађаја и осмишљавањем нових, како би се анимирали грађани да се више укључују у културни живот заједнице. Организовањем културних догађаја треба радити на привлачењу већег броја посјетилаца, чиме би се и економски валоризовала организација догађаја.

Цивилно друштво (невладине организације)

На подручју општине Пелагићево регистроване су 34 организације цивилног друштва (ОЦД), од чега 15 активно. Највише ОЦД-ова дјелује у области спорта (4), социјалне заштите, пољопривреде, вјерских организација, бораčkih организација и др. Велики број ОЦД-ова нема специфичну одредницу у којем сектору дјелује и ради. Осим неколико ОЦД-ова која имају додатно финансирање из других извора, свима је примарно финансирање из буџета Општине Пелагићево. Средства се додјељују путем директног финансирања-гранта. Поред тога, Општина Пелагићево је већини ОЦД-ова обезбиједила физички простор за рад и функционисање. Најзначајнији партнери Општине Пелагићево од стране организација цивилног друштва су:

- Црвени крст Пелагићево, броји 32 члана;
- Коло српских сестара, броји 10 чланица;
- Удружење пензионера, броји 290 чланова;
- Ловачко друштво „Препелица“, броји 244 члана;

Графикон 12: Износ додијељених грантова организацијама цивилног друштва

Извор: Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности, Општина Пелагићево

Локална управа (ефикасност рада и кључни изазови)

Општинска управа Пелагићево постоји већ три деценије и у том периоду је прешла пут од мале, неискусне, у ратним околностима формиране, локалне заједнице до организована јединице локалне самоуправе спремне да одговори на све задатке данашњице и будућег времена. Током година, константно се унапређивала организација општинске управе и радило се на побољшању ефикасности, стручности, озбиљности и свих других аспеката које има једна административна јединица. Радници општине су пролазили различите обуке и семинаре на тему провођења Закона о јавним набавкама, управљање пројектним циклусом и припрема пројеката за потребе IPA II, утицаји процеса приступања ЕУ на ЈЛС у БиХ и сви други организовани за потребе едукације и унапређења запослених у ЈЛС, техничка усавршавања и рад на рачунарској опреми, дошколовавања, те константно унапређивали своје радне способности. Такође, у последњих неколико година дошло је до значајне смјене генерација, те су млади људи у великој мјери постали дио општинске управе и она покретачка снага која доноси нове идеје и нови ентузијазам. Данас, општинска управа Пелагићево има доста подмлађену екипу која је спремна на нове изазове и која може да се уклопи у све динамичније и комплексније друштвено-политичке токове.

Општина Пелагићево остварује своје надлежности у складу са Уставом Републике Српске, Законом о локалној самоуправи и Статутом општине Пелагићево. Органи Општине су Скупштина општине и начелник Општине. Скупштина општине је представнички орган, односно орган одлучивања и креирања политике општине. Скупштина општине Пелагићево има 15 одборника. Начелник Општине је извршни орган власти, заступа и представља општину, руководи Општинском управом и одговоран је за њен рад. У складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, рад Општинске управе Пелагићево организован је кроз:

- Одјељење за општу управу, просторно уређење и стамбено-комуналне послове,
- Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности,
- Одјељење за инспекције, комуналну полицију и заједничке послове
- Кабинет начелника Општине.

У оквиру Одјељења за привреду, финансије и друштвене дјелатности, организована су три одсјека и то: Одсјек за привреду, пољопривреду и локални економски развој, Одсјек за финансије и Одсјек за цивилну и противпожарну заштиту, у оквиру којег је организована и Добровољна ватрогасна јединица.

Са усвајањем Стратегије развоја општине Пелагићево 2021.-2027. година и доношењем новог Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе Пелагићево која прати Стратегију развоја, биће формиран нови Одсијек за стратешко планирање и управљање развојем који ће имати шефа Одсијека и два извршиоца, чији ће задатак бити координисано планирање и провођење развојних активности на подручју општине, те праћење, реализација и имплементација Стратегије развоја општине Пелагићево 2021.-2027. година. Одсијек ће бити директно одговоран општинском начелнику.

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста општинске управе Пелагићево, систематизовано је 44 радних мјеста, од чега су 36 службеници и 8 намјештеници. Поред наведених радних мјеста, постоје и три функционерска радна мјеста и то: Начелник, Замјеник начелника и Предсједник СО. Тренутно је попуњено 37 радних мјеста (24 мушкараца и 13 жена).

Образовна структура запослених је сљедећа:

- ВСС 13 радника (9 мушкараца и 4 жена)
- ВШС 4 радника (4 мушкарца)
- ССС 19 радника (11 мушкараца и 8 жена)
- ОШ 1 радника (1 жена)

Општинска управа је од јула 2019. године смјештена у новој згради, односно у Културно-административном центру општине Пелагићево. У новој згради је са радом кренула и шалтер сала. Општина је технички опремљена са 34 рачунара, који нису међусобно увезани али гдје сви имају приступ интернету. Путем интернета се остварује повезаност са апликацијама за е-набавке БиХ, централним регистром матичних књига, јединственим информационом системом за борачко-инвалидску заштиту, централним регистром предузетника РС, адресним регистром и регистром просторних јединица, централним регистром запослених у јавној управи, јединственим рачуном трезора и Централном изборном комисијом. Општина Пелагићево посједује своју службену web страницу.

Пријем и обрада захтјева физичких и правних лица организована је путем шалтер сале гдје 80% неопходних податка могу добити на једном мјесту, док се преосталих 20%, као што су локациски услови, одобрење за изградњу или одобрење за употребне дозволе, прослеђују код колега у канцеларије. Општинска управа нема софтвер за праћење кретања предмета, што би у

наредном периоду требало обезбиједити ради унапређења ефикасности праћења свих управних поступака, а самим тим и ефикасности њиховог рјешавања. Предмети се рјешавају брзо и у законском року, уколико су комплетни (оквирно 50% предмета се комплетно доставља). Како би у наредном периоду повећали проценат комплетности предмета и самим тим убрзали процес обрађивања истих, неопходно је порадити на информативним летцима грађане који ће адекватно описивати неопходност документације за различите врсте захтјева. Стопа задовољства корисника се до сада није мјерила.

Табела 19: општинска управа - број рјешених и пренесених предмета

Година	Упан број заprimљених предмета	Постотак ријешених предмета	Постотак пренесених предмета
2016.	2.088	93%	6%
2017.	2.033	91%	8%
2018.	2.112	92%	7%
2019.	1.742	89%	11%

Извор: Општина Пелагићево

Општина Пелагићево је територијално подијељена на 10 мјесних заједница. Избори за савјете мјесних заједница нису одржани, тако да савјети нису успостављени и мјесне заједнице функционишу путем повјереника који су постављени од стране Скупштине општине. Половина мјесних заједница, односно МЗ Пелагићево Ђендићи, МЗ Пореврице, МЗ Турић, МЗ Трамошница Горња и МЗ Трамошница Доња, располажу канцеларијским просторима али ниједна мјесна заједница не располаже адекватном канцеларијском опремом(столовима, столицама, рачунарском опремом) потребном за рад.

Закључак: Пелагићево, као мала општина, и даље има многобројне проблеме у функционисању. Ограничен буџет условљава да запослени имају релативно ниска примања што, свакако, може негативно да утиче на мотивисаност за рад. Такође, из разлога што је у питању мала средина у којој свако свакога познаје, политика може бити прилично утицајна и имати значајне посљедице, а које могу бити кадровски веома проблематичне. Један од кључних изазова општине Пелагићево јесте да у наредном периоду усклади број запослених са одредбама Закона о локалној самоуправи, те да посебну пажњу посвети унапређењу кадровске политике и техничким капацитетима са којима би могли унаприједити информационе и организационе могућности општине. Такође, један од изазова је јачање имиџа општине као локалне заједнице са повољним пословним окружењем због чега је потребно јачати сарадњу са сусједним општинама као и са општинама и градовима у региону у циљу имплементације заједничких пројеката.

У сфери јачања цивилног сектора, неопходно је оспособити кадрове ОЦД-ова за припрему и реализацију пројеката како би могли да финасирају већи дио својих активности неовисно од општинског буџета, самим тим да унаприједи своје дјеловање и буду активан партнер локалној управи и становништву, те партнер у реализацији стратешких пројеката заједно са Општином.

ђ) Стање јавне инфраструктуре и јавних услуга

Саобраћајна инфраструктура

Путна мрежа због могућности отварања и интеграције свеукупног простора представља најзначајнији сегмент саобраћајне инфраструктуре. Околицу путне мреже представља дио магистралног пута М1.8 (Орашје–Тузла) у дужини од 11,2 км и М14.1 (Градачац–Пелагићево) у дужини од 8,2 км, на које се повезују значајнији локални путеви општине. Основна функција им је транзитна, али и отварање дијела општине обезбјеђењем добре приступачности до насеља која су инкорпорирана уз пут. Други по значају је регионални пут Р463 (Градачац–Орашје) у дужини од 10 км који пролази кроз сјеверозападни дио општине, односно кроз насељена мјеста Доња и Горња Трамошница и регионални пут Р462 (Градачац–Шамац) у дужини од 1,3 км кроз насељено мјесто Доње Леденице.

Стање магистралних путева је задовољавајуће, са минималним оштећењима која се углавном односе на појаву колотрага због преоптерећености и велике фреквенције возила, посебно на магистралном путу М1.8. У протеклом периоду, уназад 10 година, извршена је реконструкција оба магистрална пута, док је регионални пут у дијелу који пролази кроз општину Пелагићево у знатно лошијем стању и захтијева скорију реконструкцију. Наведеним путним правцима управља и одржава их ЈП Путеви Републике Српске посредством предузећа која се баве предметним пословима.

Локални путеви допуњавају мрежу магистралних и регионалних путева и својом досегљивошћу и покривеношћу простора имају изузетан значај задовољења саобраћајних потреба становништва. Дијеле се на локалне и некатегорисане путеве и релативно су повољне густине и добро покривају читав простор општине, али су често малих попречних профила. Под путном мрежом са асфалтним застором је око 55,65 км локалних путева општине, док је око 43,35 км макадамских путева. У локалне путеве уврштене су и улице којих има укупно 4 у склопу општинског центра.

За дефинисање будућих развојних политика значајно је напоменути како ће кроз сјеверни дио општине проћи планирана траса дионице аутопута Вукосавље-Рача у дужини од сса 8,4 км уз коју се веже и траса гасовода. У току 2019. године израђен је нацрт плана парцелације предметне дионице чиме је покренут поступак за изградњу аутопута, те је реално очекивати његову изградњу у наредних 5-10 година.

Табела 20: Путна мрежа на подручју општине

Опис	Дужина (км)	%	Стање (добро/средње/лоше)
Некатегорисани	123	48,56	Лоше
Локални	99	39,08	Средње
Регионални	11,3	4,46	Средње
Магистрални	20	7,90	Добро
Аутопут (план)	(8,4)	-	-
Укупно	253,3	100	-

Извор: Подаци о путној мрежи преузети из интерног пописа и извјештавања Завода за статистику РС

Од остале саобраћајне инфраструктуре и објеката, на подручју општине постоји велики број мостова, укупно 26, од којих је 17 мостова дужине 5-10 метара, а 9 мостова дужине 10-30 метара. Сви мостови су тренутно у добром стању а неки су од 2014. године реконструисани након оштећења насталих од поплава. Постоји пријетња од оштећења конструкција на мостовима због неадекватно уређених ријечних обала у појасу моста, што је била честа појава у протеклом периоду услед проблема са поплавама, те је неопходно у сарадњи са надлежном Агенцијом за воде приступити рјешавању овог проблема.

Износ финансијских средстава које је Општина Пелагићево уложила у санацију и изградњу некатегорисаних цеста у периоду од 2014. до 2018. године био је 465.009,53 КМ, док је износ финансијских средстава који је уложен у санацију и изградњу локалних цеста у периоду од 2014. до 2018. године био 752.665 КМ. Средства која су из општинског буџета издвојена у периоду од 2014. до 2018. године за редовно одржавање цеста износи 415.469,21 КМ. У циљу равномјерног развоја општине, али и растерећења саобраћајне мреже у централном подручју, планирана је изградња обилазнице у дужини од 3.575 метара, а која би спојила магистралне путеве М1.8 и М14.1. Поред тога израђена је пројектна документација за реконструкцију неколико важних путних праваца, изградњу раскрснице на улазу у насељено мјесто Пелагићево те изградњу нове улице са кружним током у центру насеља што се очекују у наредном периоду.

Електро-енергетска мрежа

Дистрибуција електричне енергије на подручју општине обавља се посредством предузећа ЗЕДП „Електро-Бијељина“ а.д. Бијељина које је главно за снабдијевање електричном енергијом на подручју општине Пелагићево, осим у насељу Доње Леденице гдје се снабдијевање потрошача електричном енергијом врши посредством ЗП „Електро Добој“ а.д. Добој. Примарни извор напајања електричном енергијом подручја општине Пелагићево је трафостаница 35/10 kV „Пелагићево“ снаге 2x4 MVA. Трансформаторска станица садржи четири 10 kV излаза укупне дужине СН мреже 93 km којима се напајају потрошачи на подручју општина Пелагићево и Доњи Жабар. На подручју општине Пелагићево укупна дужина 10 kV водова је око 66 km и електрична енергија се до потрошача дистрибуира преко 60 ТС 10/0.4 kV. Од тог броја 48 ТС је власништво ЗЕДП Електро-Бијељина, а 12 ТС је у приватном власништву. Вршна снага у ТС 35/10 kV је 2,2 MW, изузев зимског периода (децембар-фебруар), када износи максимално 4,6MW.

Напајање електричном енергијом постојећих потрошача је на задовољавајућем нивоу уз могућност побољшања даљњом реконструкцијом и изградњом НН мреже у складу са ширењем насеља. Осим 35 kV далековода, кроз обухват територије општине у западном дијелу пролази и далековод 2x220kV ТЕ Тузла – Ђаково и у сјеверном дијелу општине ДВ 110kV ТС Брчко 1 – ТС Добој 3.

У току 2020. године на локалитету индустријске зоне Блажевац-Поребрице, за потребе електроснабдијевања пословне зоне, планирана је изградња монтажне бетонске трансформаторске станице 10/0,4 kV/kV инсталисане снаге 2x630 kVA са прикључним 10 kV далеководом. У општини не постоје насеља без електричне енергије, односно покривеност истом је 100%.

Јавна расвјета

На територији општине Пелагићево јавном расвјетом укупно је покривено 26 km улица и путева. Укупно је инсталирано 514 свјетиљки на 510 стубова, а просјечно растојање између стубова износи око 50 m, док је просјечна висина свјетиљки 7 m.

У општинском центру јавном расвјетом покривене су главне улице укључујући и трг на којем је инсталирано 20 LED свјетиљки на 20 стубова висине 4 m, паркинг простор иза зграде Општине са 12 LED свјетиљки инсталираних на 12 стубова, игралиште код школе и фудбалски стадион.

Осим у централном дијелу општине, уличном расвјетом покривен је дио насељеног мјеста Пелагићево уз магистрални пут Градачац-Пелагићево, дио насеља Липовица, Старчевићи, Звјездан и Ђендићи, дијелови насељеног мјеста Турић, Блажевац, Самаревац, Горња и Доња Трамошница, у најгушће насељеним дијеловима. Све мјесне заједнице у својим централним дијеловима су покривене расвјетом, док је генерална покривеност сваког од насеља оквирно око 30% до 40%, а укупна покривеност улица и путева на територији општине износи 26 км под јавном расвјетом. Врсте свјетиљки су различите, углавном су метал халогене, са мањим бројем живиних и LED свјетиљки. Такође јавном расвјетом освјетљена су поједина спомен обиљежја, јавне чесме и нека од игралишта уз подручне основне школе. Трошкове јавне расвјете у ужем урбаном дијелу Пелагићева сноси Општина из властитог буџета, док у осталим дијеловима грађани плаћају половину износа, а набавку опреме за расвјету сносила је Општина. У периоду од 2016. до 2019. године из буџета Општине Пелагићево на име трошкова за електричну енергију потребну за јавну расвјету је просјечно по години издвајано 17.919,75 КМ.

Општина Пелагићево је у преговорима око кредитног ангажмана набавке и замјене постојећих свјетиљки, са савременим LED свјетиљкама како би се кроз побољшање енергетске ефикасности смањили мјесечни издаци за потрошњу електричне енергије за уличну расвјету.

Водоснабдијевање

Водоснабдијевање на подручју општине Пелагићево се одвија путем индивидуалних бунара са системом хидрофора, за већину мјесних заједница, док је за мјесну заједницу Доње Леденице вода загађена због бацања разних отпадака из индустрије, што је довело до загађења подземних питких вода и због чега је снабдијевање питком водом ове мјесне заједнице врло лоше и потребно га је додатно обрадити. С обзиром на ниску густину насељености те неопходна велика инвестициона улагања, водоводна мрежа на комплетној територији није никада изграђена, али је протеклих година покренута иницијатива за изградњу водоводне мреже, а као документациона основа израђена је Предстудија изводљивости водоснабдијевања општине Пелагићево и кроз просторни план општине до 2032. године обрађен је план примарне водоодне мреже.

Због лошијег квалитета бунарске воде, становници питку воду углавном користе са јавних и приватних артешких бунара. Значајнији постојећи артешки бунари, који егзистирају на подручју општине Пелагићево и са којих се одвија индивидуално снабдијевање су:

- Артешки бунар Пелагићево Центар (Црквена порта) - јавни;
- Артешки бунар Пелагићево Центар (код угоститељског објекта „Мали рај“) - приватни;
- Артешки бунар Пелагићево Центар (код предузећа „Ракић“ д.о.о.) - приватни;
- Артешки бунар Пелагићево Центар (у насељу Старчевићи) - приватни;
- Артешки бунар Пелагићево Центар (код бившег комуналног предузећа) - јавни;
- Артешки бунар Ђендићи (Звјездан) - јавни;
- Артешки бунар Ђендићи (код Радивојевић моста) - приватни;
- Артешки бунар Кладуша (код зграде МЗ Кладуша) - јавни;
- Артешки бунар Кладуша (у насељу Шаркани) - јавни;
- Артешки бунар Блажевац (Маројевићи) - јавни.

У МЗ Горња Трамошница постоји водовод који је организованог карактера, тј врши се колективно снабдијевање већег броја домаћинстава. Овим водоводом управља удружење грађана „Водовод“ из Горње Трамошнице, а снабдијева се око 200 домаћинстава из МЗ Горње и Доње Трамошнице. Наплату утрошка воде врши удружење грађана „Водовод“, а приходи иду на текућа одржавања водоводне мреже и заштиту изворишта.

У центру Пелагићева израђена су два артешка бунара, од којих се један користи за водоснабдијевање Административно-културног центра Пелагићево и хидрантске мреже коју

користи ДВД Пелагићево за пуњење ватрогасног возила, а други за водоснабдијевање објекта нове амбуланте породичне медицине, на који ће бити прикључени и објекти у обухвату Трга 9. јануар.

У обухвату Пословне зоне Пореврице (Блажевац-Пореврице) извршена су детаљна хидрогеолошка истраживања и израђена истражна бушотина за водоснабдијевање пословне зоне. У току 2020. године је израђен елаборат о класификацији, категоризацији и прорачуну резерви подземних вода и пројекат водоснабдијевања пословне зоне са стављањем изворишта у зону санитарне заштите.

Поред артеских бунара који су горе наведени постоје и извори воде (извори који нису каптирани и за које су предвиђена истраживања) на локацијама:

- Извориште воде Турић - Бјелована;
- Извориште воде Самаревац;
- Извориште воде Горња Трамошница - Бубан;
- Извориште воде Горња Трамошница - Тузлани.

Канализација

Прикупљање и одвођење отпадних вода на територији општине Пелагићево врши се углавном путем индивидуалних септичких јама. Мала одступања у погледу прикупљања отпадних вода су само у МЗ Центар, и то у ужем урбано дијелу гдје је изграђен колектор у дужини сса 1600 m, а диспозиција отпадних вода се врши у биолошки пречистач. За остале дијелове МЗ Центар, као и друге мјесне заједнице у општини, прикупљање и диспозиција отпадних вода се врши путем индивидуалних септичких јама чији квалитет је упитан, па се стога јавља потреба за изградњом затвореног система одводње отпадних вода. Ово питање добија више на значају, из разлога јер је ова општина доста богата подземним акумулацијама питке воде, која се морају заштитити од даљег загађења.

Табела 21: Отпадне воде - канализациона мрежа

Опис	2014	2015	2016	2017	2018
Бр. километара канализационе мреже на подручју општине	1.643	1.643	1.643	1.643	1.643
Домаћинства - прикључци	65	65	65	65	65
Правне особе – прикључци	21	21	23	23	25
Бр. домаћинстава у општини без прикључка на канализациону мрежу - процјена	1.858	1.858	1.858	1.858	1.858

Извор: Стање канализационе мреже извучено је из интерног пописа општине Пелагићево

Општина Пелагићево посједује пројектно техничку документацију за изградњу канализационе мреже у дужини од 2800 m са колектором прије испуста у природни реципијент (ријеку Бријежницу) у дијелу МЗ Центар код основне школе. За предметни дио канализационе мреже у дужини од 900 m мреже постоје издати локацијски услови, а Општина Пелагићево аплицирала је преко пројекта прекограничне сарадње за грантовска средства за изградњу овог дијела канализационе мреже.

Телекомуникације

Поштанске услуге за пријем и дистрибуцију пошиљки (писама, поште, пакета, рачуна и сл) на подручју општине Пелагићево врши се посредством предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. „Поште Српске“, које има пословницу у склопу Административно-културног центра Пелагићево смјештеног у централном дијелу насеља.

Подручје општине у потпуности је покривено сигналом мобилне телефоније од стране четири оператера, који се преноси преко базних станица распоређених на неколико локација на подручју општине. Преко компаније МТЕЛ омогућене су услуге из области фиксне телефоније, интернета, дигиталне телевизије и преноса података до свих домаћинстава на подручју општине. Осим МТЕЛ-а, кроз дијелове Пелагићева, Поребрица и Блажевца, извршена је изградња ТТ канализације са кабловима оптичке мреже са могућношћу прикључка индивидуалних домаћинстава на мрежу, од стране компанија Телрад Нет и ДСЛ Електроника.

У технолошком смислу телекомуникације на предметном подручју не заостају пуно за европским, па ни за свјетским телекомуникацијама. Развој мобилне телефоније је убрзанији тако да је број претплатника мобилне телефоније већи од броја претплатника фиксне телефоније. Што се тиче мобилне телефоније комуникације се обављају преко базних станица постављених на локацијама за које су сагласности од општинске управе, одјељења за урбанизам, затражили оператери мобилне телефоније (М-тел, БХ Телеком, Еронет и Халоо). У сједишту општине, на антенском стубу мобилне телефоније лоцираном поред објекта Поште постављена је фиксна радио-станција коју за потребе интерне комуникације користи локална станица полиције.

Закључак:

Развој саобраћајне инфраструктуре је од изузетног значаја за развој општине у свим сегментима, те је томе потребно посветити значајну пажњу. Одржавање и стање локалне путне мреже која је у надлежности Општине Пелагићево окатегорисано је као релативно лоше, изузев неколико путних праваца који се редовно одржавају и оних који су реконструисани у протеклих 10-ак година. Лоше стање путне мреже јесте првенствено због недовољног улагања, али и чињенице да Општина управља великом дужином путних праваца за чије одржавање и реконструкцију је немогуће обезбиједити средства из властитог буџета. Због тога је потребно наћи моделе из којих ће се финансирати одржавање путева и асфалтирање нових дионица. Један од модела јесте да се дио средстава од комуналних такси и накнада одвоји за одржавање и развој путне мреже, да се донесу одлуке о наплати накнада за издавање путних сагласности, да се донесе одлука о суфинансирању приликом асфалтирања и сл.

По питању снабдијевања електричном енергијом ситуација на подручју Пелагићева је задовољавајуће с тим да је нисконапонска дистрибутивна мрежа већим дијелом у релативно лошем стању, што је генерална оцјена за све дистрибутивне мреже у Републици Српској. Дотрајалу нисконапонску мрежу на дрвеним стубовима и голим ужадима малог пресека потребно је реконструисати на начин да се уграђују армирано-бетонски стубови и самоносиви кабловски сноп. Све стубне трафо-станице које су преоптерећене потребно је замијенити новим трафо-станицама већег капацитета. Такође је потребно на сеоским подручјима општине изградити нове стубне трафо-станице у циљу приближавања напојних тачака потрошачима тј. скраћивања НН мрежа и смањења губитака. Приликом реконструкције и изградње нисконапонске мреже потребно је предвидјети позиционирање стубова уз саобраћајнице са резервисањем прикључака за инсталирање свјетиљки. Кроз јавне позиве за додјелу грантова који се односе на побољшање енергетске ефикасности, треба припремити пројекте уградње LED расвјете и кандидовати их у случају отворених јавних позива за ову област.

Када је област водоснабдијевања у питању, расположиви водни ресурси на подручју општине се у највећој мјери не користе на најбољи начин, те су изложени загађивању. Чињеница је да је одрживи развој у области водопривреде могуће остварити једино уз примјену принципа интегралног управљања водним ресурсима, јединствено дјелујући у сва три водопривредна сектора: кориштењу вода, заштити вода и заштити од штетног дејства вода. Поред водовода у МЗ Горња Трамошница неопходно је да се ријеше проблеми водоснабдијевања и у другим

дијеловима општине Пелагићево, а према смјерницама датим у Предстудији изводљивости водоснабдијевања општине Пелагићево која је израђена у протеклом периоду донацијом Чешке развојне агенције. То захтијева улагање значајних напора како би се осигурала средства за финансирање изградње водовода, првенствено кроз расположиве ЕУ фондове и на бази грант средстава или проблему приступити на начин да се парцијално рјешавају проблеми водоснабдијевања насеља у којима постоје изворишта - артешки бунари.

До изградње водоводне мреже потребно је успоставити систем мониторинга квалитета површинских и подземних вода ради потпунијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за предузимање мјера у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Изградња канализационе мреже и одговарајућих постројења за пречишћавање отпадних вода је потребно реализовати као једно од приоритетних рјешења, а у циљу бољег и квалитетнијег живота на овим просторима. Првенствено због спрјечавања загађења подземних питких вода и стварања предуслова за изградњу неопходне водоводне мреже.

е) Стање животне средине

Квалитет ваздуха

Ниво квалитета ваздуха на подручју општине Пелагићево детерминишу различити географски, климатски, метеоролошки и други фактори. Из разлога не постојања јединственог система топлификације, загријавање објеката се врши помоћу појединачних котловница у привредним објектима као и пећи за загријавање у објектима индивидуалног становања. Ови извори загађења имају заједничку карактеристику просторног извора онечишћења ваздуха.

На подручју општине Пелагићево тренутно се не врши контрола квалитета ваздуха, као ни праћење емисије штетних фактора у животну средину, који битно утичу на стање квалитета ваздуха, те није могуће дати прецизне податке о квалитету ваздуха на подручју цијеле општине. У ширем смислу, извори негативног утицаја на квалитет ваздуха, а самим тим и на квалитет животне средине могу се подијелити на:

-линијске изворе загађења (регионални, магистрални и локални путеви);

-тачкасте изворе загађења (индивидуални објекти, котловнице, пилане)

Стање водних ресурса

Подручје општине Пелагићево је богато водотоцима различитим по величини. Водопрпусне стијене у грађи овог простора погодовале су стварању кратких водотока који сви припадају сливу ријеке Саве. Кроз територију општине постоји изграђен одводни канала - Источни латерални канал у дужини од 14,41km у који је сведено шест локалних рјечица и потока. Поред Источног латералног канала водотоци који се налазе у општини Пелагићево су: ријека Бријежница дужине 18,49km, ријека Ломница дужине око 14 km, ријека Четница дужине 7,35 km, поток Липовица дужине 6,30 km, Црни Поток дужине 1,88 km, поток Крушевица дужине 2,44 km, поток Стубловац дужине 2,66 km, поток Трчица 4,78 km, поток Дубоковац дужине 1,67 km, поток Звиздан дужине 1,35 km, поток Прваковац дужине 9,68 km, поток Млака дужине 2,46 km, поток Самаревац .

Како је већ поменуто на територији општине Пелагићево не постоји континуирани систем контроле и праћења квалитета вода у водотоцима, а самим тим и адекватна статистичка база података. Међутим, највећи проблем код загађења водотока представља несавјесно одлагање отпада у корита водотока и неконтролисано кориштење хемикалија за заштиту пољопривредних усјева који утичу на загађивање вода у водотоцима и подземних вода.

Поред поменутих водотока на подручју општине Пелагићево постоје два вјештачка језера: језеро Жабар Бара површине око 33 Ха које је настало ископом шљунка 60-их година и мањих копова шљунка у Доњој Трамошници, Орловом Пољу, Пелагићеву као и језеро Липовица површине око 6 Ха. Језера Жабар Бара и Липовица су порибљени и под надзором су риболовачког друштва „Шаран“ из Пелагићева.

Водни ресурси који се односе на залихе воде за водоснабдијевање становништва питком водом односно изворишта питке воде, приказани су кроз подпоглавље водоснабдијевање.

Стање тла

Проблему заштите земљишта од загађивања мора се посветити потребна пажња. Нерационална употреба пестицида и ђубрива у пољопривреди, као и загађивање од вода и депонија, доприноси загађивању земљишта на простору општине. Проблем који се јавља са прекомијерном употребом пестицида је у њиховој постојаности у природним условима и садржају фенола и тешких метала што оптерећује земљиште. Тренутно се не врши анализа земљишта нити прати промјена квалитета (загађеност) земљишта. Источни латерални канал

може бити потенцијални извор загађења средине. Наиме, подизањем нивоа подземних вода долази до заслањивања тла које се негативно одражава на квалитет изузетно вриједног земљишног потенцијала.

Последњих година се јавља велики проблем загађивања земљишта и подземних вода полутантима карактеристичним за некласирани отпада са дивљих депонија као и проблем паљења и самозапаљења горивог отпадног материјала.

Управљање отпадом

Одржавање чистоће општине, одржавање канализације и одвоз отпада врше одговарајућа правна лица путем уговарања, јер на територији општине Пелагићево не постоји јавно комунално предузеће. У централном дијелу насеља постављене су канте за отпатке, док се на неколико јавних локација налазе контејнери запремине 1,1 m³ и 5 m³. Одлуком СО Пелагићево, обавеза свих домаћинстава и правних субјеката је да са комуналним предузећем које врши одвоз комуналног отпада склопе уговор о одвозу. Комунални отпад одлаже се на привремену депонију „РОВ“ у насељеном мјесту Пелагићево, која не испуњава минималне техничке услове за рад депоније (неадекватно је ограђена, нема струју, воду, сталан чуварски надзор). Према подацима из Плана управљања отпадом Општине Пелагићево годишње количине отпада износе око 2.200 t, а приликом самог одлагања отпада не врши се никаква селекција. У протеклом периоду израђен је документ „Програм мјера са динамиком прилагођавања за рад постојеће депоније „РОВ“, који је одобрен од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, те су уложена одређена средства за санацију депоније према документу, која су недовољна за рјешавање проблема. Поред поменутог документа, за санацију депоније „РОВ“ израђена је и пројектно техничка документација.

На подручју општине Пелагићево егзистира читав низ проблема у области збрињавања чврстог отпада, што има значајне посљедице и негативне утицаје на квалитет животне средине. Оваква ситуација у многоме може негативно утицати на здравље становништва. Квалитетно рјешење питања санитарног збрињавања чврстог отпада на подручју општине Пелагићево представља комплексан проблема како прикупљања и селектовања, тако и транспорта и коначног одлагања на депонију. Услуге одвоза комуналног отпада за све јавне установе, приватна предузећа и становништво врши приватно комунално предузеће „Виена“ из Лончара. Према њиховим подацима број преплатника за одвоз комуналног отпада у 2018. години је било 628, 2019. године - 644, 2020. године – 660. Посебан проблем са аспекта заштите животне средине представља неконтролисано одлагање чврстог отпада, тзв. “дивље депоније”, којих није много(3-4), али свакако стварају велико онечишћење природе. Највеће дивље депоније су распрострањене у сјеверо-западном дијелу општине у Доњим Леденицама и у сјевероисточном дијелу, иза пољопривредног добра „Напредак“, у насељеном мјесту Пелагићево. Поред ових, дивље депоније налазе се у МЗ Доња Трамошница уз регионални пут, у МЗ Турић уз магистрални пут, те неколико мањих одлагалишта на цјелокупној територији општине Пелагићево која периодично настају и уклањају се. Једини начин за санацију ових подручја подразумијева рекултивацију земљишта, што представља скуп процес, те је неопходно дугорочно планирање рјешавања овог проблема.

Енергетска ефикасност

У периоду од 2016. године кроз изградњу нових и реконструкцију и санацију постојећих објеката уложена су значајна средства за побољшање енергетске ефикасности на јавним објектима којима располаже Општина Пелагићево. Извршено је утопљавање нове зграде Општине и објекта старе школе, замјена столарије на објекту подручне основне школе у Ђендићима, док је за централну основну школу израђен Елаборат енергетске ефикасности и ради се на обезбјеђивању донаторских средстава за утопљавање објекта кроз замјену столарије, топлотну изолацију крова и израду термоизолационе фасаде. Такође, на новоизграђеним објектима

абмуланте породичне медицине, дома културе у Ђендићима и дома у Турићу израђена је дебелослојна термоизолација на фасади и уграђена савремена столарија која задовољава параметре у погледу енергетске ефикасности, те се на будућим пројектима планирају материјали који задовољавају и испуњавају услове енергетске ефикасности што је и законска обавеза. Општина Пелагићево издвоји годишње у просјеку 16.313,41 КМ на име енергената за загријавање јавних објеката, те је из тог разлога неопходно радити на утопљавању истих, како би се повећала енергетска ефикасност, уштедила новчана средства и заштитила животна средина.

По питању приватних објеката углавном се индивидуално и у властитој режији врши побољшање енергетске ефикасности, обзиром да Општина Пелагићево као и већина општина у Босни и Херцеговини, не издваја постицајна средства за побољшање енергетске ефикасности с тим да за новоизграђене објекте постоји законска регулатива која обавезује власнике да изграде објекте који задовољавају енергетску ефикасност и изврше енергетски преглед објекта.

Мјере заштите од елементарних непогода (процјене штета од поплава, лед и град)

Подручје општине подложно је, у одређеној мјери, опасностима од елементарних непогода и то од: поплава, клизишта, временских непогода и пожара.

У последњих 10 година највише штете начињено је поплавама, које су се појављивале три пута (2010, 2014. и 2016. године). На подручју општине Пелагићева дужина водотока износи 84.997 м, од чега је 14.410 м дужина уређеног водотока. Дужина поплавно ризичних водотока на подручју општине варира и груба процјена износи око 20.000 м. У поплави 2014. године, која је уједно и била највећих размјера, највише штете претрпјела је пољопривреда, пољопривредни усјеви и сточарство, саобраћајна инфраструктура и неколико домаћинстава чији су стамбени и помоћни објекти оштећени. Према процјени Извјештаја који је Општина Пелагићево сачинила укупан износ штете настале од поплава у 2014. години износио је 704.400,00 КМ. Средства која је општина Пелагићево добила за санацију од поплава у 2014. годину су 120.000,00 КМ од Фонда солидарности РС за реконструкцију путне инфраструктуре, као и чишћење водотока ријека Бријежнице, Липовице, Четнице и Црног потока у дуживи од 4.000 М које је реализовало Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства. У поплавама 2016. године штета настала оквирно је износила 150.000,00 КМ, а Федерално министарство расељених особа и избјеглица општине Пелагићево на име санације од поплава донирало 60.000,00 КМ за путну инфраструктуру.

Појава клизишта углавном је везана за поплаве и велике количине падавина које изазивају ерозију земљишта и настају углавном у насељеним мјестима која су благо брдовита. На подручју општине Пелагићево забиљежена су три клизишта у претходним годинама, од којих ни једном не узрокује веће материјалне штете. Након поплава 2014. године, Општина Пелагићево је санирала ова два клизишта, чија је вриједност била 15.000 КМ.

Када се ради о појавама пожара, оне су најчешће биле изазване људским фактором приликом паљења ниског растиња и искориштених пољопривредних усјева, стрништа и кукурузовине. Број интервенција на гашењу пожара које је ДВЈ имала у претходним годинама: 2016. – 16, 2017. – 30, 2018. – 15, 2019. – 14. Штете од пожара у претходним годинама су били мање материјалне вриједности (пожари ниског растиња), сем у пет случајева гдје је дошло до запаљења помоћних објеката, гдје процјена штете није рађена.

Штете настале временским непогодама су од леда и града, мраза и вјетра, а углавном се односе на штете на пољопривреди. Најчеште појаве леда и града су у МЗ Блажевац и МЗ Пореприце, гдје је осим штете на пољопривредним усјевима било штете и на покретној и непокретној

имовини. Последње веће штете од града десиле су се 2014. године на подручју МЗ Блажевац. На подручју општине Пелагићево налазе се укупно три лансирне станице противградне одбране капацитета по шест противградних ракета. Лансирне станице су распоређене у МЗ Блажевац, МЗ Кладуша (насељено мјесто Пелагићево) и МЗ Доња Трамошница, а наредбу за испаливање ракета издаје цивилна заштита Општине Пелагићево према налогу радарског центра Градишка. Активно дејство лансирних станица је у периоду од 15.04. до 15.09. мјесеца.

Највећа пријетња по становништво општине Пелагићево долази од стране минских површина заосталих од последњег рата. Процјењена сумњива површина након рата износила је око 5.000.000 м², док је та површина у 2020. години износи око 2.000.000 м². У претходим годинама већина површина је деминирана кроз различите донације, од чега највећа донирана средства је обезбиједила Краљевина Норвешка.

Када је у питању ситуација у случају елементарних непогода као што су поплаве, пожари, град и др. Општина Пелагићево не улази организовано и спремно, с обзиром да у буџету не постоји ставка везана за суочавање са елементарним непогодама или средства за финансирање система заштите и спашавања становништва. Такође, не постоји систем за рано упозорење од елементарних непогода и других несрећа, као ни идентификована и заштићена критична инфраструктура. Велики проблем такође у случају непогоде престављају и зграде неких јавних установа као што је Основна школа, која нема план и знакове за евакуацију, што ствара велику угроженост за ученике и особље ове установе. Године 2020. како на свјетском нивоу и БиХ, и општину Пелагићево је погодила пандемија COVID-19 вирусом. Као одговор на пандемију Општина је формирала општински штаб за ванредну ситуацију, који је у координацији са Републичким штабом за ванредне ситуације, Амбулантом породичне медицине, Црвеним крстом Пелагићево, Центром за социјални рад Пелагићево и другим релевантним институцијама на свакодневном нивоу засиједао, вршио преглед стња и сходно томе доносио одлуке неопходне за контролу COVID-19 вируса. Основан је карантин, спровођен је надзор особа у изолацији од стране Комуналне полиције општине Пелагићево, основан волонтерски тим за помоћ особама у изолацији, додјељивани разни видови помоћи, како финансијске, тако и у виду пакета особама које су највише погођене. Правовремено дјеловање је дало резултат, а као потврда томе говори чињеница да на територији општине Пелагићево ни једна особа није била заражена вирусом COVID-19.

Нестабилни терени и девастиране површине

Од угрожених подручја на територији Општине Пелагићево заступљени су нестабилни терени и девастиране површине. Нестабилни терени су подручја која су на основу инжењерско геолошких карактеристика, могућег развоја геолошких процеса, рељефа, хидрографије, геолошког састава и грађе терена издвојени као нестабилни за градњу. Нестабилни терени налазе се у источном дијелу општине, уз ријеку Ломницу, затим на подручју Жабар Бара, на сјеверу дио Њивка и сјеверни дио Доње Трамошнице, затим у засеоку Граб и уз поток Чађавица протежући се и на дио територије насеља Орлово Поље.

Девастиране површине чине напуштена позајмишта шљунка и дивље депоније. Одлуком о одређивању простора за експлоатацију шљунка Општине Пелагићево одређено је шест локалитета која су се користила за експлоатацију шљунка и то су:

- подручје Орлово Поље I,
- Орлово Поље II,
- Пелагићево – Драгићи,
- Трамошница – Чардак,
- Пелагићево – Пољице,
- Горња Трамошница – Поља.

Данас је већина ових подручја за експлоатацију напуштена и простор чини депресија испуњена водом. Девастиране површине су заступљене већим дијелом на подручју насеља Горња и Доња Трамошница и на једном локалитету око Жабар Баре.

Цивилна заштита

Цивилна заштита и Добровољна ватрогасна јединица су успостављени као одсјек у организационом саставу Одјељења за привреду, финансије и друштвене дјелатности Општине Пелагићево са задатком провођења мјера цивилне заштите и заштите од пожара. Цивилна заштита има 1 запосленог, док ДВЈ броји 5 запослених са положеним ватрогасним испитом. ДВЈ је опремљена са једним ватрогасним возилом и једним теренским возилом. Тренутни капацитети Ватрогасне јединице нису довољни како би се постигао потребан ниво заштите, не само од пожара, већ и од других непогода. Прије свега, недостаје савремено возило и потребна опрема којом ће се осигурати већа брзина интервенције и проширити доступност и подручје дјеловања Ватрогасне јединице. У складу с тим потребно је у наредном периоду радити на јачању капацитета Ватрогасне јединице како би се унаприједила њихова оперативност, те смим тим створили предуслови за виши степен заштите становништва од елементарних непогода и природних несрећа на територији општине Пелагићево. У првом реду то ће имати директан утицај на заштиту од пожара, док се индиректни утицај огледа у заштити и спашавањима у ситуацијама поплава, различитим видовима несрећа и непогода.

Безбједност у заједници

На подручју општине Пелагићево у периоду од 2014. до 2018. године почињено је 196 кривичних дијела, од чега је број кривичних дијела по познатом починиоцу 45, док је број кривичних дијела по непознатом починиоцу 151. Процент укупне расвијетљености у овом истом периоду износи 52,4 %. Структура криминалитета је приказана на сљедећем графикону.

Графикон 13: структура криминалитета у општини Пелагићево – по годинама

Извор: Полицијска станица Пелагићево

Због миграције становништва, посебно сезонских од стране повратничке популације која ради у иностранству, велики број индивидуалних објеката је ненастањен и незаштићен, што повећава опасност од имовинских деликата. На ову грану криминалитета укупно отпада 70,8% почињених кривичних дијела.

Општина Пелагићево нема значајних проблема са псима луталицама, с обзиром да се ради о руралном типу становања и бригу о псима воде становници општине. Спорадични случајеви који се десе везано за псе луталице рјешавају се у сарадњи са Брчко Дистриктом гдје је успостављен азил за псе, који на позив комуналног полицајца општине Пелагићево излазе на терен и збрињавају псе луталице. Ако је случај да је власник намјерно запоставио свог пса или је пас агресиван, трошкове за збрињавање пса мора сносити власник, док код паса луталица трошкове сноси Општина Пелагићево.

Закључак:

Посматрано на генералном нивоу очувања животне средине, подручје општине Пелагићево није непосредно угрожено од великих загађивача. Највећи број еколошких проблема на подручју општине егзистира због заостајања у развоју комуналне инфраструктуре, те због нерјешених еколошких проблема производних капацитета. Поред тога, многи еколошки проблеми узроковани су ниским нивом свијести грађана као и појединаца о потреби очувања квалитета животне средине. Због тога, уколико се у наредном периоду не предузму одговарајуће мјере, може доћи до неповољних кретања и убрзања процеса деградације животне средине, односно, општих еколошких услова што даље може имати знатне посљедице на цијелокупан развој општине.

Један од прових приоритета је рјешавање питања управљања комуналним отпадом. С обзиром да Општина Пелагићево посједује низ документације која се односи на област управљања отпадом (између осталог располаже са документом Локални план управљања отпадом 2017-2022. и Студијом изводљивости изградње рециклажног дворишта) у наредном периоду неопходно је пронаћи рјешења која се углавном односе на материјална средства и приступити рјешавању проблема адекватног управљања отпадом и санацији постојеће привремене депоније комуналног отпада „РОВ“ која представља знатну пријетњу по угрожавање животне средине. Истовремено, строгом забраном одлагања отпада на дивљим депонијама као и санација и затварање постојећих дивљих депонија и градске несанитарне депоније и претварање у санитарну, забране неконтролисаног спаљивања отпад и сировине, могуће је побољшати стање.

Заштиту земљишта од загађивања потребно је исто тако спроводити обавезним прописивањем уградње водонепропусних септичких јама у свим дијеловима општине без канализационе мреже и забраном неконтролисаног депоновања свих врста отпада. Изузетно је важно заштитити постојећа изворишта водоснабдијевања као и потенцијална изворишта питке воде што се може постићи само организованим и дугорочним планирањем мјера за заштиту површинских и подземних вода и водотока. Сва предузећа морају да изграде системе за пречишћавање отпадних технолошких и санитарних вода, јер ће у противном врло брзо доћи до загађења и подземних вода. Неопходно је у том смислу појачати надзор над несавјесним одлагањем отпада у ријечне водотоке и корита, те на тај начин смањити ризик од загађења водних ресурса и стварања поплава.

Када је у питању угроженост од природних непогода у претходном периоду поплаве су биле највећа пријетња на подручју општине, а уједно су узрочно последична веза за изазивање клизишта. Због тога је потребно извршити регулацију водотока у погледу заштите од поплава, те већа улагања за превенцију заштите од поплава, као и већи ниво опремања и обуке чланова ДВЈ како би одговорили свим изазовима. Дјеловање у ситуацијама елементарних непогода је нешто гдје је потребно јачати капацитете не само материјално-техничке већ и организационе и стручне а све како би се подигао степен заштите животне средине и самог становништва општине.

У области енергетске ефикасности неопходно је вршити мониторинг потрошње енергије у јавним објектима и именовати енергетског менаџера који ће уносити податке о потрошњи енергије у базу података која се доставља Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске. Такође у наредном периоду потребно је посветити се изради Акционог плана енергетске ефикасности који ће дати јасне смјернице за даље провођење, те на аплицирању за намјенска средства за побољшање енергетске ефикасности код страних и домаћих донатора обзиром да је енергетска ефикасност и очување животне средине приоритет код већине донатора. Такође, неопходно је посветити пажњу промовисању и интензивирању кориштења обновљивих извора енергије и производњи електричне енергије преко соларних и вјетро електрана, односно, кориштење енергије из биомасе ако се има у виду количина органског отпада на пољопривредним фармама.

Безбједност становништва у општини Пелагићево са аспекта јавног реда, мира и других безбједоносних пријетњи је на задовољавајућем нивоу. Све врсте криминалних активности, осим имовинских деликата, су релативно ријетке. Ипак, у наредном периоду неопходна је већа укљученост полиције у заједници како би се сигурност грађана подигла на још виши ниво.

ж) Стање просторно планске документације

Општина Пелагићево као јединица локалне самоуправе покривена је стратешким документом Просторним планом општине Пелагићево 2012 – 2032, израђеним од стране Института за грађевинарство „ИГ“ Бања Лука, а усвојеним Одлуком СО Пелагићево 28.10.2014. године. Просторним планом покривена је цјелокупна територија општине Пелагићево, а документ је усклађен са Просторним планом Републике Српске.

Од спроведбених докумената просторног уређења израђен је Регулациони план стамбеног насеља Пелагићево, израђен од стране Урбанистичког завода Републике Српске, Бања Лука, а усвојен Одлуком СО Пелагићево 15.12.2001. године. Обухват простора Регулационог плана је 48,18 Ха. За предметно подручје урађен је и план парцелације и формиране грађевинске парцеле према плану. Обзиром да је период важења Регулационог плана 10 година, исти је истекао 2011. године, а због негативне тенденције развоја насеља план није продужен нити израђен нови.

Кроз Просторни план општине Пелагићево 2012-2032 дате су смјернице за спровођење плана чиме је дефинисана обавеза за израду планске и стратешке документације детаљније регулације, а односи се на:

- Израду урбанистичког плана урбаног подручја насеља Пелагићево,
- Израду регулационог плана индустријских зона (укупно 5 зона),
- Израда регулационог плана спортско-рекреативних зона (укупно 3 зоне).

Закључак: Неопходно је приступити спровођењу Просторног плана израдом обавезујуће планске документације дефинисане Просторним планом. С обзиром да се ради о више докумената, што производи велике трошкове израде, приоритет је потребно ставити на израду урбанистичког плана урбаног подручја насеља Пелагићево, те на израду регулационих планова индустријских зона, посебно индустријске зоне Блажевац-Порембрице која је најперспективнија и инфраструктурно најопремљенија зона. Средства за израду просторно планске документације је потребно обезбиједити доношењем одлуке о наплати накнаде за уређења градског грађевинског земљишта и ренте, накнаде која се наплаћује приликом издавања одобрења за грађење и накнаде за кориштење јавних површина.

з) Анализа буџета и пројекције средстава за финансирање реализације стратегије развоја

У наредној табели приказано је кретање буџетских прихода и расхода Општине Пелагићево током петогодишњег периода 2014 – 2018. година. Може се уочити да буџетски приходи, уз одређене осцилације током 2015. године, биљеже тренд раста док у њиховој структури доминантно учествују порески приходи, а нарочито приходи од индиректних пореза са више од 60% у односу на укупне приходе. То указује на чињеницу да су буџетски приходи врло еластични у односу на економска кретања и зависни од тренутног механизма расподеле средстава од индиректних пореза према јединицама локалне самоуправе у Републици Српској.

Тренд раста присутан је и на страни буџетских расхода гдје се приближно 50% укупних средстава издваја за плате и накнаде запослених те на материјалне трошкове. Треба нагласити да се значајан дио буџета издваја и за грантове, субвенције и различите врсте новчаних дознака према буџетским корисницима, укључујући и средства за кориснике услуга социјалне заштите.

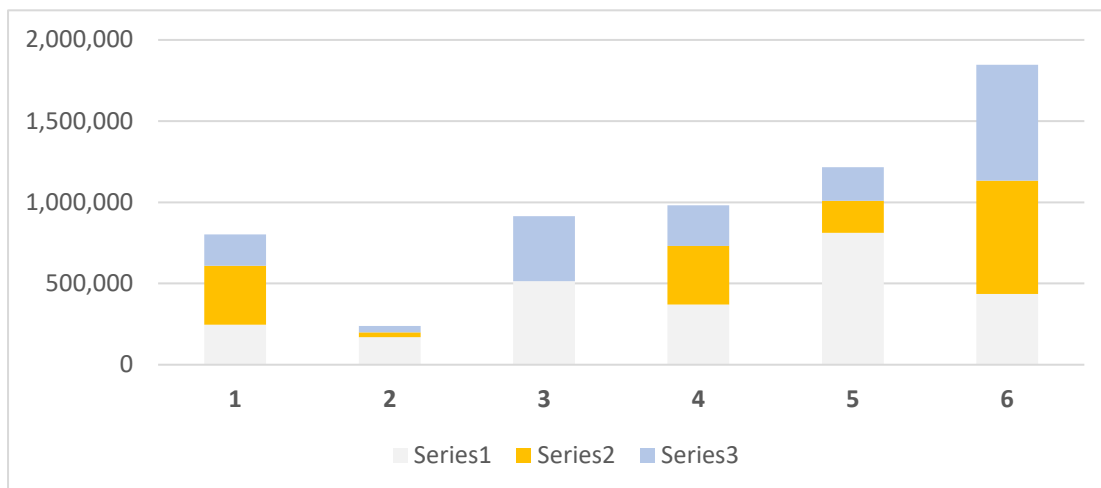
Табела 22: Упоредни преглед буџетских средстава општине Пелагићево

Опис / година	2014	2015	2016	2017	2018
Укупни приходи	2.384.744	2.006.672	2.491.168	2.671.626	2.629.335
Порески приходи	1.616.267	1.683.647	1.740.529	1.676.359	1.844.995
Непорески приходи	102.363	113.297	182.032	188.574	172.683
Грантови	666.114	209.728	568.607	806.693	611.657
Укупни расходи	2.073.096	1.774.270	2.190.718	2.228.622	2.907.006
Плате и накнаде запослених	800.627	833.372	795.725	842.481	845.585
Материјални трошкови	511.896	282.877	366.277	473.440	489.435
Субвенције, грантови и дознаке	458.936	430.313	449.921	517.441	624.378
Капитални издаци	245.613	170.505	513.589	369.773	811.216
Расходи финансирања	56.024	57.203	65.206	25.487	136.392
Разлика између укупних прихода и расхода	311.648	232.402	300.450	443.004	(277.671)

(Извор: Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности, Општина Пелагићево)

Када су у питању капитални издаци и средства за финансирање развојних пројеката на подручју општине Пелагићево, у посматраном периоду дошло је до значајног повећања издвајања за ове намјене, посебно од 2016. године.

Графикон 14: Преглед издвајања средстава за реализацију капиталних инвестиција у општини Пелагићево у периоду 2014-2019. Година

Извор: Одјелјење за привреду, финансије и друштвене дјелатности, Општина Пелагићево)

У структури финансирања капиталних пројеката, издвајања из општинског буџета су се, у смислу процентуалног учешћа, мијењала из године у годину у односу на екстерне изворе. Ако се посматра просјек за предметни временски период онда се може закључити да су издвајања из интерних извора (буџета) била на нивоу од 48% док је преосталих 52% финансирано из екстерних извора (трансфери и грантови). Када су у питању најзначајнији капитални пројекти у претходном периоду онда треба поменути пројекат реконструкције и уређења Дома културе, пројекат уређења пословне зоне Поребрице, пројекат изградње Спомен-комплекса Васо Пелагић и уређење Трга 9. јануар, итд.

Овдје треба нагласити да је од укупно планираних средстава за развојне приоритете и/или капиталне/инфраструктурне инвестиције у протеклих 6 година (2014.-2019.), **од буџетом предвиђених** 2,47 милиона КМ реализовано је 2,54 милиона КМ, што је на нивоу вишем од стопроцентног извршења. Поред буџетских средстава, за финансирање капиталних пројеката у претходном шестогодишњем периоду осигурани су и значајни екстерни извори, прије свега кроз трансфере и грантове виших ниво власти и то у укупном износу од 2,9 милиона КМ (1,6 милиона КМ као трансфери а 1,3 милиона КМ као грантови). Ради се о финансирању од стране виших нивоа власти као што су Фонд за заштиту животне средине РС, Владе РС, Министарства за избјегла и расељена лица РС, Федералног Министарство расељених особа и избјеглица, Министарства управе и локалне самоуправе РС, Министарства здравља и социјалне заштите РС, итд.

Када је ријеч о структури финансирања по областима развоја, не постоје потпуни подаци који би омогућили прецизан увид али се на основу природе реализованих пројеката оквирно може рећи да је највише средстава уложено у пројекте друштвеног развоја (више од 50% укупних средстава), затим у пројекте заштите животне средине и енергетске ефикасности, око 30%, те у пројекте економског развоја преосталих 20%.

Процјена финансирања стратегије развоја ЈЛС за период 2021-2027. године припремљена је узимајући у обзир тренд издвојених средстава у претходном периоду, планирани буџет за текућу годину и пројекције буџета (ДОБ-а) за наредне три године, те на основу процјене очекиваних допунских средстава из осталих екстерних извора. Такође, приликом процјене водило се рачуна о ограничењима у погледу акумулираних обавеза и задужености као и других ризика.

На основу анализе прибављених информација и података у погледу пројекције издвајања за Стратегију развоја општине Пелагићево за период 2021-2027. годину, за капиталне пројекте и остале инвестиционо значајне пројекте је оквирно предвиђено 11,2 милиона КМ (5,3 милиона КМ буџетски и 5,9 милиона КМ екстерни извори). Ова пројекција полази од претпоставке да ће до краја 2021. године издвајања из буџета за реализацију капиталних пројеката бити нешто нижа у односу на ранији период, због очекиваних негативних ефеката изазваних глобалном пандемијом вируса COVID 19, и у том периоду је планирано веће учешће екстерних извора финансирања, прије свега од стране виших нио власти као што је то и до сада био случај али и постепено укључивање међународних извора по основу различитих развојних пројеката. Од 2022. године планирана је стабилизација буџета и нешто већи проценат буџетских средстава за реализацију капиталних инвестиција на подручју општине

Када је ријеч о тренутном финансијском стању општине Пелагићево, акумулиране обавезе на дан 31.12.2019. године износе 1.150.740 КМ, од чега краткорочне обавезе износе 643.291 КМ, а дугорочне обавезе 507.449 КМ КМ. Сервисирање свих обавеза по основу дугорочних задужења у складу са тренутном временском динамиком је планирано до краја 2023. године

Ова процјена је припремљена путем консултација кључних чланова Развојног тима и Службе за финансије те је усаглашена са начелником. Процјена служи као полазна основа за припрему индикативног оквира финансирања стратегије развоја општине Пелагићево.

Табела 23: Преглед процјене по главним изворима финансирања за период 2021-2027. године

Извори финансирања стратегије развоја ЈЛС	УКУПНО (у хиљадама КМ)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Из буџета ЈЛС (у КМ)	500	700	700	850	850	850	850	5.300
Из екстерних извора*	400	500	500	550	550	550	550	3.600
Из екстерних извора**	300	300	300	350	350	350	350	2.300
УКУПНО (у КМ)	1.200	1.500	1.500	1.750	1.750	1.750	1.750	11.200
Економски развој								
Друштвени развој			Развој околиша /заштите животне средине			Укупно		
2.240.000 КМ			5.600.000 КМ			3.360.000 КМ		
11.200.000								

*Кредити, ентитети, држава, јавна предузећа и приватни извори, у КМ.

**ИПА, донатори и остало, у КМ

2.2 SWOT анализа и стратешко фокусирање

а) Преглед унутрашњих и спољних фактора – SWOT анализа.

На основу анализе свих релевантних сфера друштвеног дјеловања и живота, те кроз осврт на историјску подлогу и традицију у појединим областима, идентификоване су кључне снаге и слабости те препознати изазови али и потенцијали за будући развој општине Пелагићево.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Веома повољан географски положај у односу на путне правце регионалног и државног значаја ✓ Близина ауто-пута БГ-ЗГ, аеродрома у Тузли и луке у Брчком ✓ Повољни природни услови, те квантитативно и квалитативно богатство природних ресурса (плодно тло, вода, шума) ✓ Велика обрадива површина погодна за све видове пољопривреде ✓ Богато културно-историјско наслијеђе, традиција, етно култура и препознатљивост подручја као родног мјеста Васе Пелагића ✓ Двије спортско рекреационе зоне у оквиру којих су језера погодна за спортски и риболовни туризам ✓ Инфраструктура која пружа добру основу за развој (електро-мрежа, телекомуникациона, путна, итд) ✓ Изградња пословне зоне Поребрице ✓ Уређено урбано језгро центра Пелагићева ✓ Успостављена буџетска линија за стипендирање студената ✓ Успостављен послеријатни повратак становништва ✓ Добро уређена и опремљена примарна здравствена заштита ✓ Низак степен криминалитета, релативно висок ниво безбједности грађана 	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Низак степен запослености укупног и радно-способног становништва, неповољна образовна и економска структура становништва ✧ Синтетички индикатор развијености је испод нивоа Републике, што подразумева: низак ниво продуктивности рада предузећа, низак ниво страних улагања, недостатак квалификоване радне снаге, недовољну регионалну сарадњу предузећа ✧ Неповољна старосна структура становништва ✧ Депопулација и ниска густина насељености ✧ Успорен процес трансформације привреде, недовољно развијена мала и средња предузећа, низак предузетнички капацитет (непостојање предузећа-локалних привредних лидера) ✧ Монолитна привредна структура (са значајним учешћем пољопривреде и другим нискоакумулативним дјелатностима) ✧ Неразвијен аграрни сектор (слаба подршка агро института у погледу трансфера знања и искустава, уситњени посједи, застарјела механизација, неорганизован тржишни приступ, неконтролисана употреба хемијских средстава) ✧ Недостатак система управљања отпадом (дивље депоније, непостојање рњерегионалне санитарне депоније и локалне трансфер станице) ✧ Неадекватна презентација туристичких потенцијала и непостојање регистрованих смјештајних капацитета ✧ Непотпуна стратешко-планска документација ✧ Недовољно изграђена водоводна и канализациона инфраструктура ✧ Нерационална потрошња електричне енергије и слаба промоција примјене обновљивих извора енергија

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Велика могућност плављења пољопривредног земљишта ❖ Ограничена доступност секундарне и терцијарне здравствене заштите због удаљености здравствених центара ❖ Лоша повезаност јавним превозом са градовима и општинама у региону ❖ Неадекватни капацитети цивилне зштите и неспремност за дјеловање у случају елементарних непогода ❖ Занемаривање концепта одрживог развоја
ПРИЛИКЕ	ПРИЈЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Тренд улагања у развој и осавремењавање пољопривредне производње 🕒 Велики број пројеката у области развоја локалних институција и инфраструктуре 🕒 Развој центара у свим МЗ и ревитализација села у складу са објективним потребама 🕒 Пословни инкубатори 🕒 Учешће у пројекту прекограничне сарадње 🕒 Пораст интереса за активним одмором, сеоски туризам и рекреативна настава 🕒 Изградња два етно села и туризам у истим 🕒 Додатна афирмација Пелагићева кроз лик и дјело Васе Пелагића 🕒 Пораст интереса за органски здравом храном 🕒 Оснивање кластера у пољопривреди 🕒 Могућност веће сарадње са дијаспором 🕒 Отварање ЕУ фондова за рурални развој 🕒 Изградња пословне зоне у насељеном мјесту Поребрице 🕒 Тренд улагања у побољшање примарне здравствене заштите и домова за стара и немоћна лица 	<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Демографски фактор (демографско пражњење општине и миграције, односно мања заинтересованост младих за живот у традиционалним условима) 🕒 Одлив радно способног и образованог становништва 🕒 Еколошки фактор(деградација земље и воде што може утицати и на опште здравље становништва) 🕒 Сива економија 🕒 Јака конкуренција у области аграра и других привредних грана, из других општина, региона и иностранства 🕒 Политичка и економска нестабилност у БиХ и региону 🕒 Климатске промјене које негативно утичу на пољопривредну производњу 🕒 Неповјерење инвеститора и дијаспоре у економску и политичку ситуацију у земљи 🕒 Економска нестабилност и мобилна ограниченост изазвана COVID-19 пандемиом

б) Стратешко фокусирање

На основу ситуационе анализе, те уочених снага и слабости, односно, прилика и пријетњи, утврђени су и формулисани основни развојни правци као стратешки фокуси општине Пелагићево за наредни седмогодиши период. То су:

- Побољшање демографске структуре становништва, кроз улагање у друштвени развој и подизање квалитета живота;
- Подизање нивоа економских активности и запошљавање на подручју општине Пелагићево, посебно у областима пољопривреде, прерађивачке индустрије, услужних дјелатности и туризма;
- Очување и заштита животне средине уз развој комуналне инфраструктуре и одрживо кориштење природних ресурса

Побољшање демографске структуре становништва, кроз улагање у друштвени развој и подизање квалитета живота

Општина Пелагићево је суочена са озбиљним проблемом одлива становништва, нарочито младих и радно способних. Како би се овај негативан тренд зауставио неопходно је радити на следећим аспектима друштвеног развоја и квалитету живота становништва: стварању прилика за запошљавање, подизању квалитета комуналних услуга и инфраструктуре, унапређењу здравствене и социјалне заштите, квалитета и доступности образовања, проширењу садржаја у области културе, спорта, као и очувању квалитета животне средине што су све важне претпоставке за останак људи на подручју општине. Побољшање животног стандарда и квалитета живота становништва захтијева свеобухватан рад на побројаним факторима друштвеног развоја, како у урбаним, тако и у руралним подручјима општине. У складу с тим, Општина Пелагићево ће у наредном периоду ставити фокус на активности које се односе на изградњу комуналне инфраструктуре и водоводне мреже, на санацију и уређење школских објеката, изградњу вртића, развој саобраћајне мреже у руралним подручјима, унапређење услуга здравствене заштите, санацију домова култура у руралним срединама и др. Неке од активности, као што је изградња Амбуланта породичне медицине, изградња вртића и санација основне школе, реконструкција домова култура и др. су већ започете и за очекивати је да се успјешно реализацију у наредном периоду. То је свакако основ за покретање и других активности које ће бити првенствено усмјерене ка задржавању младих јер је то од стратешког значаја за општину Пелагићево. У складу с тим будуће интервенције односиће се на промовисање могућности за стицање нових знања и вјештина, развој идеја, примјену иновација и савремених технологија, те анимирање младих кроз различите културно-едукативне и спортске програме и садржаје.

Подизање нивоа економских активности и запошљавање на подручју општине Пелагићево, посебно у области пољопривреде, прерађивачке индустрије и туризма

Општина Пелагићево располаже значајним компаративним предностима и природним ресурсима погодним за развој пољопривреде, прерађивачке индустрије, као и за јачање сектора туризма и услужних дјелатности. У области пољопривреде општина Пелагићево има дугу традицију и препознатљивост, нарочито у ратарству и сточарству. Како би се ова економски јака грана за нашу општину још више развила и унаприједила, неопходне је уложити већи напор у подстицање становништва, прије свега младих, на формирање пољопривредних газдинстава (самозапошљавање), првенствено кроз подршку при набавци нове механизације, комасацију

пољопривредног земљишта, те јачањем задругарства како би се постигла већа конкурентност и могућност за пласман роба. Пољопривреда, такође, може бити добар основ и за покретање прерађивачких капацитета, на чему ће општина Пелагићево и у наредном периоду задржати фокус. Стварањем повољног окружења и усмјеравање инвестиција у производњу производа и услуга са вишим степеном додатне вриједности, Општина Пелагићево покушава да утиче са изградњом пословне зоне „Поремрице“. На локлитету пословне зоне би се требали успоставити нови капацитети прерађивачке индустрије али и других економских дјелатности, чиме би се утицало на побољшање садашње структуре локалне економије. Поред пољопривреде и прерађивачке индустрије, општина Пелагићево има низ компаративних предност за развој туризма и пратећих дјелатности, гдје ће поред ловног и риболовног туризма, будући главни фокуси бити на етно туризму и промоцији агротуризма кроз лик и дјело Васе Пелагића, односно отварање музеј-куће Васе Пелагића. Све претходно наведено за циљ има унапређење економских активности на територији општине, како би се створиле нове могућности за запошљавање и бољи животни стандард становништва.

Очување и заштита животне средине уз развој комуналне инфраструктуре и одрживо кориштење природних ресурса

Територија општине Пелагићево располаже бројним и разноликим природним ресурсима који захтијевају трајну бригу и заштиту у циљу одрживог локалног развоја. С обзиром да је већи дио подручја општине покривен плодним земљиштем неопходно га је заштити од прекомјерног третирања хемијским препаратима и вјештачким ђубривима. Заштита животне средине на подручју општине захтијева и што хитније рјешавање проблема трајног збрињавања и управљања отпадом па је посебан фокус стављен на санирање депоније „Ров“ и уклањање дивљих депонија. Како би се заштитили водотоци, неопходна је системско рјешавање отпадних вода, првенствено кроз изградњу нових канализационих система и проширење канализационе мреже. У сфери заштите од елементарних непогода неопходна су већа улагања за превенцију заштите од поплава, као и већи ниво опремања и обуке чланова Ватрогасне јединице како би били у стању да одговоре свим изазовима. Из перспективе енергетске ефикасности потребно је посветити пажњу промовисању и интензивирању кориштења обновљивих извора енергије и производњи електричне енергије преко соларних и вјетро електрана.

2.3 Визија развоја и стратешки циљеви, са индикаторима

а) Визија развоја

Визија развоја општине Пелагићево, као генерални циљ укупног развојног процеса, кроз своју свеобухватност и орјентисаност на будућност, представља истинску афирмацију локалних потенцијала уоквирених у једну јединствену слику будућности, у којој спектар спектар разноврсних стратешких орјентација доживљава свој потпуни склад и изражајност.

Визија развоја општине Пелагићево

„Мјесто са утиснутим генима Васе Пелагића, средина у коју људи радо долазе, живе, уче и раде“.

б) Стратешки циљеви, са индикаторима

На основу креиране визије развоја општине Пелагићево, као и на основу анализе њених основних претпоставки, дефинисани су стратешки циљеви развоја као смјернице које у наредном седмогодишњем периоду требају да доведу до испуњења визије.

Табела: Индикатори (утицаја) реализације стратешких циљева

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1 Подигнут ниво економских активности и запошљавања	Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2018. година)	Циљна вриједност (2027. година)
	Повећан укупан годишњи приход пословних субјеката регистрованих на подручју општине Пелагићево	32,3 милиона КМ	45 милиона КМ
	Повећан број запослених (од тога жена)	398 (127)	430 (170)
	Повећана просјечна нето плата запослених на подручју општине Пелагићево	794 КМ	> 900 КМ
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2 Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота	Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
	Смањен негативни миграциони салдо општине (петогодишњи просјек)	-15	-5
	Повећан број ученика уписаних у први разред основне школе	19	>25
	Повећан удио становника у доби од 15 – 64 године у укупном броју становника (од тога жена старости од 15-64 година)	56,4% (28,1%)	60% (30%)
СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3 Очувана и заштићена животна средина	Индикатор (утицаја)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
	Смањена вриједност пријављених штета од елементарних непогода на подручју општине Пелагићево - осмогодишњи просјек	106.750 КМ	<70.000 КМ
	Количина отпада на територији општине Пелагићево који се организовано прикупља и збрињава	2.200 тона	>3.000 тона

3. Приоритети и мјере са индикаторима

а) Преглед приоритета и припадајућих мјера са индикаторима

Табела: Приоритети за Стратешки циљ 1 са припадајућим мјерама

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1	ПРИОРИТЕТИ	Индикатор (крајњег резултата)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
ПРИОРИТЕТ 1.1: Развој пољопривреде	Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава (комерцијалних и некомерцијалних)		235 (220+15)	270 (240+30)
	Површина пољопривредног земљишта које се обрађује (у ха)		951	>1.000
	Капацитети фарми за тов стоке (број грла)		600	>800
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА				
1.1.1. Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширењу поврлтарске производње				
1.1.2. Унапређење сточарства и откупа пољопривредних производа				
ПРИОРИТЕТ 1.2: Подизање капацитета прерађивачке индустрије и јачање сектора туризма и услужних дјелатности	Индикатор (крајњег резултата)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)	
	Број запослених у прерађивачкој индустрији	57	>65	
	Број регистрованих смјештајних капацитета (број кревета)	0	>80	
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА				
1.2.1 Унапрђење постојећих и подстицање за отварање нових прерађивачких капацитета				
1.2.2 Промоција туристичких потенцијала и изградња туристичке инфраструктуре				

Табела: Приоритети за Стратешки циљ 2 са припадајућим мјерама

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2	ПРИОРИТЕТИ	Индикатор (крајњег резултата)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
ПРИОРИТЕТ 2.1. Побољшање квалитета и доступности услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите	Број дјеце уписане у вртић		0	50
	Број ученика и студената који се стипендирају из буџета Општине		63 (49+14)	70 (50+20)
	Број интервенција амбуланте породичне медицине и стоматолошке ординације		9.058	11.000

	Број корисника услуга социјалне заштите	240	270
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
2.1.1 Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре			
2.1.2 Унапређење здравствене заштите кроз опремање Амбуланте породичне медицине			
2.1.3 Проширење права из социјалне заштите увођењем тима ЈУ ЦСР за помоћ и посјету старим и болесним лицима			
ПРИОРИТЕТ 2.2. Побољшање квалитета комуналне инфраструктуре и подизање ефикасности јавне управе	Индикатор (крајњег резултата)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
	Удио асфалтираних у укупној мрежи локалних путева	57%	75%
	Број домаћинстава који имају прикључак на организован систем водоснабдијевања	230	546
	Број прикључених домаћинстава на канализациону мрежу	75	200
	Постотак ријешених предмета од стране општинске администрације	89% (за 2019. годину)	>93%
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
2.2.1 Изградња водоводне и канализационе мреже			
2.2.2 Изградња и уређење остале комуналне инфраструктуре			
2.2.3 Унапређење функционалности и ефикасности рада јавне управе кроз дигитализацију			
ПРИОРИТЕТ 2.3. Проширење садржаја у области културе и спорта	Индикатор (крајњег резултата)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
	Број спортских догађања на територији општине	90	120
	Број културних догађања на подручју општине Пелгићево	13	20
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
2.3.1 Изградња културне инфраструктуре			
2.3.2 Изградња спортске инфраструктуре			

Табела: Приоритети за Стратешки циљ 3 са припадајућим мјерама

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 3	Индикатор (крајњег)	Полазна вриједност	Циљна вриједност
ПРИОРИТЕТИ			

	резултата	(2018.)	(2027.)
ПРИОРИТЕТ 3.1. УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ И ПОБОЉШАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ	Број дивљих депонија на подручју општине	3	0
	Годишња издвајања из буџета за трошкове гријања у јавним објектима и јавну расвјету	34.233,16 КМ	28.000,00 КМ
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
3.1.1 Изградња система за трајно збрињавање и управљање отпадом			
3.1.2 Утопљавање јавних објеката и увођење ЛЕД расвјете			
ПРИОРИТЕТ 3.2. Подизање степена заштите од ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ПРИРОДНИХ НЕСРЕЂА	Индикатор (крајњег резултата)	Полазна вриједност (2018.)	Циљна вриједност (2027.)
	Непокривени дио општине системом противградне заштите	30,30km ²	0 км ²
	Степен опремљености Ватрогасне јединице за дјеловање у ситуацијама пожара и других елементарних непогода	40%	>75%
ПРИПАДАЈУЋЕ МЈЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА			
3.2.1 Унапређење противградне заштите и превенција од осталих елементарних непогода			
3.2.2 Јачање капацитета Добровољне ватрогасне јединице Пелагићево			

4. Кључни стратешки пројекти

Кључни стратешки пројекат: „Набавка пластеника и пластеничке опреме“ је пројекат од велике битности за повртларску и уопштено пољопривредну производњу. Сам пројекат се спроводи успјешно задње двије године, гдје се показао као врло продуктиван, те је наставак његове примјене и остваривања веома битан. Заинтересованим се уз учешће општине, донаторских средстава и њихово лично учешће, набављају пластеници величина од 100, 150 и 200 М² са системима за наводњавање. Набавком пластеника и садњом повртларских и других одређених пољопривредних култура се повећава количина произведење робе и сам квалитет исте, што аутоматски доводи до веће исплативости у раду и већег профита.

Кључни стратешки пројекат: „Успостављање пословне зоне Пореврице“ је примарни пројекат за подизање и подстицање капацитета прерађивачке индустрије, гдје би се на једној локацији

створили сви предуслови за отварање нових прерађивачких јединица. Стављањем пословне зоне у функцију радило би се на подстицају потенцијалних инвеститора кроз уступање грађевинског земљишта зарад изградње прерађивачких капацитета. Ниво досадашњих улагања за успостављање пословне зоне износи 650.000,00 КМ, док је пројекција неопходног додатног улагања 600.000,00 КМ, од чега је 20% из буџета Општине Пелагићево, а преосталих 80% из екстерних извора.

Кључни стратешки пројекат: „Изградња реплике родне куће Васе Пелагића“ је пројекат од есенцијалне важности за будућност туризма у општини Пелагићево. Реализациом наведеног пројекта би се кроз лик и дјело Васе Пелагића општина учинила привлачнијом за туристичке посјете, како групне тако и индивидуалне. Поред туристичких бенефита које ће пружити овај пројекат, он ће такође утицати на подизање нивоа знања о нашем великану и на љепшу и бољу слику саме општине Пелагићево. Оквирна вриједност овог пројекта износи 120.000,00 КМ, од чега ће Општина Пелагићево учествовати са 20%, док ће преосталих 80% бити реализовано из донаторских средстава.

Кључни стратешки пројекат: „Санација и адаптација старе зграде општине у дјечије обданиште“ је пројекат од виталног значаја за предшколску и генерално образовну политику наше општине. С обзиром да општина Пелагићево нема ни један вртић на територији општине, малишани немају простор за обитавање, учење и дружење што само по себи овај пројекат као примарни за нашу заједницу и будућност. За реализацију пројекта неопходна су средства у износу од 310.000,00 КМ.

Кључни стратешки пројекат „Набавка нове медицинске опреме за Амбуланту породичне медицине“ је пројекат од виталног интереса за цјелокупно становништво општине, како за све пацијенте, тако и за медицинско особље. Тренутна медицинаска опрема је у оронулом стању и израбљена од година кориштења те је набавка нове приоритет за будући рад Амбуланта породичне медицине. Вриједност пројекта ће износити око 60.000,00 КМ, од чега ће Општина Пелагићево финансирати 20%, док осталих 80% ће бити из екстерних извора.

Кључни стратешки пројекат: „Изградња канализационе мреже у ужем урбаном подручју Пелагићева“ односи се на изградњу канализационе мреже за одводњу фекалне и кишне канализације са таложником прије испуштања у природни реципијент. Пројектом је предвиђена изградња укупно 2.800 м система канализационе мреже која обухвата дио МЗ Центар. Реализациом пројекта рјешит ће се збрињавање употребљених вода и допринјети квалитетнијим условима живота становништва и очувању животне средине. Вриједност инвестиције износи 1.150.000,00 КМ.

Кључни стратешки пројекат: „Изградња саобраћајнице у центру насеља Пелагићево“ подразумијева изградњу нове саобраћајнице укупне дужине 250м са кружним током и планирањем крака за наставак изградње следеће саобраћајнице и обилазнице. Реализацијом пројекта урбанизовао би се централни дио насеља и добило уређено грађевинско земљиште спремно за изградњу јавних, стамбених и пословних објеката што даље ствара услове за развој општине, подизање квалитета за живот и рад на подручју општине. За реализацију пројекта неопходна су средства у износу од око 350.000,00 КМ

Кључни стратешки пројекат: „Изградња спортске свлачионице и трибина за ФК Пелагићево“ је пројекат од битности за спорт и спортске активност на територији општине јер ће се његовом реализацијом добити функционална зграда површине од 206М², односно трибина са 200 сједећих мијеста, које би служиле свим спортистима на територији општине и становништву за учешће у спортским активностима и праћење спортских догађаја. Вриједност пројекта износи 206.000,00 КМ

Кључни стратешки пројекат: „Дигитализација јавне управе“ је пројекат од виталног значаја за већу ефикасност и ефективност послова јавне управе. Како у данашња модерна времена све већа количина послова због брзине, ефикасности и безбиједности података се одрађује online, дигитализација општинске управе је неминовна. Дигитализациом ће се убрзати рад међу самим радницима, странке ће имати лакши и бржи приступ траженим подацима, транспарентност рада општинске управе ће бити већа, а самим тим и већа учинковитост и бенефит по саму општину Пелагићево. Оквирна вриједност пројекта би износила 80.000,00 КМ гдје би Општина Пелагићево финасирала 20% од укупне вриједности док би преосталих 80% било из донаторских средстава.

Кључни стратешки пројекат: „Санација депоније комуналног отпада Ров“ подразумијева санацију односно уређење и прилагођавање за рад депоније према програму мјера са динамиком прилагођавања чиме би се продужио рад постојеће депоније и ријешило питање адекватног збрињавања отпада. Санација подразумијева мјере које задовољавају потребне услове за спречавање загађења земљишта, подземних и површинских вода, ваздуха и да обезбиједи контролисано управљање процједним водама и издвојеним гасовима, а што у коначности дјелује на заштићену и унапређену животну средину. Вриједност инвестиције износи 350.000,00 КМ.

Кључни стратешки пројекат: „Утопљавање ОШ Васо Пелагић“ односи се на побољшање енергетских карактеристика објекта што укључује замјену вањске столарије, израду термоизолујућег фасадног система, реконструкцију крова објекта са додавањем термичке изолације, реконструкцију машинских инсталација и прелазак са угља на биомасу-пелет, замјену расвјете одговарајућом LED расвјетом. Имплементацијом пројекта значајно ће се смањити потрошња потребне енергије што кроз смањење негативних утицаја доприноси очувању животне средине. Вриједност инвестиције износи: 450.000,00 КМ

Кључни стратешки пројекат: „Набавка ватрогасног камиона“ је пројекат од великог значаја и утицаја за ДВЈ Пелагићево и саму општину Пелагићево. Реализацијом овог пројекта би се унаприједила оперативност ДВЈ, повећао ниво заштите од пожара и створила већа сигурност за саме ватрогасце, као и cjелокупно становништво општине. За финасирање предметног пројекта оквирно је неопходно 200.000,00 КМ

5. Провјера међусобне усклађености стратешких докумената

Приликом дефинисања стратешких циљева, приоритета и мјера, Развојни тим је поред локалних развојних потреба узео у разматрање приоритете и планиране интервенције из других релевантних стратешких докумената на ниво Босне и Херцеговине и Републике Српске. У том смислу узете су посебно у обзир предвиђене мјере из Програма економских реформи Владе Републике Српске за период 2020. – 2022. година обзиром да оне, у недостатку свеобухватне стратегије развоја, представљају основно усмјерење за будуће активности, како на републичком тако и на локалном нивоу.

Усклађеност Стратегије развоја општине Пелагићево са Програм економских реформи Републике Српске за период 2020–2022. године	
<p>Структурне мјере из Програма економских реформи</p> <p>3) Унапређење конкурентности пољопривреде, шумарства и водопривреде</p>	<p>Стратешки циљ 1: Подигнут ниво економских активности и запошљавања Приоритет 1.1: Развој пољопривреде Мјера 1.1.1. Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширењу поврлтарске производње Мјера 1.1.2. Унапређење сточарства и откупа пољопривредних производа</p>
<p>17) Унапређење повезаности образовања и тржишта рада и јачање приступа и квалитета образовања,</p>	<p>Стратешки циљ 2: Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота Приоритет 2.1. Побољшање квалитета и доступности услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите Мјера 2.1.1 Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре Мјера 2.1.2 Унапређење здравствене заштите Мјера 2.1.3 Проширење права из социјалне заштите</p>
<p>19) Унапређење система социјалне заштите</p>	

Поред усклађености са Програмом економских реформи Владе РС, приликом припреме стратешког документа узети су у разматрање и основни развојни правци из документа Оквира за циљеве одрживог развоја у БиХ. Повезнице између Оквира за циљеве одрживог развоја и стратешког документа су приказане у наредној табели.

Усклађеност Стратегије развоја општине Пелагићево са Оквиром за циљеве одрживог развоја у БиХ	
<p>Развојни правац: Добра управа и управљање јавним сектором</p>	<p>Стратешки циљ 2: Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота Приоритет 2.2: Побољшање квалитета комуналне инфраструктуре и подизање ефикасности јавне управе Мјера 2.2.3: Унапређење функционалности и ефикасности рада јавне управе</p>
<p>Развојни правац: Паметни раст</p>	<p>Стратешки циљ 1: Подигнут ниво економских активности и запошљавања Приоритет 1.2: Подизање капацитета прерађивачке индустрије и јачање сектора туризма и услужних дјелатности</p> <p>Стратешки циљ 2: Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота Приоритет 2.2: Побољшање квалитета комуналне инфраструктуре и подизање ефикасности јавне управе</p>

	Стратешки циљ 3: Очувана и заштићена животна средина Приоритет 3.1: Унапређење система управљања отпадом и побољшање енергетске ефикасности
Развојни правац: Друштво једнаких могућности	Стратешки циљ 2: Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота Приоритет 2.1. Побољшање квалитета и доступности услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите Мјера 2.1.3 Проширење права из социјалне заштите

Стратегија развоја општине Пелагићево је усаглашена и са основним развојним правцима из Стратегије развоја локалне самоуправе у Републици Српској за период 2017 – 2021. година тако што су стратешки и оперативни циљеви из овог документа рефлектовани кроз конкретне мјере у Стратегији развоја општине Пелагићево.

Усклађеност Стратегије развоја општине Пелагићево са Стратегија развоја локалне самоуправе у Републици Српској 2017 – 2021. година

Стратешки циљ 2: Остварити стабилност финансирања јединица локалне самоуправе Оперативни циљ 2.3: Унаприједити систем подршке неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе Стратешки циљ 3: Обезбиједити доступност и квалитет јавних услуга грађанима Оперативни циљ 3.3: Унаприједити развој е-управе и управљање системом квалитета у пружању јавних услуга	Стратешки циљ 2: Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота Приоритет 2.2: Побољшање квалитета комуналне инфраструктуре и подизање ефикасности јавне управе Мјера 2.2.3: Унапређење функционалности и ефикасности рада јавне управе
---	--

Поред наведених стратешких и планских докумената на нивоу Босни и Херцеговине и Републике Српске, Стратегија развоја општине Пелагићево узела је у обзир и специфичне секторске стратегије као што су Стратешки план руралног развоја БиХ 2018 – 2021. година и Стратегија управљања отпадом у Републици Српској за период 2017 – 2026. година.

Треба, такође, напоменути како је због специфичног положаја и утицаја који на општину Пелагићево има Брчко дистрикт, у разматрање узета и нацртна верзија Стратегије развоја Брчко дистрикта БиХ за период 2021 – 2027. година. При томе су се посебно узели у обзир будући развојни правци Брчко дистрикта (четири главна стратешка фокуса) као и предвиђене мјере подршке у оквиру сва три стратешка циља а што је резултовало чињеницом да у значној мјери постоји подударност и комплементарност између будућих развојних интервенција у оба наведена документа.

6. Индикативни финансијски оквир

ИНДИКАТИВНИ ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ЗА ПЕРИОД ВАЖЕЊА СТРАТЕШКОГ ДОКУМЕНТА					
Редни број и ознака	Струк. фин. у %	Укупно	Буџет општине	Остали извори	
		у КМ	у КМ	у КМ	Назив потенцијалног извора
Стратешки циљ 1	8,55%	990.000	299.000	691.000	
1.1. Развој пољопривреде	1,21%	140.000	44.000	96.000	
1.1.1. Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширењу повртларске производње	0,52%	60.000	12.000	48.000	Министарство пољопривреде, учешће корисника
1.1.2. Унапређење сточарске производње и откупа	0,69%	80.000	32.000	48.000	Министарство пољопривреде, учешће корисника
1.2 Подизање капацитета прерађивачке индустрије и јачање сектора туризма и услужних дјелатности	7,34%	850.000	255.000	595.000	
1.2.1. Унапређење постојећих и подстицање за отварање нових прерађивачких капацитета	6,05%	700.000	210.000	490.000	Влада, Министратсво привреде и предузетништва, ЕУ фондови
1.2.2. Промоција туристичких потенцијала и изградња туристичке инфраструктуре	1,30%	150.000	45.000	105.000	Влада, Министратсво привреде и предузетништва, ЕУ фондови
Стратешки циљ 2	69,38%	8.033.000	2.186.000	5.874.000	
2.1. Побољшање квалитета и доступности услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите	12,61%	1.460.000	495.000	965.000	
2.1.1. Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре	9,50%	1.100.000	330.000	770.000	Међународне финансијске организације, Министарство финансија
2.1.2. Унапређење здравствене заштите	1,30%	150.000	60.000	90.000	Влада, Министарство здравља и социјалне заштите
2.1.3. Проширење права из социјалне заштите	1,81%	210.000	105.000	105.000	ЈУ Центар за социјални рад Пелагићево, Министарство здравља и социјалне заштите
2.2. Подизање квалитета и изградња комуналне инфраструктуре	50,60%	5.858.000	1.476.500	4.408.500	
2.2.1. Изградња водоводне и канализационе мреже	21,59%	2.500.000	625.000	1.875.000	Влада, међународни донатори

2.2.2. Изградња и уређење комуналне инфраструктуре	28,31%	3.278.000	819.500	2.485.500	Међународни донатори, ЕУ фондови
2.2.3. Унапређење функционалности и ефикасности рада јавне управе	0,69%	80.000	32.000	48.000	Министарство управе и локалне самоуправе РС
2.3. Проширење садржаја у области културе и спорта	6,18%	715.000	214.500	500.500	
2.3.1. Изградња културне инфраструктуре	3,33%	385.000	115.500	269.500	Министарство, међународни донатори
2.3.2. Изградња спортске инфраструктуре	2,85%	330.000	99.000	231.000	Министарство породице, омладине и спорта
3. Стратешки циљ	22,07%	2.555.000	681.250	1.873.750	
3.1 Унапређење система управљања отпадом и побољшање енергетске ефикасности	14,34%	1.660.000	443.500	1.216.500	
3.1.1. Санација депоније комуналног отпада и мини дивљих депоија	9,41%	1.090.000	272.500	817.500	Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност РС,
3.1.2. Утопљавање јавних објеката	4,92%	570.000	171.000	399.000	Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност РС
3.2 Унапређење заштите од елементарних непогода и природних несрећа	7,73%	895.000	237.750	657.250	
3.2.1. Унапређење противградне заштите и превенција код осталих елементарних непогода	5,31%	615.000	153.750	461.250	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, међународни донатори
3.2.2. Јачање капацитета Добровољне ватрогасне јединице Пелагићево	2,42%	280.000	84.000	196.000	ДВД Пелагићево, донатори
Укупно из стратешког документа	100%	11.578.000	3.166.250	8.438.750	
ПРЕГЛЕД ПО ИЗВОРИМА					
(износи у КМ и проценти)					
Буџетска средства	Кредитна средства	Средства ЕУ и других међународних донатора		Донације /трансфери	
3.166.250	2.700.000	1.200.000		4.511.750	
27,35%	23,32%	10,36%		38,97%	

7. Оквир за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја

Табела: Преглед активности и одговорности за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја ЈЛС

Основне активности и одговорности за провођење, праћење, извјештавање и евалуацију стратегије развоја	
Активности ^(*)	Надлежност (ко?)
Припрема/ажурирање Календара активности Јединице за управљање развојним активностима (ЈУРА ^{***})	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-а
Припрема механизма и алата за праћење и извјештавање о остварењу стратегије развоја (укључујући локализиране циљеве одрживог развоја БИХ)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: ЈУРА тим заједно са начелником
Дефинисање приоритета на основу стратешко-програмаских докумената за наредни 1+2 плански циклус	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са начелником Учесници у процесу: Руководиоци одјељења; Колегиј начелника; Остали службеници ЈУРА
Припрема трогодишњих и годишњих планова рада одјељења, укључујући пројекте из стратегије развоја и везане редовне активности	Носилац процеса: Руководиоци одјељења Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е; Остали службеници ЈУРА;
Израда Трогодишњег и Годишњег плана рада ЈЛС (за наредну годину)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са начелником Учесници процеса: Колегиј начелника
Укључивање кључних стратешких пројеката и активности у план Буџета (за наредну годину)	Носилац процеса: Руководилац одјељења заједно са Одсијеком за финансије и начелником Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е; Колегиј начелника ЈЛС
Усклађивање годишњих планова рада одјељења и Годишњег плана рада ЈЛС са усвојеним Буџетом (за наредну годину)	Носилац процеса: Руководиоци надлежних одјељења заједно са начелником Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е; Колегиј начелника
Усвајање Годишњег плана рада ЈЛС (за наредну годину)	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Скупштина општине
Разрада пројеката из Годишњег плана рада ЈЛС	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е
Праћење и привлачење екстерних извора финансирања пројеката	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Надлежне одјељења; Остали службеници ЈУРА-е
Праћење провођења Годишњег плана рада ЈЛС и остварења стратешких циљева	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е
Израда годишњих извјештаја о раду одјељења	Носилац процеса: Руководиоци одјељења Учесници процеса: Руководилац ЈУРА-е; Остали службеници ЈУРА-е
Укључивање јавности/ Партнерске групе у праћење провођења стратегије развоја ^(**)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е; Партнерска група
Припрема и разматрање Извјештаја о развоју (за претходну годину)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е; Руководиоци одјељења

Припрема и разматрање Годишњег извјештаја о раду ЈЛС (за претходну годину)	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е заједно са начелником Учесници процеса: Руководиоци одјељења; Колегиј начелника; Остали службеници ЈУРА-е
Усвајање и објављивање Извјештаја о развоју (за претходну годину)	Носилац Иницијатор и власник процеса: Начелник Учесници процеса: Скупштина општине
Усвајање и објављивање Годишњег извјештаја о раду ЈЛС (за претходну годину)	Носилац процеса: Начелник Учесници процеса: Скупштина општине
Остале важне активности: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Успостављање и унапријеђење међуопштинске сарадње ▪ Покретање процеса евалуације стратегије развоја 	Носилац процеса: Руководилац ЈУРА-е Учесници процеса: Остали службеници ЈУРА-е

Напомене:

(*) Односи се на процесне активности које су усклађене са релевантним регулаторним оквирима оба ентитета у БиХ укључујући прописе о буџетима, као и интерним регулаторним оквиром ЈЛС, тамо гдје је успостављен.

(**) Партнерска група се укључује једном до два пута годишње у праћење провођења стратегије развоја.

(***) ЈУРА је јединица за управљање развојем. Тамо гдје није успостављена ЈУРА, улогу преузима Развојни тим (РТ) до потпуне успоставе ЈУРА-е.

8. Прилози

Сажети приказ стратегије развоја

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Индикатори стратешког циља	Полазне вриједности индикатора*	Циљне вриједности индикатора**
1. Стратешки циљ	ПОДИГНУТ НИВО ЕКОНОМСКИХ АКТИВНОСТИ И ЗАПОШЉАВАЊА	Повећан укупан годишњи приход пословних субјеката регистрованих на подручју општине Пелагићево	32,3 милиона КМ	45 милиона КМ
		Повећан број запослених (од тога жена)	398 (127)	430 (170)
		Повећана просјечна нето плата запослених на подручју општине Пелагићево	794 КМ	> 900 КМ
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		299.000	691.000	990.000
1.1. Приоритет	Развој пољопривреде	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава (комерцијалних и некомерцијалних)	104	180
		Површина пољопривредног земљишта које се обрађује (у ха)	951	>1.000
		Капацитети фарми за тов стоке (број грла)	600	>800
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		44.000	96.000	140.000
1.1.1. Мјера	Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширењу поврларске производње	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Количина произведеног поврћа (у тонама)	290	350
		Број набављених пластеника	20	60
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		12.000	48.000	60.000
1.1.2. Мјера	Унапређење сточарске производње и пласмана стоке	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број удружења сточарских произвођача	0	1
		Укупан сточни фонд (број грла крупне и ситне стоке)	19.860	30.000
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		32.000	48.000	80.000
1.2. Приоритет	Подизање капацитета прерађивачке индустрије и јачање сектора туризма и услужних дјелатности	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број запослених у прерађивачкој индустрији	57	>65
		Број регистрованих смјештајних капацитета (број кревета)	0	>80
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		255.000	595.000	850.000
1.2.1. Мјера	Унапређење постојећих и подстицање за отварање нових прерађивачких капацитета	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број привредних субјеката који имају изграђене прерађивачке и производне капацитете у ПЗ Поребрице	0	4

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		210.000	490.000	700.000
1.2.2. Мјера	Промоција туристичких потенцијала и изградња туристичке инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број домаћинстава која се баве услугама етно туризма	0	3
		Број објављених маркетиншких реклама и промоција туристичке понуде Пелагићева	0	25
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		45.000	105.000	150.000

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Индикатори стратешког циља	Полазне вриједности индикатора*	Циљне вриједности индикатора**
2. Стратешки циљ	ПОБОЉШАНА ДЕМОГРАФСКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА И УНАПРИЈЕЂЕН КВАЛИТЕТ ЖИВОТА	Смањен негативни миграциони салдо општине (петогодишњи просјек)	-15	-5
		Повећан број ученика уписаних у први разред основне школе	19	>25
		Повећан удио становника у доби од 15 – 64 године у укупном броју становника (од тога жена старости од 15-64 година)	56,4% (28,1%)	60% (30%)
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		2.186.000	5.874.000	8.033.000
		2.1. Приоритет		Индикатори приоритета

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
	Побољшање квалитета и доступности услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите			Циљне вриједности индикатора
		Број дјеце уписане у вртић	0	50
		Број ученика и студената који се стипендирају из буџета Општине	63 (49+14)	70 (50+20)
		Број интервенција амбуланте породичне медицине и стоматолошке ординације	9.058	11.000
		Број корисника услуга социјалне заштите	240	270
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		495.000	965.000	1.460.000
2.1.1. Мјера	Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број изграђених обданишта	0	1
		Број рачунарских јединица које користе ученици у школама	31	100
		Број реконструисаних објеката основних школа	2	3
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		330.000	770.000	1.100.000
2.1.2. Мјера	Унапређење здравствене заштите	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број стоматолошких ординација на подручју општине Пелагићево	0	1
		Број санитарских возила у оквиру Амбуланте породичне медицине	1	2
		Број запослених медицинских радника	4	6

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		60.000	90.000	150.000
2.1.3. Мјера	Проширење права из социјалне заштите	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Доступност услуге за помоћ и подршку старим и болесним лицима у оквиру Центра за социјални рад	не	да
		Број корисника услуге за подршку старим и болесним лицима у оквиру Центра за социјални рад	0	30
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		105.000	105.000	210.000
2.2. Приоритет	Подизање квалитета и изградња комуналне инфраструктуре	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Удио асфалтираних у укупној мрежи локалних путева	57%	75%
		Број домаћинстава који имају прикључак на организован систем водоснабдијевања	230	546
		Број прикључених домаћинстава на канализациону мрежу	75	200
		Постотак ријешених предмета од стране општинске администрације	89% (за 2019. годину)	>93%
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		1.476.500	4.408.500	5.858.000
2.2.1. Мјера	Изградња водоводне и канализационе мреже	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Дужина изграђене канализационе мреже (у метрима)	2.270	5.070

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
		Број изграђених таложника	1	2
		Дужина изграђене водоводне мреже (у метрима)	7.000	15.500
		Број санираних и каптираних изворишта	1	2
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		625.000	1.875.000	2.500.000
2.2.2. Мјера	Изградња и уређење комуналне инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Дужина новоизграђене саобраћајнице (у метрима)	0	250
		Дужина тротоара (у метрима)	1585	3485
		Укупан број паркинг мјеста	52	95
		Дужина саобраћајница покривених уличном расвјетом - у км	26	32
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		819.500	2.458.500	3.278.000
2.2.3. Мјера	Унапређење функционалности и ефикасности рада јавне управе кроз дигитализацију	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број ријешених предмета на годишњем нивоу	1925	2500
		Просјечна брзина решавања предмета(у данима)	7	4
		Број предмета који се воде у електронској форми	0	1.500
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		32.000	48.000	80.000
2.3. Приоритет		Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
	Проширење садржаја у области културе и спорта			Циљне вриједности индикатора
		Број спортских догађања на територији општине	90	120
		Број културних догађања на подручју општине Пелгићево	13	20
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		214.500	500.500	715.000
2.3.1. Мјера	Изградња културне инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број манифестација о Васи Пелагићу	3	6
		Број музејских поставки о Васи Пелагићу	1	2
		Број културних удружења на подручју општине	1	2
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		115.500	269.500	385.000
2.3.2. Мјера	Изградња спортске инфраструктуре	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број уређених спортских објеката на подручју општине	2	5
		Капацитет сједећих мијеста на трибинама ФК Пелагићева	0	200
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		99.000	231.000	330.000

Редни број и ознака	НАЗИВ	ИНДИКАТОРИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОРИ		
3. Стратешки циљ	ОЧУВАНА И ЗАШТИЋЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА	Индикатори стратешког циља	Полазне вриједности индикатора*	Циљне вриједности индикатора**
		Смањена вриједност пријављених штета од елементарних непогода на подручју општине Пелагићево - осмогодишњи просјек	106.750 КМ	<70.000 КМ
		Количина отпада на територији општине Пелагићево који се организовано прикупља и збрињава	2.200 тона	>3.000 тона
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		681.250	1.873.750	2.555.000
3.1. Приоритет	Унапређење система управљања отпадом и побољшање енергетске ефикасности	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број дивљих депонија на подручју општине	3	0
		Годишња издвајања из буџета за трошкове гријања у јавним објектима и јавну расвјету	34.233,16 КМ	28.000,00 КМ
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		443.500	1.216.500	1.660.000
3.1.1. Мјера	Санација депоније комуналног отпада и мини дивљих депонија	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број уређених и за рад прилагођених депонија	0	1
		Број контејнета V=1,1 м3 за прикупљање отпада	10	25
		Број возила за транспорт и прикупљање отпада	0	1
		Број рециклажних дворишта	0	1
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		272.500	817.500	1.090.000

3.1.2. Мјера	Утопљавање јавних објеката и увођење ЛЕД расвјете	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број инсталираних ЛЕД свјетиљки јавне расвјете	0	510
		Број утопљених објеката	2	6
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		171.000	399.000	570.000
3.2. Приоритет	Унапређење заштите од елементарних непогода и природних несрећа	Индикатори приоритета	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Непокривени дио општине системом противградне заштите	30,30km ²	0 км ²
		Степен опремљености Ватрогасне јединице за дјеловање у у ситуацијама пожара и других елементарних непогода	40%	>75%
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		237.750	657.250	895.000
3.2.1. Мјера	Унапређење противградне заштите и превенција код осталих елементарних непогода	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број противрагних рампи и оператера противградне заштите	3	4
		Број противградних ракета	18	30
		Буџет (КМ)	Остали извори (КМ)	Укупно (КМ)
		153.750	461.250	615.000
3.2.2. Мјера	Јачање капацитета Добровољне ватрогасне јединице Пелагићево	Индикатори мјере	Полазне вриједности индикатора	Циљне вриједности индикатора
		Број ватрогасних камиона у функцији	1	2

		Број сетова ватрогасне опреме за прилазак ватри	0	6
		Оспособљеност чланова Ватрогасне јединице – број вјежби и обука	2	10
		Буџет (KM)	Остали извори (KM)	Укупно (KM)
		84.000	196.000	280.000

Детаљан преглед мјера

Веза са стратешким циљем	1. Подигнут ниво ЕКОНОМСКИХ АКТИВНОСТИ И ЗАПОШЉАВАЊА		
Приоритет	1.1. Развој пољопривреде		
Назив мјере	1.1.1. Подршка пољопривредним произвођачима у подизању и проширењу поврлтарске производње		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз различите активности и пројекте подстицати, унапређивати постојећа и проширивати нова поврлтарска производња. Циљ мјере поред развоја поврлтарске производње, огледа се подстицању становништва на бављењем пољопривредом, која је најраспрострањенија пољопривредна грана на територији општине Пелагићево. Битан фактор мјере јесте и подстицање сељакада кроз бављење пољопривредном производњом долази се до самозапошљавања, односно до регистрације пољопривредних газдинстава.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Набавка пластеника и пластеничке опреме“ је пројект од велике битности за поврлтарску и уопштено пољопривредну производњу. Сам пројект се спроводи успјешно задње двије године, гдје се показао као врло продуктиван, те је наставак његове примјене и остваривања веома битан. Заинтересованим се уз учешће општине, донаторских средстава и њихово лично учешће набављају пластеници величина од 100, 150 и 200 М² са системима за наводњавање. Набавком пластеника и садњом поврлтарских и других одређених пољопривредних култура се повећава количина произведене робе и сам квалитет исте, што аутоматски доводи до веће исплативости у раду и већи профит.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Набавка пластеника и пластеничке опреме - Доношење правилника о додјели подстицајних средстава - Додјела репроматеријала пољопривредницима - Подстицање пољопривредника за регистрациом газдинастава и самозапошљавање 		
Кључни стратешки пројекти	„Набавка пластеника и пластеничке опреме“	<p>Очекивани излазни резултат: Испоручено 40 пластеника пољопривредним произвођачима.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године проширена пластеничка производња за 50% у односу на претходни период.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број набављених пластеника - Број регистрованих домаћинстава - Број људи који се самозапошљава - Количина произведеног поврћа (у тонама) 	<p>20</p> <p>104</p> <p>234</p> <p>290</p>	<p>60</p> <p>180</p> <p>400</p> <p>350</p>

Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Кроз развојем пластеничке производње унаприједит ће се, повећати обим и квалитет поврларске производње, а самим тим и генерално пољопривреде производње на територији општине. Порширење производње надаље за собом повлачи неопходност радне снаге, односно запошљавање радника, веће приходе од пласмана производа, што у коначници доприноси велики бенефити економији наше општине.</p> <p>Истовремено, допринос приоритету огледа се у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повећању обрадивих површина; - Основ за отварање нових прерађивачких капацитета; - Удружење произвођача у заједнички пласман робе;
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 60.000,00 КМ</p> <p>Извор: - 20% учешће из општинског буџета</p> <ul style="list-style-type: none"> - 40 % самофинансирање потенцијалних произвођача - 40% учешће из екстерних извора
Период имплементације мјере	2018.-2027. године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности- одсјек за пољопривреду - Донатори
Циљне групе	Цјелокупно становништво општине Пелагићево, са нагласком на породице без сталног запослења, млади брачни парови без редовних примања који желе да се баве пољопривредном производњом.

Веза са стратешким циљем	1. Подигнут ниво економских активности и запошљавања		
Приоритет	1.1. Развој пољопривреде		
Назив мјере	1.1.2. Унапређење сточарске производње и пласмана стоке		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјера ће кроз различите аспекте помоћи, активности, едукације и пројекте утицати на унапређење обима сточарске производње и откупа, чиме би се ова грана пољопривреде подигла на виши ниво, а њени произвођачи дошли до веће конкурентности и профита. С обзиром на нестабилност тржишта, прије свега откупа и цијене стоке, мјером ће се утицати на унапређењу ових проблема и створати сигурно и стабилно тржиште за нашег сељака.</p> <p>Кључни стратешки пројекат: „Удруживањем сточарских произвођача до веће конкурентности и бољег пласмана “ је пројекат од виталног значаја за сточарску производњу и њене произвођаче, како за пласман робе, тако и за цијену исте. Пројекат подразумева окупљање заинтересованих сточарских произвођача на једно мјесто, како би своју понуду робе објединили и имали веће капацитете, односно количине исте, те у складу са тим јединствено наступали према заинтересованим купцима, прије свега прерађивачким капацитетима, и обезбиједили сигуран пласман и квалитетније услове откупа.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формирање удружења сточарских произвођача - Организовање едукација за сточаре - Уређење сточне пијаце у МЗ Пелагићево центар - Подстицање пољопривредника за регистрациом газдинстава и самозапошљавање 		
Кључни стратешки пројекти	Удруживањем сточарских произвођача до веће конкурентности и бољег пласмана	<p>Очекивани излазни резултат: До 2023. године формирано удружење сточарских произвођача.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године повећана сточарска производња за више од 50%.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- Број формираних удружења сточарских произвођача - Број уређених сточних пијаца - Број грла стоке (укупно) - Број регистрованих пољопривредних газдинстава - Број људи који се самозапошљава у пољопривреди	0 0 19.860 104 234	1 1 30.000 180 400
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Унапређењем сточарске производње ће поред сточарства, имати директан утицај и на остале гране пољопривреде, првенствено на аграрну производњу, с обзиром на неопходност сточне хране, те ће се тако унаприједити пољопривреда на територији општине Пелагићево. Уз стабилно тржиште и добре услове откупа, повећаваће се и потреба за		

	већом количином производње, што ће за директну посљедицу имати утицај на стратешки циљ, а то је подизања економских активности и запошљавања у пољопривредној производњи и пратећим гранама.
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 80.000,00 КМ Извор: 40% средстава из општинског буџета, преосталих 60% из екстерних извора
Период имплементације мјере	2021. – 2027. година
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине Пелагићево - Одјељење за привреду, финансије и друштвене дјелатности- одсјек за пољопривреду - Донатори
Циљне групе	Сточарски произвођачи, сво заинтересовано становништво општине за сточарску производњу, прерађивачка индустрија.

Веза са стратешким циљем	1. Подигнут ниво економских активности и запошљавања		
Приоритет	1.2 Подизање капацитета прерађивачке индустрије и јачање сектора туризма и услужних дјелатности		
Назив мјере	1.2.1. Унапрђење постојећих и подстицање за отварање нових прерађивачких капацитета		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз различите пројекте и активности унапређивати ниво постојећих и подстицати отварање нових прерађивачких капацитета у општини Пелагићево. Полазну основу свакако даје прерада пољопривредних и сточарских сировина које су примарне производне гране на територији општине. Приоритет ће бити рад на отварању других видова прерађивачке индустрије. Мјера би довеле до јачања економије на територији општине, веће производне и извозне капацитете и већи број зпослених.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Успостављање пословне зоне Поребрице“ је примарни пројект за подизање и подстицање капацитета прерађивачке индустрије, гдје би се на једној локацији створили сви предуслови за отварање нових прерађивачких јединица. Стављањем пословне зоне у функцију, радило би се на подстицају потенцијалних инвеститора кроз уступање грађевисног земљишта зарад изградње прерађивачких капацитета. Ниво досадашњих улагања за успостављање пословне зоне износи 650.000,00 КМ, док је пројекција неопходног додатног улагања 500.000,00 КМ, од чега је 30% из буџета Општине Пелагићево, а преосталих 70% из екстерних извора.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Успостављање пословне зоне Поребрице у функцију - Унапређење правилник о пословним зонама - Унапређење постојећих прерађивачких капацитета - Подстицање инвеститора за отварање нових прерађивачких капацитета - Повећање запослености - Повећање извоза прерађених и сирових производа 		
Кључни стратешки пројекти	„Успостављање пословне зоне Поребрице“	<p>Очекивани излазни резултат:</p> <p>Успостављена пословна зона и покренута прерађивачка производња до 2025. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат:</p> <p>Повећан број привредних субјеката на подручју општине.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- Број пословних зона на подручју општине Пелагићево	0	1
	- Број привредних субјеката који имају изграђене прерађивачке и производне капацитете у ПЗ Поребрице	0	4
	- Број регистрованих пословних субјеката на подручју општине	120	140
	- Број запослених на територији општине Пелагићево	398	550

	- Број регистрованих предузетничких радњи	62	80
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Реализациом мјере унаприједиће се ниво постојећих и подићи нови капацитети прерађивачке индустрије, што би у коначници дало велики допринос стратешком циљу подизања нивоа економских активности и запошљавања. Како на повећања привредних субјеката и броја новозапослених у прерађивачкој и производној индустрији, значајан ефект мјере се може очекивати на пољопривреду и сточарство, као и на друге гране привреде које ће имати директан додир са овим индустријама. Све претходно је у директној корелацији са стањем економије у самој општини, што би довело до побољшања исте и унаприједило животни стандард становништва општине Пелагићево.</p>		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 700.000,00 КМ Извор: Учешће Општине Пелагићево са 30%, а преосталих 70% ће се финасирати из екстерних извора.</p>		
Период имплементације мјере	2018.-2027. године		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине Пелагићево - Општинска управа - ЕУ фондови - Министарство привреде и предузетништва - Потенцијални инвеститори 		
Циљне групе	Цијело становништво општине Пелагићево са нагласком на незапослене, привреднике и потенцијални инвеститори.		

Веза са стратешким циљем	1. Подигнут ниво економских активности и запошљавања		
Приоритет	1.2. Подизање капацитета прерађивачке индустрије и јачање сектора туризма и услужних дјелатности		
Назив мјере	1.2.2. Промоција туристичких потенцијала и изградња туристичке инфраструктуре		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз различите пројекте и активности унаприједити постојећи туристички потенцијали и изградити нова туристичка инфраструктура, како би општина Пелагићево имала већу привлачност за туристе из околине и региона. С обзиром да општина Пелагићево посједује завидне туристичке потенцијале, првенствено природне ресурсе и лик и дјело Васе Пелагића, који нису експлоатисани довољно, ефект ове мјере ће умногоме унаприједити и искористити наведене потенцијале и самим тим побољшати туристичку слику и приходе од туризма.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Изградња реплике родне куће Васе Пелагића“ је пројект од есенциалне важности за будућност туризма у општини Пелагићево. Реализациом наведеног пројекта би се кроз лик и дјело Васе Пелагића привлачили туристи, како кроз групне посјете, тако и индивидуалне. Поред туристичких бенефита које ће пружити ова мјера, она ће такође утицати на подизање нивоа знања о нашем великану и на љепшу и бољу слику саме општине Пелагићево. Оквирна вриједност овог пројекта износи 120.000,00 КМ, од чега ће Општина Пелагићево учествовати са 30%, док ће преосталих 70% бити реализовано из донаторских средстава.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња реплике родне куће Васе Пелагића - Опремање спомен собе Васе Пелагића - Пренос интелектуалног и материјалног власништва Васе Пелагића из Пожаревца, Србија - Промоција туризма кроз различите видове реклама и едукација - Унапређење ловног и риболовог туризм - Регистрација постојећих туристичких смјештајних капацитета - Популаризација етно туризма-сеоски туризм - Мапирање популарних туристичких локација - Подстицање на регистрацију смјештајних капацитета 		
Кључни стратешки пројекти	„Изградња реплике родне куће Васе Пелагића“	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђена реплика родне куће Васе Пелагића до 2024. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Отворена родна кућа Васе Пелагића за све туристе до 2026. године.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Званичан број туриста - Количина смјештајних јединица - Смјештајни капацитети (број кревета) - Број музеја на територији општине 	<p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>30 000</p> <p>2</p> <p>80</p> <p>1</p> <p>2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Број маркетиншких реклама и промоција - Број запослених у туризму - Капацитет етно смјештаја(број домаћинства) 	<p style="text-align: center;">0 0</p>	<p style="text-align: center;">25 3</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Промоциом туристичких потенцијала и изградњом туристичке инфраструктуре унаприједиће се туризам на територији општине Пелагићево, проширити туристичка понуда и мјеста за посјете знаменитости и природних потенцијала, унаприједити угоститељски туризам(са нагласком на породично угоститељство). Потенцијал и остваривост у туризму ће се одразити на веће економске активности и приход код самих мјештана општине, као и на буџет општине Пелагићево. Такође ће допринијети већој количини запошљавања становништва, са нагласком на самозапошљавање.</p> <p>Допринос мјере огледаће се и у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Промоцији културе и културног наслеђа, нарочито лика и дјела Васе Пелагића - Подизању нивоа економских активности и запошљавања 		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 150.000,00 КМ</p> <p>Извор: 30% укупне вриједности ће бити финансирано од стране Општине Пелагићево, док ће преосталих 70% бити из донаторских средстава.</p>		
Период имплементације мјере	2018.-2027. године		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине Пелагићево - ЈУ Туристичка организације општине Пелагићево - Министарство трговине и туризма - Донатори 		
Циљне групе	Локални и регионални туристи, организовани групни и индивидуални туризам, школске екскурзије.		

Веза са стратешким циљем	2. ПОБОЉШАНА ДЕМОГРАФСКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА И УНАПРИЈЕЂЕН КВАЛИТЕТ ЖИВОТА		
Приоритет	2.1. ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА И ДОСТУПНОСТИ УСЛУГА У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА, ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ		
Назив мјере	2.1.1. Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером изградње и реконструкције образовне инфраструктуре ће се унаприједити амбијенти образовних институција, што је одлична подлога за учење и подизање основног нивоа знања ученика, што ће директно утицати на њихово даљње образовање, те на остале битне смјернице у животу.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Санација и адаптација старе зграде општине у дјечије обданиште“ је пројекат од виталног значаја за предшколску и генерално образовну структуру наше општине. С обзиром да општина Пелагићево нема ни један вртић на територији општине, малишани немају простор за обитавање, учење и дружење што само по себи овај пројект као примарни за нашу заједницу и будућност. За реализацију пројекта неопходна су средства у износу од 310.000,00КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња дјечијег обданишта - Реконструкција ОШ „Васо Пелагић“ Пелагићево - Набавка одговарајуће опреме за рад наставног особља и ученика у ОШ „Васо Пелагић“ –наставна средства и дидактички мтеријал - Набавка рчунарске опреме за наставнике и ученике - Запошљавање стручног особља за рад у вртићу 		
Кључни стратешки пројекти	„Санација и адаптација старе зграде општине у дјечије обданиште“	<p>Очекивани злзани резултат:</p> <p>Изградња дјечијег обданишта до 2022. године. Изграђен, опремљен и ставњен у употребу до краја 2023. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат:</p> <p>Отворење и пуштање у употребу дјечијег вртића површине 294м², пријемног капацитета до 50 дјеце, до краја 2023. године.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазногрезултатаикрајњегрезултата)	Полазне вриједности*	Циљне вриједности**
	<ul style="list-style-type: none"> - Број изграђених обданишта - Број реконструисаних ОШ - Број новорегистрованих ученика - Број запослених у образовним институцијама (нова радна мјеста) - Број рачунарске опреме за ученике 	<ul style="list-style-type: none"> 0 2 249 28 31 	<ul style="list-style-type: none"> 1 3 309 35 100
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Кроз изградњу, обнову и развој образовне инфраструктуре унапријдит ће се и повећати образовни капацитети, што ће у коначници допринијети побољшању квалитета и доступности образовања на територији општине Пелагићево. Све претходно наведено ће највише утицати на младе нараштаје нашег становништва, који ће кроз побољшане услове за учење остваривати лакши и бољи, а уједно и напреднији принцип едукације и самим</p>		

	тим и већи ниво њиховог лишног знања и сутрашњих успјеха у животу. Као коначну позитивну последицу ове мјере ће бити утицај на квалитет живота и обрзовња дјеце и омладине, а самим тим и веће успјехе за заједницу.
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 1.100.000,00 КМ Извор: 330.000,00 КМ из општинског буџета, преосталих 770.000,00 КМ из вањских извора
Период имплементације мјере	2021. – 2027. године
Институција одговорна за координацију и имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник општине - Министарство просвјете и културе - Општинска управа - Запослени у ОШ „Васо Пелагић“ - ЕУ фондови
Циљнегрупе	Становништво општине Пелагићево, са нагласком на мађу популацију, као и наставни и образовни кадар.

Веза са стратешким циљем	2. ПОБОЉШАНА ДЕМОГРАФСКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА И УНАПРИЈЕЂЕН КВАЛИТЕТ ЖИВОТА		
Приоритет	2.1. ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА И ДОСТУПНОСТИ УСЛУГА У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА, ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ		
Назив мјере	2.1.2. Унапређење здравствене заштите		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз опремање Амбуланте породичне медицине и друге пројекте унпариједити ниво здравствене заштите на територији општине за комплетно становништво и унапrijедити ниво функционалности и рада здравствених радника. Мјера као таква би допринијела општој здравственој слици стовништва на територији општине.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Набавка нове медицинске опреме за Амбуланту породичне медицине“ је пројекат од виталног интереса за цијелокупно становништво општине, како за све пацијенте, тако и за медицинско особље. Тренутна медицинаска опрема је у оронулом стању и израбљена од година кориштења, те је набавка нове од кључног значаја за Амбуланту породичне медицине. Вриједност пројекта ће износити око 60.000,00 КМ, од чега ће Општина Пелагићево финансирати 30%, док осталих 70% ће бити из екстерних извора.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Набавка нове медицинске опреме и помагала за новоизграђену Амбуланту породичне медицине - Набавка нове лабораторије за новоизграђену Амбуланту породичне медицине - Радови на вањском уређењу нове Амбуланте породичне медицине - Набавка санитетског возила 		
Кључни стратешки пројекти	„Набавка нове медицинске опреме за Амбуланту породичне медицине“	<p>Очекивани излазни резултат: Набављена нова медицинска опрема и лабораторија до 2023. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Виши степен медицинских услуга и помоћи пацијентима Амбуланте породичне медицине.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број медицинских интервенција амбуланте породичне медицине и стоматолошке ординације - Број запослених медицинских радника - Број санитетских возила 	<p>9058</p> <p>4</p> <p>1</p>	<p>11000</p> <p>6</p> <p>2</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Реализациом мјере унапређења здравствене заштите кроз набавку нове медицинске опреме, нове лабораторије, као и набавком новог санитетског возила и отварање стоматолошке ординације ће значајно утицати на степен здравствене заштите цијелокупног становништва општине Пелагићево, рада медицинских радника у Амбуланти породичне медицине, као и било којег пацијената који</p>		

	<p>буде треба здравствену интервенцију. Све претходно наведено ће имати одраз на бољу здравствену слику становништва општине и самим тим бољи живот и степен задовољства становништва, односно сам квалитет живота.</p>
<p>Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања</p>	<p>Износ: 150.000,00 КМ</p> <p>Извор: 40% од укупних средства ће сносити Општина Пелагићево, док ће преосталих 60% бити из екстерних извора</p>
<p>Период имплементације мјере</p>	<p>2021.-2025. године</p>
<p>Институција одговорна за координацију имплементације мјере</p>	<p>Општина Пелагићево</p>
<p>Носиоци мјере</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Особље Амбуланте породичне медицине Пелагићево - Министарство здравља и социалне заштите РС - Донатори
<p>Циљне групе</p>	<p>Становништво општине и медицински радници Амбуланте породичне медицине Пелагићево</p>

Веза са стратешким циљем	2. Побољшана демографска структура становништва и унапријеђен квалитет живота		
Приоритет	2.1. Побољшање квалитета и доступности услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите		
Назив мјере	2.1.3. Проширење права из социјалне заштите		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером проширених права из социјалне заштите увођењем тима у ЈУ Центру за социјални рад за помоћ и посјету старим и болесним лицима на подручју општине Пелагићево који би редовно обилазио циљане групе и обављао послове као што је превоз код љекара, услуга куповине намјерница, плаћање рачуна и слично прошириће се права из области социјалне заштите и унаприједити социјална заштита на подручју локалне заједнице.</p> <p>Овај пројекат је замишљен као мјера која би била трајног карактера а вриједност пројекта на годишњем нивоу би износила око 30.000,00 КМ што би представљали расходи за ангажовање једног радника (социјалног радника), трошкови горива, сервисирање аутомобила и трошкови телефона и други трошкови.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Скупштинском одлуком увести наведено право као вид права на проширену социјалну заштиту те правилником регулисати услове под којим ће наведено право се користити - Ангажовати радника који би те послове обављао - Израда социјалне карте 		
Кључни стратешки пројекти	Формирање тима у ЈУ Центру за социјални рад за помоћ и подршку старим и болесним лицима	<p>Очекивани излазни резултат: Скупштинска одлука о наведеном праву, Правилник о коришћењу наведеног права и ангажовање радника који би то радио почевши од 2020. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Успостављено наведено право које ће лица која имају право на то да користе, унапређена социјална заштита на локалном нивоу, олакшана свакодневница најугроженијим члановима заједнице.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број поднијетих захтјева за једнократну новчану помоћ - Број лица која примају помоћ - Број запослених у ЈУ ЦСР 	0 0 4	30 30 5
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Очекивани ефекат мјере огледа се у унапрђењу система социјалне заштите на територији општине Пелагићево, превасходно олакшаће се свакодневни живот најосјетљивијим категоријама становништва		

	којима је помоћ пријеко потребна, поготово особама без породичног старања, чиме би се унаприједио квалитет живота тих особа.
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 210.000, 00 КМ, Извор: 50 % мјере односно 105.000,00 КМ, из општинског буџета, преосталих 50% у износу од 105.000,00 КМ из вањских извора.
Период имплементације мјере	2021.-2027.године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	- ЈУ Центар за социјални рад Пелагићево - Министарство здравља и социјалне заштите - Донатори
Циљне групе	Стари и болесни становници општине Пелагићево, са нагласком на лица без породичног старања.

Веза са стратешким циљем	2. ПОБОЉШАНА ДЕМОГРАФСКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА И УНАПРИЈЕЂЕН КВАЛИТЕТ ЖИВОТА		
Приоритет	2.2. Подизање квалитета и изградња комуналне инфраструктуре		
Назив мјере	2.2.1. Изградња водоводне и канализационе мреже		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјера се односи на развој комуналне инфраструктуре изградњом водоводне и канализационе мреже на подручју општине Пелагићево. Реализациом мјере повећаће се досадашњи капацитети комуналне инфраструктуре која се односи на системско водоснабдијевање насеља и рјешавање питања употребљених вода, чиме се унапређује квалитет живота и доприноси побољшању демографске структуре, као и очувању животне средине. Обзиром да је изградња водоводне и канализационе мреже на цијелој територији општине прескуп и недостижан пројекат, мјером је предложено системско рјешавање, гдје су обухваћени дијелови општине, а у будућности планирати проширење капацитета на остале необухваћене дијелове.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Изградња канализационе мреже у ужем урбаном подручју Пелагићева“ односи се на изградњу канализационе мреже за одводњу фекалне и кишне канализације, са таложником прије испуштања у природни реципијент. Пројектом је предвиђена изградња укупно 2.800 м система канализационе мреже која обухвата дио МЗ Центар. Реализациом пројекта рјешаће се збрињавање употребљених вода и допринјети квалитетнијим условима живота становништва и очувању животне средине.</p> <p>Вриједност инвестиције износи 1.150.000,00 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња канализационе мреже у ужем урбаном подручју Пелагићева - Изградња система за водоснабдијевање - водоводне мреже у МЗ - Детаљна хидрогеолошка истраживања за потребе санације и каптирања изворишта Бјелована 		
Кључни стратешки пројекти	„Изградња канализационе мреже у ужем урбаном подручју Пелагићева“	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђена канализациона мрежа укупне дужине 2.800 м, изграђен таложник за пречишћавање употребљених вода прије испуста у реципијент .</p> <p>Очекивани крајњи резултат: До 2027. године извршен прикључак 125 нових корисника на канализациону мрежу, односно око 650 становника, као и привредни и јавни објекти. Побољшани услови живота и очувана животна средина.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - дужина изграђене канализационе мреже (у метрима) - број изграђених таложника 	2.270 1	5.070 2

	<ul style="list-style-type: none"> - број прикључених домаћинстава - дужина изграђене водоводне мреже (у метрима) - број прикључених домаћинстава - број санираних и каптираних изворишта 	<p>75 7.000 230 1</p>	<p>200 15.500 546 2</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Изградњом водоводне мреже на подручју двије мјесне заједнице трајно ће се ријешити водоснабдијевање домаћинстава питком водом, док ће се изградњом канализационе мреже у центру насеља задовољити санитарни и технички услови и ријешити питање употребљених отпадних вода. Реализацијом предложених мјера подиже се квалитет комуналних услуга и инфраструктуре, те доприноси системском развоју насеља.</p> <p>Унапређењем комуналних услуга односно водоснабдијевања и управљања отпадних вода доприноси се и развоју предузетничких капацитета и привреде, што резултује повољном демографском структуром јер ствара услове за опстанак становника и одрживи повратак.</p> <p>Изградњом нових капацитета и изворишта ствара се могућност парцијалног наставка водоснабдијевања осталих насеља.</p>		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 2.500.000,00 КМ</p> <p>Извор: 25% средстава, односно 625.000,00 КМ из властитих средстава - општинског буџета</p> <p>75% средстава, односно 1.875.000,00 КМ из вањских извора - донаторска средства</p>		
Период имплементације мјере	2021.-2027. године		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> -Начелник општине -Општинска управа -Влада РС -Агенција за воде РС -Донатори -ЕУ фондови 		
Циљне групе	Становништво општине Пелагићево те потенцијални привредни субјекти заинтересовани за инвестирање и оснивање предузећа на територији општине		

Веза са стратешким циљем	2. ПОБОЉШАНА ДЕМОГРАФСКА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА И УНАПРИЈЕЂЕН КВАЛИТЕТ ЖИВОТА		
Приоритет	2.2. Побољшање квалитета комуналне инфраструктуре и подизање ефикасности јавне управе		
Назив мјере	2.2.2. Изградња и уређење комуналне инфраструктуре		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјера укључује реализацију разних пројеката из области пружања комуналних услуга, односно побољшања комуналне инфраструктуре на целокупном подручју општине. Обзиром да је комунална инфраструктура основни фактор за свакодневно функционисање насеља, предложена мјера допринјеће унапређењу квалитета живота становника и развоју насеља са перцепцијом ширења, као и повећања броја становника. Унапређење комуналне инфраструктуре допринјеће и развоју привреде кроз привлачење инвеститора, а што за резултат може да има побољшану демографску структуру.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Изградња саобраћајнице у центру насеља Пелагићево“ подразумијева изградњу нове саобраћајнице укупне дужине 250м са кружним током и планирањем крака за наставак изградње следеће саобраћајнице и обилазнице. Реализацијом пројекта урбанизовао би се централни дио насеља и добило уређено грађевинско земљиште спремно за изградњу јавних, стамбених и пословних објеката, што ствара услове за развој општине и побољшање демографске структуре. За реализацију пројекта неопходна су средства у износу од око 350.000,00 КМ</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња саобраћајнице у центру насеља Пелагићево - Изградња тротоара у урбаном подручју - Побољшање саобраћајне инфраструктуре на целокупном подручју општине - Уређење новог гробља - Проширење уличне расвјете на подручју општине - Уређење водотока Црни Поток - Ћендићи - Вањско уређење површина око стамбено-пословног објекта уз Трг у центру 		
Кључни стратешки пројекти	<ul style="list-style-type: none"> - „Изградња саобраћајнице у центру насеља Пелагићево“ 	<p>Очекивани излазни резултат: Изградња нова саобраћајница дужине 250 м са тротоарима и паркинг просторима и кружним током.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Побољшана саобраћајна инфраструктура и урбанизован центар насеља Пелагићево, опремљено и уређено грађевинско земљиште спремно за изградњу објеката различите намјене.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***

	<ul style="list-style-type: none"> - дужина новоизграђене саобраћајнице (у метрима) - дужина изграђеног тротоара (у метрима) - број нових паркинг мјеста - дужина асфалтираних саобраћајница (у километрима) - уређена вањска површина у обухвату Трга (у Ха) - дужина саобраћајница покривених уличном расвјетом (у километрима) - уређен водоток (у метрима) 	<p style="text-align: center;">0</p> <p style="text-align: center;">1585</p> <p style="text-align: center;">52</p> <p style="text-align: center;">55,65</p> <p style="text-align: center;">0,52</p> <p style="text-align: center;">26,00</p> <p style="text-align: center;">0</p>	<p style="text-align: center;">250</p> <p style="text-align: center;">3485</p> <p style="text-align: center;">95</p> <p style="text-align: center;">72,50</p> <p style="text-align: center;">0,69</p> <p style="text-align: center;">32,00</p> <p style="text-align: center;">1300</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Комунална инфраструктура је основни елемент неопходан за свакодневно функционисање насеља и градова. Развојем комуналне инфраструктуре доприноси се урбанизацији општине и побољшању и унапређењу квалитета и услова живота становника, те приступачнијем пружању услуга. Развојем саобраћајне инфраструктуре као гране комуналне инфраструктуре, побољшава се комуникација између мреже насеља и административног центра, те других зона унутар општине, што даје допринос побољшању демографске структуре те јачању привредних капацитета.</p> <p>Генерално посматрано изградњом комуналне инфраструктуре стварају се могућности за проширење и одрживи развој насеља и опстанак становништва на територији општине, као и јачање грана привреде кроз стварање услова за привлачење инвеститора.</p>		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ 3.278.000,00 КМ</p> <p>Извор: 25% средстава, односно 819.500,00 КМ из властитих средстава - општинског буџета</p> <p>75% средстава, односно 2.458.500,00 КМ из вањских извора - донаторска средства</p>		
Период имплементације мјере	2021.-2027. године		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> -Начелник општине -Одјељење за општу управу, просторно уређење и стамбено-комуналне послове -Електродистрибуција Пелагићево -Агенција за воде РС -ЕУ фондови -Донатори 		
Циљне групе	Становништво општине Пелагићево те потенцијални привредни субјекти заинтересовани за инвестирање и оснивање предузећа на територији општине		

Веза са стратешким циљем	2. Побољшана демографска структура становништва и унапређен квалитет живота		
Приоритет	2.2. ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ПОДИЗАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ ЈАВНЕ УПРАВЕ		
Назив мјере	2.2.3. Унапређење функционалности и ефикасности рада јавне управе		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Наведеном мјером ће се кроз различите активности и пројекте унаприједити рад и ефикасност јавне управе, како би кроз исти био убрзан процес завршавања захтјева и послова заданих од стране странки, као и других јавних тијела. Модернизовањем и увођењем најновијих технолошких и информационих система у свакодневни рад запослених, допринијеће такође већем, бржем и сигурнијем протоку информација између самих радника, као и странака чији захтјеви морају бити спроведени од стране општинске управе.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Дигитализација јавне управе“ је пројект од виталног значаја за већу ефикасност и ефективност послова јавне управе. Како у данашња модерна времена све већа количина послова због брзине, ефикасности и безбиједности података се одрађује онлине, дигитализација општинске управе је неминовна. Дигитализациом ће се убрзати рад међу самим радницима, странке ће имати лакши и бржи приступ траженим податцима, тренспарентност рада општинске управе ће бити већа, а самим тим и већа учинковитост и бенефит по саму општину Пелагићево. Оквирна вриједност пројекта би износила 70.000,00 КМ, гдје би Општина Пелагићево финансираола 40% од укупне вриједности док би преосталих 60% било из донаторских средстава.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Креирање нове Веб странице Општине Пелагићево - Набавка нове информатичке опреме - Јединствене база података - Електорнско управљање податцима, захтјевима, документациом... - Израда информативних летака за Захтјеве - Едукација и унапређење рада запослених 		
Кључни стратешки пројекти	„Дигитализација јавне управе“	<p>Очекивани излазни резултат: Креиран нови сајт, набављена нова информатичка опрема, дигитални процес рада и похрањивања до 2023. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Бржа, ефикаснија, ефективнија и компететивнија јавна управа.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број ријешених предмета на годишњем нивоу - Број рачунара и комплетне информатичке опреме - Број предмета у електронској форми - Просјечна брзина решавања предмета(у данима) 	1925 34 0 7	2500 40 1500 4

Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Унапређењем функционалности и ефикасности рада јавне управе ће допринијети вишем и ефективнијем нивоу одрађивања свих пословних изазова који се нађу пред запосленим јавне управе. Мјером ће се убрзати рад и одрађивање послова, олакшати начин рада запосленим и као коначни и најбитнији ефект мјере осликаће се у виду задовољних становника(странки) у чијој служби општинска јавна управе и јесте. Уједно ће се већом количином предмета и пројеката који буду извршавани и завршавани унаприједити општина Пелагићево у свим аспектима.
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 80.000,00 КМ Извор: 32.000 КМ из општинског буџета, 48.000,00 КМ од донаторских средстава.
Период имплементације мјере	2021.-2025. године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Општинска управа - Министарство управе и локалне самоуправе РС - Донатори
Циљне групе	Становништво општине Пелагићево и радници локалне самоуправе.

Веза са стратешким циљем	2. Побољшана демографска структура становништва и унапређен квалитет живота		
Приоритет	2.3. Проширење садржаја у области културе и спорта		
Назив мјере	2.3.1. Изградња културне инфраструктуре		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером изградње културне инфраструктуре ће се проширити садржај у области културе, створити услови за културно уздизање становништва општине Пелагићево, креирати својеврсна културна језгра и мјеста за дијељење мисли и дјела. Мјера би се највише таргетирале млађи нараштаји становништва, како би од малих ногу имали свијест за културно оплемењавање и рад на себи, те би сутра и сами допринијели својој заједници и подигли ниво културне освијештености.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Афирмација Пелагићева кроз лик и дјело Васе Пелагића“ је пројект којим би се кроз културну зоствштину Васе Пелагића допринијело подизању нивоа афирмације културе у општини Пелагићево. Његов лик и дјело би се презентовали кроз спомен собу и реплику родне куће(музеј). Вриједност пројекта оквирно износи 120.000,00 КМ, од чега Општина Пелагићево финасира 30%, док остала средства ће се обезбиједити из екстерних извора.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња реплике родне куће Васе Пелагића - Опремање Ликовне галерије у згради Старе школе - Пренос интелектуалног и физчког власништва Васе Пелагић из Пожаревца, Србија - Опремање Народне библиотеке у склопу зграде Старе школе - Изградња реплике прве Школе из 1841. Године на локалитету Жабар бара - Изградња и реконструкција Домова култура у МЗ Блажевц и Доња Трамошница - Финансирање представа и разних видова едукација 		
Кључни стратешки пројекти	Афирмација Пелагићева кроз лик и дјело „Васе Пелагића“	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђена реплика родне куће Васе Пелагића и опремљена спомен соба до 2024 године. Пренесено интелектуално и физичко власништво Васе Пелгића из Пожаревца у Пелагићево до 2025 године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Отворена родна кућа и спомен соба Васе Пелагић са приказом поставки за све посјетитеље до 2026 године. Експанзија културних догађаја доводи до вишег нивоа културне освијештености.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***

	<ul style="list-style-type: none"> - Број културних догђања на подручју општине Пелагићево - Број поставки о Васи Пелагићу - Број посјета родне куће и спомен собе Васе Пелагић (број људи годишње) - Број манифестација о Васи Пелагићу - Број одржаних манифестација и представа - Број зпослеих у Центру за културу - Број културних удружења на подручју општине 	<p>13</p> <p>1</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>0</p> <p>1</p>	<p>20</p> <p>2</p> <p>20000</p> <p>2</p> <p>6</p> <p>4</p> <p>2</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Развојем културне инфраструктуре унаприједиће се количина и ниво културних садржаја и самим тим културне освијештености становништва општине Пелагићево. Кроз унапређење културног садржаја и дешавања, заинтересоваће се становништво општине, унаприједити ниво културног и едукативног знања, оплеменили слободно вријеме и релаксирати од свакодневних обавеза, те самим тим унаприједити квалитет живота становништва наше заједнице. Такође ова мјера даје основ за туристичко унапређење, кроз посјете родне куће и спомен собе Васе Пелагић.</p>		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 385.000,00 КМ</p> <p>Извор: 30% мјере, односно 115.500,00 КМ, из општинског буџета, преосталих 70% у износу од 269.500,00 КМ из вањских извора</p>		
Период имплементације мјере	<p>2018.-2027. године</p>		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	<p>Општина Пелагићево</p>		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Центар за културу и информисање Општине Пелагићево - Министарство просвјете и културе - Донатори - ЕУ фондови - Дијаспора 		
Циљне групе	<p>Цјелокупно становништво општине Пелагићево, са нагласком и потенцирањем млађе популације. Посјетитељи из осталих општина БиХ, као и страни посјетитељи.</p>		

Веза са стратешким циљем	2. Побољшана демографска структура становништва и унапређен квалитет живота		
Приоритет	2.3. Проширење садржаја у области културе и спорта		
Назив мјере	2.3.2. Изградња спортске инфраструктуре		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз различите пројекте унаприједити ниво спортске инфраструктуре, спортских активности, а самим тим и садржај у области спорта. С обзиром да су спортске, односно тјелесне активности веома битне за развој и стасавање индивидуе, нарушито млађе популације, мјера сама по себи ће допринијети здравијој, успјешнијој и испуњенијој заједници.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Изградња спортске свлачионице за ФК Пелагићево“ је пројект од битности за спорт и спортске активност на територији општине. Наведеним пројект би се добила функционална зграда површине од 206м², односно трибина са 200 сједећих мијеста, које би служиле свим спортистима на територији општине и становништву за посјете спортских активности. Вриједност пројекта износи 206.000,00 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња спортске свлачионице за ФК Пелагићево - Изградња расвјете на теренима ФК Пелагићево - Изградња спортске свлачионице за ФК Турић - Санација спортскох игралишта ОШ Васо Пелагић - Изградња расвјете 		
Кључни стратешки пројекти	„Изградња спортске свлачионице и трибина за ФК Пелагићево“	<p>Очекивани излазни резултат: Изграђене и стављене у функцију свлачионица и трибине до 2027. год.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Виши ниво спортских активности и веће учешће дјеце и омладине у спорту.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- Број спортских догађања на територији општине - Број спортиста - Број уређених спортских објеката - Капацитет сједећих мијеста на трибинама ФК Пелагићева	90 85 2 0	120 120 5 200
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Изградњом спортске инфраструктуре ће се проширити садржаја у области спорта, унаприједити ниво спортске активности и спортских догађања. Примарни утицај мјере на остварење приоритета у највећој мјери се односи на веће учешће дјеце и омладине у спортским дешавањима и активностима, што би довло до побољшања квалитета живота и здравља становништва.		
Индикативна финансијска	Износ: 330.000,00 КМ		

конструкција са изворима финансирања	Извор: 99.000,00 КМ из општинског буџета и 231.000,00 КМ из екстерних извора
Период имплементације мјере	2021.-2027. године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник Општине - Општинска управа - Спортски радници - Министарство породице, омладине и спорта - Донатори
Циљне групе	Становништво општине Пелагићево, са нагласком на млађу популацију.

Веза са стратешким циљем	3. ОЧУВАНА И ЗАШТИЋЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА		
Приоритет	3.1. УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ И ПОБОЉШАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ		
Назив мјере	3.1.1. Санација депоније комуналног отпада и мини дивљих депонија		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз санацију централне и мини дивљих депонија унаприједити и побољшати ниво онечишћења који произрукује неадекватно одложен отпад. Тим би се примарно унаприједила и очувала здрава животна средина и самим тим и квалитетнији услови за живот и рад становништва.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Санација депоније комуналног отпада Ров“ подразумијева санацију односно уређење и прилагођавање за рад депоније према програму мјера са динамиком прилагођавања за рад, чиме би се продужио рад постојеће депоније и ријешило питање збрињавања отпада. Санација подразумијева мјере које задовољавају потребне услове за спречавање загађења земљишта, подземних и површинских вода, ваздуха и да обезбиједи контролисано управљање процједним водама и издвојеним гасовима, а што у коначности дјелује на заштићену и унапређену животну средину. Вриједност инвестиције износи 350.000,00 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Санација депоније комуналног отпада - Уклањање мини дивљих депонија на територији општине - Набавка опреме за прикупљање отпада прије транспорта - Формирање комуналног предузећа - Предефинисање правилника о управљању комуналним отпадом - Изградња рециклажног дворишта 		
Кључни стратешки пројекти	„Санација депоније комуналног отпада“	<p>Очекивани излазни резултат: Санирана и прилагођена за даљи рад постојећа депонија комуналног отпада, површине цца 18.000м².</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Продужен радни вијек депоније према прописима и правилницима и ријешено збрињавање отпада у наредном периоду. Заштићена и унапређена животна средина.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- број уређених и прилагођених за рад депонија	0	1
	- број мини дивљих депонија на подручју општине	1	2
	- број контејнета V=1,1 м ³ за прикупљање отпада	10	25

	<ul style="list-style-type: none"> - број јавних корпи за отпатке - број канти за отпатке по домаћинствима - број возила за транспорт и прикупљање отпада - број рециклажних дворишта 	<p>15</p> <p>100</p> <p>0</p> <p>0</p>	<p>30</p> <p>500</p> <p>1</p> <p>1</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Рјешавањем проблема збрињавања и управљања отпадом остварују се вишеструки развојни ефекти који доприносе остварењу приоритета за очувану, заштићену и унапређену животну средину. Развојни ефекти односе се на: смањење ризика по околиш и здравље људи услед прикупљања и одлагања отпада, успостављање инфраструктуре за интегрално управљање отпадом, смањење количина отпада за финално одлагање/збрињавање уз ефикасније кориштење ресурса, увођење мониторинга и систематског праћења количина и врста отпада који настају на подручју општине, изналажење ефикасног и самоодрживог модела финансирања послова управљања отпадом, подизање јавне свијести становништва о проблематици управљања отпадом.</p>		
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	<p>Износ: 1.090.000,00 КМ</p> <p>Извор: 25% средстава, односно 272.500,00 КМ из властитих средстава - општинског буџета</p> <p>75% средстава, односно 817.500,00 КМ из вањских извора - донаторска средства</p>		
Период имплементације мјере	2021.-2027. Године		
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево		
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> -Начелник општине -Општинска управа -Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност РС -Влада РС -ЕУ фондови -Донатори 		
Циљне групе	Становништво општине Пелагићево, привредна друштва, јавне институције		

Веза са стратешким циљем	3. ОЧУВАНА И ЗАШТИЋЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА		
Приоритет	3.1. УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ И ПОБОЉШАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ		
Назив мјере	3.1.2. Утопљавање јавних објеката и увођење ЛЕД расвјете		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјера се односи на утопљавање јавних објеката и побољшање њихових енергетских карактеристика и замјену постојећих свјетилки уличне расвјете ЛЕД свјетилкама/расвјетом. Овом мјером доприноси се смањењу потрошње потребне енергије за загријавање и климатизацију објеката и смањењу потрошње електричне енергије, као и смањењу трошкова и у коначности смањењу емисије штетних гасова који негативно утичу на животну средину.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Утопљавање ОШ Васо Пелагић“ односи се на побољшање енергетских карактеристика објекта што укључује замјену вањске столарије, израду термоизолујућег фасадног система, реконструкцију крова објекта са додавањем термичке изолације, реконструкцију машинских инсталација и прелазак са угља на биомасу-пелет, замјену расвјете одговарајућом ЛЕД расвјетом. Имплементацијом пројекта значајно ће се смањити потрошња потребне енергије што кроз смањење негативних утицаја доприноси очувању животне средине.</p> <p>Вриједност инвестиције износи: 450.000,00 КМ</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Утопљавање ОШ Васо Пелагић - Утопљавање подручне школе у Ћендићима - Утопљавање подручне школе у Пореврицама - Замјена столарије на објекту Спомен комплекс Васо Пелагић - Инсталација ЛЕД уличне расвјете - Правилник о инсталацији обновљивих извора енергије 		
Кључни стратешки пројекти	„Утопљавање ОШ Васо Пелагић“	<p>Очекивани излазни резултат: Утопљен објекат основне школе, односно унапређена енергетска ефикасност објекта.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Смањени губици и потрошња енергије, а самим тим смањени материјални трошкови који се одвајају за енергију. Негативни утицајни сведени на минимум чиме је очувана и заштићена животна средина.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	- број утопљених објеката - број инсталираних ЛЕД свјетилки - дужина саобраћајница освјетљених ЛЕД расвјетом (у км)	2 0 0	6 510 26

Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	Утопљавањем објеката и инсталирањем ЛЕД уличне расвјете првенствено ће се остварити финансијске уштеде кроз смањену потрошњу енергије, а које је могуће искористити за даљи развој и унапређење објеката улагањем у обновљиве изворе енергије (соларне панеле и сл.) и даље побољшање енергетске ефикасности кроз осавременавање опреме и уређаја. Реализација предложених мјера знатно ће утицати на побољшање енергетске ефикасности која осим доприноса ка очувању и заштити животне средине даје допринос за одрживи развој насеља кроз стварање квалитетнијих услова живота и рада корисника објеката.
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 570.000,00 КМ Извор: 30% средстава, односно 171.000,00 КМ из властитих средстава - општинског буџета и кредитних задужења 70% средстава, односно 399.000,00 КМ из вањских извора - донаторска средства
Период имплементације мјере	2021.-2027. Године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	-Начелник општине -Општинска управа -Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност РС -Влада РС -ЕУ фондови -Донатори
Циљне групе	Становништво општине Пелагићево, привредна друштва, јавне институције

Веза са стратешким циљем	3. ОЧУВАНА И ЗАШТИЋЕНА ЖИВОТНА СРЕДИНА		
Приоритет	3.2. Унапређење заштите од елементарних непогода и природних несрећа		
Назив мјере	3.2.1. Унапређење противградне заштите и превенција код осталих елементарних непогода		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјерама превенције од елементарних непогода, града и поплава од којих је општина Пелагићево највише погођена, сачуваће се у већој мјери површине које су иначе бивале оштећене услед елементарних непогода. Самом заштитом од елементарних непогода и смањеним процентом површина погођених истим, допринијеће становништву општине у очувању њихових имања, пољопривредних усјева и других материјалних добара.</p> <p>Пројект више битности: „Изградња противградне лансирне рампе“ је пројекат од великог значаја за општину Пелагићево и њено становништво. Реализацијом овог пројекта би се изградила потпуно нова лансирна рампа, која би адекватно обезбједила заштиту за површински непокривени дио општине од 30,30km², који би био обезбјеђен од града и материјалне штете проузроковане од истог. За финансирање датог пројекта планирано је 12.000,00KM.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградња додатне противградне лансирне рампе у МЗ Турић - Набавка противградних ракета за све противградне лансирнице - Уређење водотока на подручју цијеле општине 		
Кључни стратешки пројекти	„Изградња противградне лансирне рампе“		<p>Очекивани излазни резултат: У 2024. изграђена противградна лансирна рампа која покрива преосталу незаштићену територију општине.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Опремљен и стављена у заштиту лансирна рампа са противградним ракетама до краја 2024. године.</p>
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Број противградних рампи - Број противградних ракета - Број стријелаца - Дужина уређених водотока (у километрима) 	<p>3</p> <p>18</p> <p>3</p> <p>18</p> <p>1</p>	<p>4</p> <p>30</p> <p>4</p> <p>25</p> <p>2</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Примарни развојни ефекат мјере би се одразио на заштиту природних добара, као и добара становништва општине Пелагићево. С обзиром да је најбитнија привредна грана општине пољопривредна производња, од које већина становништва и живи, мјерама превенције од елементарних непогода би се сачувале пољопривредне културе, првенствено од града и поплава, што би као последицу имало већи развојни ефекат и веће прихода за становништво, као и за саму</p>		

	економију општине Пелагићево. Мјера би такође увелико допринијела заштити животне средине и природних станишта мноштва животињског свијета.
Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 615.000,00КМ Извор: 25%, односно 153.750,00 КМ из општинског буџета и 75%, односно 461.250,00 КМ из вањских извора
Период имплементације мјере	2021. – 2027. године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	<ul style="list-style-type: none"> - Начелник општине - Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства - Општинска управа - ЕУ фондови - Донатори
Циљне групе	Цјелокупно становништво општине Пелагићево, са нагласком на домаћинства привредне субјекте и пољопривредне произвођаче.

Веза са стратешким циљем	2. Очувана и заштићена животна средина		
Приоритет	3.2. Подизање степена заштите од елементарних непогода и природних несрећа		
Назив мјере	3.2.2. Јачање капацитета Добровољне ватрогасне јединице Пелагићево		
Опис мјере са оквирним подручјима дјеловања*	<p>Мјером ће се кроз рзличите видове активост и пројеката унприједити оперативност ДВЈ Пелагићево, те смим тим створити предуслови за виши степен заштите становништва од елементарних непогода и природних несрећа на територији општине Пелагићево. Мјера ће имати директан утицај на заштиту од пожара, док се индиректни утицај огледа у заштити и спашавањима у поплавама, различитим видовима несрећа и непогода.</p> <p>Кључни стратешки пројект: „Набавка ватрогасног камиона“ је пројект од великог значаја и утицаја за ДВЈ Пелагићево и саму општину Пелагићево. Реализациом овог пројекта би се унаприједила оперативност ДВЈ, повећао ниво заштите од пожара и створила већа сигурност за саме ватрогасце, као и цјелокупно становништво општине. За финасирање предметног пројекта оквирно је неопходно 200.000,00 КМ.</p> <p>Оквирна подручја дјеловања у склопу мјере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Набавка ватрогасног камиона - Набавка 6 комплета заштитне опреме за прилазак ватри од стране ватрогасца - Набавка развалног алата - Вјежбе и едукација ватрогасаца - Едукација становништва о превенцији од пожара 		
Кључни стратешки пројекти	„Набавка ватрогасног камиона“	<p>Очекивани излазни резултат: Набављен камион до 2025. године.</p> <p>Очекивани крајњи резултат: Већи степен заштите од елементарних непогода и заштита ватрогасаца у раду.</p>	
Индикатори за праћење резултата мјере	Индикатори (излазног резултата и крајњег резултата)	Полазне вриједности**	Циљне вриједности***
	<ul style="list-style-type: none"> - Ватрогасни камион - Ватрогасна опрема за прилазак ватри - Развални алат - Број успјешних интервенција(на гоишњем нивоу) - Број вјежби и едукација ватрогасаца 	<p>1</p> <p>0</p> <p>0</p> <p>14</p> <p>2</p>	<p>2</p> <p>6</p> <p>1</p> <p>20</p> <p>10</p>
Развојни ефекат и допринос мјере остварењу приоритета	<p>Опремањем Добровољне ватрогасне јединице Пелагићево са свом модерном опремом и технологиом, као и кроз вјежбе опертивности и едукације повећи ће се учинковитост саме јединице, као успјешност у интервенцијама на терену. Главни ефект и допринос мјере надаље одразиће се на већу заштиту природних и материјалних добара становништва и саме општине, као и виши ниво спасавања људских живота и заштите самих ватрогасаца при интервенцијама. Све претходно наведено допринеће подизању степена заштите од елементарних непогода и природних несрећа, као и очувања и заштите животне средине.</p>		

Индикативна финансијска конструкција са изворима финансирања	Износ: 280.000,00 КМ Извор: 84.000,00 КМ из општинског буџета, 196.000,00 КМ из вањских извора
Период имплементације мјере	2021. – 2027. Године
Институција одговорна за координацију имплементације мјере	Општина Пелагићево
Носиоци мјере	- Начелник општине - ДВД Пелагићево - Општинска управа - Донатори
Циљне групе	Цјелокупно становништво општине Пелагићево, са нагласком на домаћинства, привредне субјекте и пољопривредне произвођаче.